

บทที่ 4

ผลการศึกษาและอภิปรายผล

ผลการศึกษาเรื่องนี้ได้แบ่งออกเป็น 6 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ลักษณะพื้นฐานทางด้านสังคมและเศรษฐกิจของกำนันผู้ใหญ่บ้าน ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นของกำนันผู้ใหญ่บ้านในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ด้านการตระหนักถึงความจำเป็นในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของสำนักสงฆ์ ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นและเปรียบเทียบความคิดเห็นของกำนันผู้ใหญ่บ้าน ต่อสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่ควรจะเป็นในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของสำนักสงฆ์ ด้านกิจกรรมการใช้ประโยชน์ กิจกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของสำนักสงฆ์ การมีส่วนร่วมของราษฎรในการดำเนินกิจกรรมของสำนักสงฆ์ในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ การปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของสำนักสงฆ์ ส่วนที่ 4 สภาพปัญหาในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของสำนักสงฆ์ ส่วนที่ 5 เปรียบเทียบความคิดเห็นของกำนันผู้ใหญ่บ้านต่อสภาพที่ควรจะเป็นในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของสำนักสงฆ์ตามลักษณะพื้นฐานบางประการทางด้านสังคมเศรษฐกิจและส่วนที่ 6 การทดสอบสมมุติฐาน ผลการศึกษามีรายละเอียดเป็นดังนี้

1. ส่วนที่ 1 สภาพพื้นฐานทางสังคมและเศรษฐกิจของกำนันผู้ใหญ่บ้าน

1.1 สภาพทางสังคม กำนันผู้ใหญ่บ้านมีสภาพทางสังคม ดังแสดงเป็นผลการศึกษาในตารางที่ 2 กล่าวคือ

1) เพศ พบว่า กำนันผู้ใหญ่เกือบทั้งหมด หรือร้อยละ 97.1 เป็นชายและส่วนที่เหลือ ร้อยละ 2.9 เป็นหญิง สาเหตุที่กำนันผู้ใหญ่บ้านเกือบทั้งหมดเป็นชาย เพราะโดยทั่วไปสังคมไทย โดยเฉพาะที่อยู่ในชนบทยอมรับให้ผู้ชายเป็นผู้นำของชุมชน

2) อายุ พบว่า กำนันผู้ใหญ่บ้านส่วนใหญ่หรือร้อยละ 69.3 มีอายุ 50 – 59 ปี รองลงมา ร้อยละ 27.1 มีอายุ 40-49 ปี ส่วนที่เหลือมีอายุน้อยกว่า 40 ปี และมากกว่า 59 ปี คิดเป็นร้อยละ 7.1 และ 6.5 ตามลำดับ โดยมีอายุสูงสุด 64 ปี อายุต่ำสุด 35 ปีและมีอายุเฉลี่ย 50.9 ปี

3) สถานภาพการสมรส พบว่า กำนันผู้ใหญ่บ้านเกือบทั้งหมด หรือร้อยละ 97.9 แต่งงานแล้วและอยู่ด้วยกัน รองลงมา ร้อยละ 1.4 มีสถานภาพเป็นโสด และส่วนที่เหลือร้อยละ 0.7 มีสถานภาพสมรสแล้วแต่แยกกันอยู่

4) ระดับการศึกษา พบว่า กำนันผู้ใหญ่บ้านส่วนใหญ่ หรือร้อยละ 60.0 จบการศึกษาระดับไม่สูงกว่าประถมศึกษา ส่วนที่เหลือร้อยละ 40.0 จบการศึกษาระดับที่สูงกว่าชั้นประถมศึกษา ทั้งนี้เนื่องจากในสังคมชนบทสมัยก่อนประชาชนส่วนใหญ่จบการศึกษาในระดับ

ภาคบังคับ คือ ชั้นประถมศึกษาและเมื่อเทียบกับอายุในช่วงกลุ่มนี้อยู่ในวัยเดียวกับภาคบังคับ ซึ่งจบการศึกษาภาคบังคับแล้วก็จะออกมาช่วยเหลือผู้ปกครอง ในการประกอบอาชีพ

5) ตำแหน่งการเป็นผู้นำ พบว่า ประชากรที่ศึกษาส่วนใหญ่หรือร้อยละ 69.3 มีตำแหน่งเป็นผู้ใหญ่บ้าน ส่วนที่เหลือ ร้อยละ 30.7 เป็นกำนัน

6) ระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง พบว่า กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ร้อยละ 51.4 ดำรงตำแหน่ง 2-5 ปี รองลงมาร้อยละ 15.7 มีระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง 6-9ปี ส่วนที่เหลือ มีระยะเวลาดำรงตำแหน่ง 10 – 13 ปี มากกว่า 13 ปี และน้อยกว่า 2 ปี คิดเป็นร้อยละ 15.0 11.4 และ 6.5 ตามลำดับ โดยระยะเวลาการดำรงตำแหน่งสูงสุด 20 ปี ต่ำสุด 1 ปี และเฉลี่ยระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง 6.3 ปี

7) ภูมิลำเนาเดิม พบว่า กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ร้อยละ 51.4 เกิดในหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ในปัจจุบัน รองลงมาร้อยละ 17.1 เกิดจังหวัดอื่นในภาคเดียวกัน ส่วนที่เหลือ เกิดบ้านอื่นตำบลเดียวกัน เกิดอำเภออื่นในจังหวัดเดียวกัน เกิดตำบลอื่นในอำเภอเดียวกัน และเกิดจังหวัดอื่นของประเทศไทย โดยคิดเป็นร้อยละ 16.4 8.6 4.3 และ 2.1 ตามลำดับ

8) จำนวนสมาชิกในครัวเรือน พบว่า กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ร้อยละ 50.0 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 4-5 คน รองลงมา ร้อยละ 37.1 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 6-7 คน ส่วนที่เหลือ มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน น้อยกว่า 4 คน 8-9 คน และมากกว่า 9 คน คิดเป็นร้อยละ 7.2 5.0 และ 0.7 ตามลำดับ โดยมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนมากที่สุด 10 คน ต่ำสุด 3 คน และมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 5.3 คน

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านจำแนกตามสภาพพื้นฐานด้านสังคม

สภาพพื้นฐานทางด้านสังคม	จำนวน (n = 140)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	136	97.1
หญิง	4	2.9
2. อายุ		
น้อยกว่า 40 ปี	10	7.1
40 - 49 ปี	38	27.1
50 - 59 ปี	83	69.3
มากกว่า 59 ปี	9	6.5
สูงสุด 64 ปี		
ต่ำสุด 35 ปี		
เฉลี่ยอายุ 50.9 ปี		
3. สถานภาพการสมรส		
โสด	2	1.4
แต่งงานอยู่ด้วยกัน	137	97.9
แต่งงานแยกกันอยู่	1	0.7
4. ระดับการศึกษา		
ไม่เกินชั้นประถมศึกษา	84	60.0
สูงกว่าชั้นประถมศึกษา	56	40.0
5. ตำแหน่งการเป็นผู้นำ		
กำนัน	43	30.7
ผู้ใหญ่บ้าน	97	69.3

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านจำแนกตามสภาพพื้นฐานด้านสังคม (ต่อ)

สภาพพื้นฐานทางด้านสังคม	จำนวน (n = 140)	ร้อยละ
6. ระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง		
น้อยกว่า 2 ปี	9	6.5
2-5 ปี	72	51.4
6-9 ปี	22	15.7
10-13ปี	21	15.0
มากกว่า 13 ปี	16	11.4
สูงสุด 20 ปี		
ต่ำสุด 1 ปี		
เฉลี่ย 6.3 ปี		
7. ภูมิลำเนาเดิม		
เกิดในหมู่บ้านนี้	72	51.4
จากจังหวัดอื่นในภาคเดียวกัน	24	17.1
จากบ้านอื่นในตำบลเดียวกัน	23	16.4
จากอำเภออื่นในจังหวัดเดียวกัน	12	8.6
จากตำบลอื่นในอำเภอเดียวกัน	6	4.3
จากจังหวัดอื่นในภาคอื่นของประเทศ	3	2.1
8. จำนวนสมาชิกในครัวเรือน		
น้อยกว่า 4 คน	10	7.2
4-5 คน	70	50.0
6-7 คน	52	37.1
8-9 คน	7	5.0
มากกว่า 9 คน	1	0.7
สูงสุด 10 คน		
ต่ำสุด 3 คน		
เฉลี่ย 5.3 คน		

1.2 สภาพทางด้านเศรษฐกิจ กำนันผู้ใหญ่บ้านมีสภาพทางด้านเศรษฐกิจดังแสดงผลการศึกษาไว้ในตารางที่ 3

1.2.1 อาชีพหลักของครอบครัว กำนันผู้ใหญ่บ้านเกือบทั้งหมด หรือร้อยละ 95.7 มีอาชีพหลักของครัวเรือน คือ เกษตรกรรม ซึ่งเป็นการเพาะปลูกและเลี้ยงสัตว์ รองลงมา ร้อยละ 2.1 มีอาชีพค้าขาย ส่วนที่เหลือ ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไปและอาชีพอื่น ๆ (นายหน้าขายที่ดิน) คิดเป็นร้อยละ 1.4 และ 0.7 ตามลำดับ

1.2.2 อาชีพรองครอบครัว กำนันผู้ใหญ่บ้านเกือบทั้งหมดหรือร้อยละ 98.6 ไม่มีอาชีพรอง ส่วนที่เหลือร้อยละ 1.4 มีอาชีพรอง โดยจำแนกเป็นร้อยละ 0.7 ประกอบอาชีพหัตถกรรม และร้อยละ 0.7 ประกอบอาชีพ เก็บหาของป่า

1.2.3 ลักษณะการถือครองที่ดิน กำนันผู้ใหญ่บ้านส่วนใหญ่ หรือร้อยละ 75.7 ถือครองที่ดินที่มีเอกสารสิทธิ์ ส่วนที่เหลือร้อยละ 24.3 ถือครองที่ดินที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์ ในด้านขนาดพื้นที่ถือครอง พบว่า กำนันผู้ใหญ่บ้าน ร้อยละ 25.7 มีขนาดพื้นที่ถือครองมากกว่า 49 ไร่ รองลงมา ร้อยละ 20.0 มีขนาดพื้นที่ถือครองที่ 10 – 19 ไร่ ส่วนที่เหลือมีขนาดพื้นที่ถือครอง 20-29 ไร่, 30-39 ไร่, น้อยกว่า 10 ไร่ และ 40 – 49 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 15.7, 14.3, 13.6 และ 10.7 ตามลำดับ โดยมีขนาดพื้นที่ถือครองสูงสุด 200 ไร่ ต่ำสุด 1 ไร่ และเฉลี่ย 36.4 ไร่

1.2.4 การถือครองที่ดินมีเอกสารสิทธิ์ พบว่า กำนันผู้ใหญ่บ้านร้อยละ 34.3 มีขนาดพื้นที่ถือครองที่มีเอกสารสิทธิ์น้อยกว่า 20 ไร่ รองลงมา ร้อยละ 25.7 มีขนาดพื้นที่ถือครองที่มีเอกสารสิทธิ์ 20-50 ไร่ ส่วนที่เหลือ ร้อยละ 15.7 มีขนาดพื้นที่ถือครองที่มีเอกสารสิทธิ์มากกว่า 50 ไร่ โดยมีขนาดพื้นที่ถือครองที่มีเอกสารสิทธิ์ สูงสุด 150 ไร่ ต่ำสุด 1 ไร่ และเฉลี่ย 26.6 ไร่

1.2.5 การถือครองที่ดินที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์ พบว่า กำนันผู้ใหญ่บ้านร้อยละ 14.2 ถือครองที่ดินที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์น้อยกว่า 20 ไร่ รองลงมา ร้อยละ 6.4 ถือครองที่ดินที่มีเอกสารสิทธิ์ 20 – 50 ไร่ ส่วนที่เหลือร้อยละ 3.5 มีขนาดพื้นที่ถือครองที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์ มากกว่า 50 ไร่ โดยมีขนาดพื้นที่ถือครองที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์ สูงสุด 200 ไร่ ต่ำสุด 3 ไร่ และเฉลี่ย 11.5 ไร่ เนื่องจากเป็นหมู่บ้านที่ตั้งอยู่ใกล้กับเขตป่าสงวน

1.2.6 รายได้ที่เป็นเงินสดจากภาคการเกษตรของครัวเรือนในรอบปีพ.ศ. 2547 พบว่า กำนันผู้ใหญ่บ้านร้อยละ 52.9 มีรายได้ที่เป็นเงินสด จากภาคการเกษตร ระหว่าง 30,000 – 50,000 บาท รองลงมา ร้อยละ 20.0 เท่ากัน มีรายได้ที่เป็นเงินสดในภาคการเกษตรระหว่าง 50,001 – 100,000 บาท และ มากกว่า 100,000 บาท ส่วนที่เหลือร้อยละ 7.1 มีรายได้น้อยกว่า 30,000 บาท โดยมีรายได้ที่เป็นเงินสดในภาคการเกษตรสูงสุด 600,000 บาท ต่ำสุด 3,000 บาท

และเฉลี่ย 70,400 บาท โดยกำนัน ผู้ใหญ่บ้านมีรายได้จากการทำไร่อ้อย และ ไร่มันสัมปะหลัง จากการเลี้ยงสัตว์ จากการทำนาปลูกข้าวและทำสวน คิดเป็นร้อยละ 40.0 ร้อยละ 32.1 ร้อยละ 17.9 และร้อยละ 2.1 ตามลำดับ เนื่องจากพื้นที่ที่ครอบครองเป็นพื้นที่ดอนเหมาะกับการทำ การเกษตรและราคาของอ้อย และมันสำปะหลังมีราคาสูง

1.2.7 รายได้นอกภาคการเกษตรที่เป็นเงินสดของครัวเรือนในรอบปี 2547 พบว่า กำนันผู้ใหญ่บ้านส่วนใหญ่หรือร้อยละ 87.9 มีรายได้ในครัวเรือนนอกภาคการเกษตรที่เป็นเงินสด น้อยกว่า 50,000 บาท รองลงมาร้อยละ 7.1 มีรายได้ระหว่าง 50,000-100,000 บาท และส่วน ที่เหลือ ร้อยละ 5.0 มีรายได้มากกว่า 100,000 บาท โดยมีรายได้สูงสุด 396,000 บาท ต่ำสุด 36,000 บาท และเฉลี่ย 48,392.68 บาท โดยมีรายได้จากการเงินค่าตอบแทนจากการดำรงตำแหน่ง กำนันผู้ใหญ่บ้านเป็นส่วนใหญ่ นอกจากนั้นเป็นรายได้จากการค้าขาย และรับจ้างทั่วไป

1.2.8 สภาพการเป็นหนี้ กำนันผู้ใหญ่บ้านร้อยละ 57.9 มีสภาพการเป็นหนี้ ส่วนที่เหลือร้อยละ 42.1 ไม่มีสภาพการเป็นหนี้ กำนันผู้ใหญ่บ้านที่มีหนี้สินพบว่า ร้อยละ 30.0 มีหนี้สิน น้อยกว่า 30,000 บาท รองลงมาร้อยละ 11.4 มีหนี้สินระหว่าง 50,001 - 100,000 บาท ส่วนที่เหลือ มีหนี้สิน ระหว่าง 30,000-50,000 บาท และ มีหนี้สินมากกว่า 100,000 บาทโดยคิด เป็นร้อยละ 9.3 และ 7.2 ตามลำดับ โดยมีหนี้สินสูงสุด 700,000 บาท ต่ำสุด 3,000 บาท และ เฉลี่ย 66,866 บาท

1.2.9 แหล่งเงินกู้ กำนันผู้ใหญ่บ้าน ร้อยละ 33.6 มีแหล่งเงินกู้จากธนาคารเพื่อ การเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ตามนโยบายสนับสนุนการปล่อยสินเชื่อเพื่อการผลิตให้แก่ เกษตรกร รองลงมาร้อยละ 8.6 มีแหล่งเงินกู้จากสหกรณ์การเกษตร ส่วนที่เหลือ กู้จากแหล่งอื่น ๆ (กองทุนหมู่บ้าน กองทุนแก้ไขปัญหาความยากจน นายทุนท้องถิ่น) ญาติพี่น้องและธนาคารพาณิชย์ คิดเป็นร้อยละ 7.9 6.4 และ 1.4 ตามลำดับ

1.2.10 วัตถุประสงค์ของการกู้ กำนันผู้ใหญ่บ้านร้อยละ 54.4 กู้มาเพื่อเป็นทุนใน ทำการเกษตรรองลงมาร้อยละ 2.1 กู้มาเพื่อการซ่อมแซมที่อยู่อาศัย และส่วนที่เหลือร้อยละ 1.4 กู้มาเพื่อทำการค้า

1.2.11 สภาพเงินออม (บาทต่อครัวเรือน) กำนันผู้ใหญ่บ้านส่วนใหญ่ หรือ ร้อยละ 72.9 มีเงินออมและร้อยละ 27.1 ไม่มีสภาพเงินออม โดยพบว่า ร้อยละ 27.9 มีเงินออม มากกว่า 100,000 บาท รองลงมาร้อยละ 23.6 มีเงินออม 50,001-100,000 บาท ส่วนที่เหลือ มีเงินออม 30,000-50,000 บาท และน้อยกว่า 30,000 บาทโดยคิดเป็นร้อยละ 12.8 และ 8.6 ตามลำดับ โดยมีเงินออมสูงสุด 2,000,000 บาท ต่ำสุด 0 บาท (ประชากรทั้งหมด) ต่ำสุด 5,000 บาท (ประชากรที่มีเงินออม) เฉลี่ย 130,534 บาท และ เฉลี่ย 95,246 บาท (ประชากรทั้งหมด)

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของก้านั้น ผู้ใหญ่บ้านจำแนกตามสภาพพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจ

สภาพพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจ	จำนวน (n = 140)	ร้อยละ
1. อาชีพหลัก		
เกษตรกรรม	134	95.7
รับจ้างทั่วไป	2	1.4
ค้าขาย	3	2.1
นายหน้าขายที่ดิน	1	0.7
2. อาชีพรอง		
ไม่มี	138	98.6
มี	2	1.4
จำแนกเป็น		
หัตถกรรม	1	0.7
เก็บหาของป่า	1	0.7
3. ลักษณะการถือครองที่ดิน		
ที่ดินที่มีเอกสารสิทธิ์	106	75.7
ที่ดินที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์	34	24.3
ขนาดพื้นที่ที่ถือครอง (ไร่/คร้วเรือน)		
น้อยกว่า 10 ไร่	19	13.6
10-19 ไร่	28	20.0
20-29 ไร่	22	15.7
30-39 ไร่	20	14.3
40-49 ไร่	15	10.7
มากกว่า 49 ไร่	36	25.7
สูงสุด 200 ไร่		
ต่ำสุด 1 ไร่		
เฉลี่ย 36.4 ไร่		

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านจำแนกตามสภาพพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจ (ต่อ)

สภาพพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจ	จำนวน (n = 140)	ร้อยละ
4. ที่ดินที่มีเอกสารสิทธิ์		
น้อยกว่า 20 ไร่	48	34.3
20 -50 ไร่	36	25.7
มากกว่า 50 ไร่	22	15.7
สูงสุด 150 ไร่		
ต่ำสุด 1 ไร่		
เฉลี่ย 26.6 ไร่		
5. ที่ดินที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์		
น้อยกว่า 20 ไร่	20	14.2
20 - 50 ไร่	9	6.4
มากกว่า 50 ไร่	5	3.5
สูงสุด 200 ไร่		
ต่ำสุด 3 ไร่		
เฉลี่ย 11.5 ไร่		
6. ปีพ.ศ.2547 มีรายได้รวมที่เป็นเงินสดภาคการเกษตร		
(บาท/ครัวเรือน)		
น้อยกว่า 30,000 บาท	10	7.1
30,000 – 50,000 บาท	74	52.9
50,001 – 100,000 บาท	28	20.0
มากกว่า 100,000 บาท	28	20.0
สูงสุด 600,000 บาท		
ต่ำสุด 2,000 บาท		
เฉลี่ย 70,400 บาท		

ตารางที่ 3 จำนวนร้อยละของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านจำแนกตามสภาพพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจ (ต่อ)

สภาพพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจ	จำนวน (n = 140)	ร้อยละ
7. ปีพ.ศ.2547 มีรายได้รวมที่เป็นเงินสดนอกภาคเกษตร		
30,000 – 40,000 บาท	85	60.7
40,001 - 50,000 บาท	38	27.1
50,001 – 60,000 บาท	3	2.1
มากกว่า 60,000 บาท	14	10.0
สูงสุด 396,000 บาท		
ต่ำสุด 36,000 บาท		
เฉลี่ย 48,392.86 บาท		
8. สภาพการเป็นหนี้		
ไม่มีหนี้สิน	59	42.1
มีหนี้สิน	81	57.9
8.1 จำนวนหนี้สิน (บาท/ครัวเรือน)		
น้อยกว่า 30,000 บาท	42	30.0
30,000 – 50,000 บาท	13	9.3
50,001 – 100,000 บาท	16	11.4
มากกว่า 100,000 บาท	10	7.2
สูงสุด 700,000 บาท		
ต่ำสุด 3,000 บาท		
เฉลี่ย 66,866 บาท		
9. แหล่งสินเชื่อ		
ธกส.	47	33.6
สหกรณ์การเกษตร	12	8.6
แหล่งอื่น (กองทุนหมู่บ้าน, กองทุนแก้ไขปัญหาความยากจน, นายทุนท้องถิ่น)	11	7.9
ญาติพี่น้อง	9	6.4
ธนาคารพาณิชย์	2	1.4

ตารางที่ 3 จำนวนร้อยละของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านจำแนกตามสภาพพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจ (ต่อ)

สภาพพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจ	จำนวน (n = 140)	ร้อยละ
10. วัตถุประสงค์ของการกู้เงิน		
ไม่ระบุ	59	42.1
กู้เพื่อทำการเกษตร	76	54.3
กู้เพื่อมาทำการค้า	2	1.4
กู้เพื่อซ่อมแซมที่อยู่อาศัย	3	2.1
11. สภาพการมีเงินออม		
ไม่มีเงินออม	38	27.1
มีเงินออม	102	72.9
จำนวนเงินออม		
น้อยกว่า 30,000 บาท	12	8.6
30,000 – 50,000 บาท	18	12.8
50,001 – 100,000 บาท	33	23.6
มากกว่า 100,000 บาท	39	27.9
สูงสุด 2,000,000 บาท		
ต่ำสุด 5,000 บาท		
เฉลี่ย 130,534 บาท		

2. ความคิดเห็นของกำนันผู้ใหญ่บ้านที่มีต่อเหตุผลที่เป็นความจำเป็นในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของสำนักสงฆ์

กำนันผู้ใหญ่บ้านมีความเห็นต่อเหตุผลที่เป็นความจำเป็นในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของสำนักสงฆ์ในระดับต่าง ๆ ดังแสดงในตารางที่ 4 กล่าวคือ

2.1 กำนันผู้ใหญ่บ้านเห็นด้วยอย่างยิ่งกับเหตุผล 8 เรื่อง เรียงลำดับเหตุผลที่เป็นความจำเป็นต้องมีการอนุรักษ์ตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้

2.1.1 การทำลายป่าไม้มีผลทำให้สภาพแวดล้อมขาดความสมดุล และเกิดความแห้งแล้ง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการทำลายป่า เป็นบ่อเกิดของความแห้งแล้ง ทำให้ฝนตกไม่ตรงตามฤดูกาล ไม่มีสิ่งที่จะช่วยทำให้เกิดความชุ่มชื้น แต่ ในทางกลับกันหากมีพื้นที่ป่าหนาแน่นเป็นสิ่งที่ช่วยดึงดูดความชุ่มชื้น และทำให้ฝนตกตามฤดูกาล

2.1.2 การทำลายป่าไม้มีผลทำให้สัตว์ป่าบางชนิดสูญพันธุ์ไป ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า แต่ก่อนสัตว์ป่าไม่ว่าจะเป็นพวกอึ่งอ่าง แอ้ หมูป่า ตลอดจนกวาง หรือแม้แต่เสือหรือช้าง มีมากมายในป่า แต่ปัจจุบันเมื่อป่าถูกทำลายสัตว์ป่าเหล่านี้ก็สูญหายไปจากป่าแม้แต่อึ่งอ่างหรือแอ้ก็กำลังจะ สูญหายไป ทั้งนี้สาเหตุมาจากการที่ป่าถูกทำลาย และเป็นการทำลายแหล่งที่อยู่อาศัยของสิ่งเหล่านี้

2.1.3 การทำลายป่าไม้มีผลทำให้เกิดปัญหาอุทกภัย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า เมื่อป่าถูกทำลาย และเมื่อฝนตกลงมาไม่มีสิ่งที่จะดูดซับน้ำฝน หรือชะลอการไหลแรงของน้ำฝนทำให้เกิดการไหลบ่าของน้ำฝนอย่างรวดเร็วและรุนแรง ผลที่ตามมาทำให้เกิดอุทกภัย น้ำท่วมบ้านเรือนไร่นา เกิดผลเสียหายตามมาในที่สุด ในทางกลับกันหากมีพื้นที่ป่าหนาแน่นช่วยซับน้ำไว้ลดความไหลแรงของน้ำฝนและค่อย ๆ ไหลปัญหาดังกล่าวไม่เกิดขึ้น

2.1.4 การที่ป่าไม้ลดลงเป็นสาเหตุให้การพังทลายของหน้าดินเพิ่มขึ้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า เมื่อป่าไม้ถูกทำลายเกิดพื้นที่โล่งเมื่อฝนตกมาไม่มีสิ่งที่จะมาซับน้ำไว้หรือลดความไหลแรงของน้ำฝน น้ำฝนก็พัดพาเอาหน้าดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ไปทำให้เกิดการพังทลายของหน้าดินเพิ่มขึ้น

2.1.5 ปัจจุบันพื้นที่ป่าไม้มีปริมาณลดลงถึงจุดวิกฤติซึ่งต้องได้รับการแก้ไขโดยด่วน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า พื้นที่ป่าไม้ถูกบุกรุกยึดถือครอบครองเพื่อเป็นที่ทำกินอันมีสาเหตุมาจากการเพิ่มขึ้นของประชากรและพืชผลทางการเกษตร ซึ่งเป็นพืชพาณิชย์บางชนิด เช่น มันสำปะหลัง อ้อย มีราคาแพง ซึ่งต้องเร่งแก้ไขโดยการปลูกป่า เพื่อเพิ่มพื้นที่ป่าและในส่วนที่มีสภาพเป็นป่าอยู่แล้วต้องได้รับการดูแลรักษาให้คงสภาพไว้

2.1.6 การทำลายป่าไม้มีผลทำให้ระบบนิเวศของป่าเสียความสมดุล ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การทำลายป่าไม้จะทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงทางด้านระบบนิเวศไม่ว่าจะเป็นสัตว์ป่าหรืออาหารป่าเช่น พืชผักในป่าที่เคยสามารถเก็บหาจากป่ามาได้ ขาดหายไปหรือบางชนิดสูญพันธุ์ไปในที่สุด

2.1.7 คนส่วนใหญ่ของประเทศมองว่าปัญหาการขาดที่ดินทำกินสำคัญกว่าการมีพื้นที่ป่าลดลง จึงเป็นที่มาของการบุกรุก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ปัจจุบันนี้คนส่วนใหญ่ต้องการที่ทำกินเพิ่มขึ้นซึ่งมีสาเหตุมาจากประชากรเพิ่มจำนวนขึ้นทำให้ความต้องการใช้พื้นที่เป็นที่อยู่อาศัยและสิ่งสาธารณูปโภคต่าง ๆ มากขึ้น นอกจากนี้ราคาผลผลิตทางการเกษตรบางชนิดมีราคาสูง และอีกอย่างหนึ่งมีสมาชิกในครอบครัวเพิ่มขึ้นดังนั้นจำเป็นที่จะต้องบุกรุกพื้นที่ป่าเพื่อเป็นที่ทำกินเป็นรายได้ของครอบครัว

2.1.8 พื้นที่ป่าไม้ที่มีอยู่ในประเทศไทยจะต้องมีเพิ่มขึ้นกว่านี้จึงจะทำให้ประเทศมีความอุดมสมบูรณ์มากขึ้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าป่าไม้มีส่วนทำให้ฝนตกต้องตามฤดูกาล ความอุดมสมบูรณ์ของดิน เกิดปุ๋ยพืชสดที่เกิดจากการทับถมของใบไม้เมื่อเกิดฝนตกจะพัดพาเอาปุ๋ยพืชสดเป็นปุ๋ยธรรมชาติในการทำการเกษตรก็ขาดหายไป

2.2 กำหนดผู้ใหญ่บ้าน ระดับเห็นด้วยกับเหตุผลที่เป็นความจำเป็น จำนวน 2 เรื่อง เรียงลำดับเหตุผล ตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้

2.2.1 พื้นที่ป่าไม้ลดลงทำให้การประกอบอาชีพการเกษตรไม่ได้ผล ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การทำเกษตรกรรมจำเป็นที่ต้องอาศัยน้ำซึ่งป่าไม้จะเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เกิดฝนตกต้องตามฤดูกาล

2.2.2 พื้นที่ป่าลดลงทำให้ประชาชนต้องเสียค่าใช้จ่ายในการดำรงชีวิตเพิ่มขึ้น เห็นด้วยทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าบางสิ่งบางอย่างที่เป็นผลผลิตหาได้จากป่าเพื่อเป็นอาหารป่า ของราษฎร เช่น พืชผัก เห็ด หน่อไม้ ไข่มดแดง เมื่อสามารถหาอาหารจากป่าได้เองเป็นการลดค่าใช้จ่ายในการหาอาหาร ดังนั้น การที่พื้นที่ป่าลดลงทำให้ประชาชนต้องเสียค่าใช้จ่ายในการดำรงชีวิตเพิ่มขึ้นโดยเฉพาะค่าอาหารและค่าพื้นที่สูญหายไป

ตารางที่ 4 ความคิดเห็นของกำนันผู้ใหญ่บ้านที่มีต่อเหตุผลที่เป็นความจำเป็นในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของสำนักสงฆ์

เหตุผลที่เป็นความจำเป็น	ความคิดเห็นของกำนันผู้ใหญ่บ้าน						ค่าเฉลี่ย	S.D.	ความหมาย
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย				
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ			
1. การทำลายป่าไม่มีผลทำให้สภาพแวดล้อมขาดความสมดุล เกิดความแห้งแล้ง	127	90.7	13	9.4	-	-	2.90	0.30	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
2. การทำลายป่าไม่มีผลทำให้สัตว์ป่าบางชนิดสูญพันธุ์ไป	123	87.9	17	12.1	-	-	2.87	0.34	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
3. การทำลายป่าไม่มีผลทำให้เกิดปัญหาอุทกภัย	124	88.6	14	10	2	1.4	2.87	0.38	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
4. การที่ป่าไม้ลดลงเป็นสาเหตุให้การชะล้างพังทลายของหน้า ดินเพิ่มขึ้น	113	80.7	27	19.3	-	-	2.80	0.40	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
5. ปัจจุบันพื้นที่ป่าไม่มีปริมาณลดลงถึงจุดวิกฤตซึ่งต้องได้รับการ แก้ไขโดยด่วน	95	67.9	38	27.1	7	5.0	2.62	0.58	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
6. การทำลายป่าไม่มีผลทำให้ระบบนิเวศของป่าเสียความสมดุล	78	55.7	60	42.9	2	1.4	2.54	0.53	เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ตารางที่ 4 ความคิดเห็นของกำนันผู้ใหญ่บ้านที่มีต่อเหตุผลที่เป็นความจำเป็นในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของสำนักสงฆ์(ต่อ)

เหตุผลที่เป็นความจำเป็น	ความคิดเห็นของกำนันผู้ใหญ่บ้าน						ค่าเฉลี่ย	S.D.	ความหมาย
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย				
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ			
7. คนส่วนใหญ่ของประเทศมองว่าปัญหาการขาดที่ดินทำกินสำคัญกว่าการมีพื้นที่ป่าลดลง จึงเป็นที่มาของการบุกรุกป่า	68	48.6	60	42.9	12	8.6	2.39	0.67	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
8. พื้นที่ป่าไม้ที่มีอยู่ในประเทศไทยจะต้องมีเพิ่มขึ้นกว่านี้จึงจะทำให้ประเทศไทยมีความอุดมสมบูรณ์มากขึ้น	53	37.9	80	57.1	7	5.0	2.33	0.57	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
9. พื้นที่ป่าไม้ลดลงทำให้การประกอบอาชีพเกษตรกรรมไม่ได้ผล	36	25.7	99	70.7	5	3.6	2.23	0.50	เห็นด้วย
10. พื้นที่ป่าไม้ลดลงทำให้ประชาชนต้องเสียค่าใช้จ่ายในการดำรงชีวิตเพิ่มขึ้น	31	22.1	100	71.4	9	6.4	2.16	0.51	เห็นด้วย
หมายเหตุ การแปลผล	ค่าเฉลี่ย	2.34 - 3.00	หมายถึง	เห็นด้วยอย่างยิ่ง					
	ค่าเฉลี่ย	1.67 - 2.33	หมายถึง	เห็นด้วย					
	ค่าเฉลี่ย	1.00 - 1.66	หมายถึง	ไม่เห็นด้วย					

3. ความคิดเห็นของกำนันผู้ใหญ่บ้านต่อสภาพที่เป็นจริง และสภาพที่ควรจะเป็นในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของสำนักสงฆ์

3.1 ความคิดเห็นของกำนันผู้ใหญ่บ้านต่อสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่ควรจะเป็นในด้านกิจกรรมการใช้ประโยชน์ของราษฎรจากการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของสำนักสงฆ์

จากการศึกษาพบว่า กำนันผู้ใหญ่บ้านได้มีความคิดเห็นถึงสภาพที่เป็นจริงและมีความเห็นถึงสภาพที่ควรจะเป็นในการใช้ประโยชน์ของราษฎรจากสำนักสงฆ์ในพื้นที่ คิดเป็นจำนวนครั้งต่อปีและเปรียบเทียบความคิดเห็นของกำนันผู้ใหญ่บ้านต่อสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่ควรจะเป็น ดังแสดงผลการศึกษาไว้ใน ตารางที่ 5 และตารางที่ 6 กล่าวคือ

3.1.1 การใช้ประโยชน์ของราษฎรเพื่อเป็นสถานที่ท่องเที่ยวหรือพักผ่อนหย่อนใจ ในสภาพที่ควรจะเป็นกำนันผู้ใหญ่บ้านเห็นว่าราษฎรได้ใช้ประโยชน์ เฉลี่ย 107.2 ครั้งต่อปี ในขณะที่เดียวกันกำนันผู้ใหญ่บ้านมีความเห็นว่า ราษฎรควรเข้าไปใช้ประโยชน์ เฉลี่ย 135.1 ครั้งต่อปี เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของจำนวนครั้งที่ราษฎรได้ใช้ประโยชน์ตามสภาพที่เป็นจริงและที่ควรจะเป็นแล้ว พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 กล่าวคือ ค่าเฉลี่ยของจำนวนครั้งในการใช้ประโยชน์ตามสภาพที่ควรจะเป็นมากกว่าการใช้ประโยชน์ตามสภาพที่เป็นจริง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า กำนันผู้ใหญ่บ้านต้องการใช้ประโยชน์จากการเป็นแหล่งท่องเที่ยวหรือพักผ่อนหย่อนใจอย่างสูงสุด เพื่อให้ราษฎรหรือนักท่องเที่ยว ได้สัมผัสกับธรรมชาติและได้รู้คุณค่าของธรรมชาติ ควบคู่ไปกับการได้อยู่กับธรรมชาติที่สงบร่มรื่น ภายในพื้นที่อนุรักษ์ที่สำนักสงฆ์ดูแล

3.1.2 การใช้ประโยชน์ของราษฎรเพื่อใช้ประกอบพิธีกรรมทำบุญ เเผาะผี ผังศพ ในสภาพที่เป็นจริงกำนันผู้ใหญ่บ้านเห็นว่าราษฎรได้ใช้ประโยชน์ เฉลี่ย 0.5 ครั้งต่อปี ในขณะที่เดียวกันในสภาพที่ควรจะเป็นกำนันผู้ใหญ่บ้านมีความเห็นว่า ราษฎรควรเข้าไปใช้ประโยชน์ เฉลี่ย 0.4 ครั้งต่อปี เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของจำนวนครั้งที่ราษฎรได้ใช้ประโยชน์ตามสภาพที่เป็นจริงและที่ควรจะเป็นแล้ว พบว่าไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติแต่อย่างใด แสดงว่าใช้ประโยชน์ด้านนี้เหมาะสมแล้ว

3.1.3 การใช้ประโยชน์ของราษฎรเพื่อการเก็บผลผลิตจากป่า เพื่อใช้เป็นอาหาร เช่น เห็ดป่า ผักป่า หน่อไม้ ในสภาพที่เป็นจริงกำนันผู้ใหญ่บ้านเห็นว่าราษฎรได้ใช้ประโยชน์เฉลี่ย 159.1 ครั้งต่อปีในขณะที่เดียวกันในสภาพที่ควรจะเป็นกำนันผู้ใหญ่บ้านมีความเห็นว่าราษฎรควรเข้าไปใช้ประโยชน์ เฉลี่ย 137.4 ครั้งต่อปี เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของจำนวนครั้งที่ราษฎรได้ใช้ประโยชน์ตามสภาพที่เป็นจริง และที่ควรจะเป็นแล้ว พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 กล่าวคือ ค่าเฉลี่ยของจำนวนครั้งในการใช้ประโยชน์ตามสภาพที่ควรจะเป็นน้อย

กว่าการใช้ประโยชน์ในสภาพที่เป็นจริง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า หากมีการเก็บผลผลิตจากป่ามากเกินไป จะทำให้ผลผลิตจากป่าน้อยลงไปเรื่อยๆ ควรปล่อยให้มีการฟื้นตัวเองบ้าง

3.1.4 การใช้ประโยชน์ของราษฎรเพื่อเก็บหาสมุนไพรจากป่ามาใช้ประโยชน์ ในสภาพที่เป็นจริงกำนันผู้ใหญ่บ้านเห็นว่าราษฎรได้ใช้ประโยชน์ เฉลี่ย 43.0 ครั้งต่อปี ในขณะที่เดียวกันในสภาพที่ควรจะเป็น ราษฎรควรเข้าไปใช้ประโยชน์ เฉลี่ย 40.8 ครั้งต่อปี เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของจำนวนครั้งที่ราษฎรได้ใช้ประโยชน์ตามสภาพที่เป็นจริงและที่ควรจะเป็นแล้ว พบว่าไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติแต่อย่างใด อาจเป็นเพราะสมุนไพรที่มีจำนวนจำกัด

3.1.5 การใช้ประโยชน์ของราษฎรเพื่ออาศัยป่าเป็นแหล่งเก็บหาไม้ฟืนเพื่อใช้ในครัวเรือน ในสภาพที่เป็นจริงกำนันผู้ใหญ่บ้านเห็นว่าราษฎรได้ใช้ประโยชน์ เฉลี่ย 129.6 ครั้งต่อปี ในขณะที่เดียวกัน ในสภาพที่ควรจะเป็นกำนันผู้ใหญ่บ้านมีความเห็นว่า ราษฎรควรเข้าไปใช้ประโยชน์เฉลี่ย 93.5 ครั้งต่อปี เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของจำนวนครั้งที่ราษฎรได้ใช้ประโยชน์ตามสภาพที่เป็นจริงและที่ควรจะเป็นแล้ว พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 กล่าวคือ ค่าเฉลี่ยของจำนวนครั้งในการใช้ประโยชน์ตามสภาพที่ควรจะเป็นน้อยกว่าการใช้ประโยชน์ตามสภาพที่เป็นจริง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าต้องการให้มีเศษไม้ที่ใช้เป็น ไม้ฟืนให้ได้คงเหลืออยู่ในป่าบ้างเพื่อเป็นอินทรีย์วัตถุในดินต่อไป

3.1.6 การใช้ประโยชน์ของราษฎรเพื่ออาศัยน้ำในพื้นที่ป่าเป็นแหล่งอุปโภคบริโภค ในสภาพที่เป็นจริงกำนันผู้ใหญ่บ้าน เห็นว่าราษฎรได้ใช้ประโยชน์เฉลี่ย 1.5 ครั้งต่อปี ในขณะที่เดียวกันในสภาพที่ควรจะเป็นกำนันผู้ใหญ่บ้านมีความเห็นว่า ราษฎรควรเข้าไปใช้ประโยชน์เฉลี่ย 1.2 ครั้งต่อปี เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของจำนวนครั้งที่ราษฎรได้ใช้ประโยชน์ตามสภาพที่เป็นจริงและที่ควรจะเป็นแล้ว พบว่า ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติแต่อย่างใด

3.1.7 การใช้ประโยชน์ของราษฎร เพื่อใช้เป็นแหล่งปฏิบัติธรรม ในสภาพที่เป็นจริง กำนันผู้ใหญ่บ้าน เห็นว่าราษฎรได้ใช้ประโยชน์เฉลี่ย 43.1 ครั้งต่อปี ในขณะที่เดียวกันในสภาพที่ควรจะเป็นกำนันผู้ใหญ่บ้านมีความเห็นว่าราษฎรควรเข้าไปใช้ประโยชน์ เฉลี่ย 53.5 ครั้งต่อปี เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของจำนวนครั้งที่ราษฎรได้ใช้ประโยชน์ตามสภาพที่เป็นจริง และที่ควรจะเป็นแล้ว พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 กล่าวคือ ค่าเฉลี่ยของจำนวนครั้งในการใช้ประโยชน์ตามสภาพที่ควรจะเป็น มากกว่า การใช้ประโยชน์ในสภาพที่เป็นจริง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่ากำนันผู้ใหญ่บ้านมีความคิดเห็นว่าในสำนักสงฆ์มีความสงบเป็นธรรมชาติไม่มีสิ่งมารบกวนสมาธิ เหมาะสำหรับการปฏิบัติธรรมชาติของชุมชน เพื่อให้จิตใจสงบ

และเป็นการศึกษารวมเพื่อเป็นประโยชน์ทางด้านสังคม ในโอกาสต่อไป จึงอยากให้มีการใช้ประโยชน์ดังกล่าว มากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

3.1.8 การใช้ประโยชน์เป็นแหล่งศึกษารวมชาติและศึกษารวมของเยาวชนในโรงเรียน ในสภาพที่เป็นจริงกำนันผู้ใหญ่บ้านเห็นว่าราษฎรได้ใช้ประโยชน์เฉลี่ย 18.5 ครั้งต่อปี ในขณะที่ควรจะเป็นสภาพที่ควรจะเป็นกำนันผู้ใหญ่บ้านมีความเห็นว่า ราษฎรควรเข้าไปใช้ประโยชน์เฉลี่ย 29.0 ครั้งต่อปี เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของจำนวนครั้งที่ราษฎรได้ใช้ประโยชน์ตามสภาพที่เป็นจริง และที่ควรจะเป็นแล้ว พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 กล่าวคือ ค่าเฉลี่ยของจำนวนครั้งในการใช้ประโยชน์ตามสภาพที่ควรจะเป็น มากกว่าการใช้ประโยชน์ในสภาพที่เป็นจริง กำนันผู้ใหญ่บ้านต้องการใช้ประโยชน์ในการนี้เพื่อที่โรงเรียนในหมู่บ้านจะได้นำเยาวชนไปศึกษารวมชาติควบคู่ไปกับการศึกษารวมจากสำนักสงฆ์ที่ดูแลพื้นที่ป่าอนุรักษ์เพื่อให้เกิดประโยชน์และปลูกฝังการรักธรรมชาติและทรัพยากรธรรมชาติ แก่เยาวชนที่เรียนในโรงเรียนในหมู่บ้าน และโรงเรียนทั่วไป

ตารางที่ 5 ความคิดเห็นของกำนันผู้ใหญ่บ้านต่อสภาพของการใช้ประโยชน์จากสำนักสงฆ์ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ของชุมชนในสภาพที่เป็นจริงและในสภาพที่ควรจะเป็น

สภาพการใช้ประโยชน์จากสำนักสงฆ์	กำนันผู้ใหญ่บ้าน (n = 140)			
	สภาพที่เป็นจริง		สภาพที่ควรจะเป็น	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพื่อเป็นสถานที่ท่องเที่ยวหรือพักผ่อนหย่อนใจ (ครั้ง/ปี)				
ไม่เกิน 60 ครั้ง	39	27.9	15	10.7
60-120 ครั้ง	50	35.7	61	43.6
มากกว่า 120 ครั้ง	51	36.4	64	45.7
สภาพที่เป็นจริง	สูงสุด 250 ครั้ง	ต่ำสุด 20 ครั้ง	ค่าเฉลี่ย 107.2 ครั้ง	
สภาพที่ควรจะเป็น	สูงสุด 360 ครั้ง	ต่ำสุด 30 ครั้ง	ค่าเฉลี่ย 135.1 ครั้ง	
2. เพื่อใช้ประกอบพิธีกรรมทำบุญเผาผี ผังศพ (ครั้ง/ปี)				
ไม่ได้ใช้	108	77.2	111	79.3
น้อยกว่า 2 ครั้ง	8	5.7	22	15.7
2-4 ครั้ง	22	15.7	6	4.3
มากกว่า 4 ครั้ง	2	1.4	1	0.7
สภาพที่เป็นจริง	สูงสุด 5 ครั้ง	ต่ำสุด 0 ครั้ง	ค่าเฉลี่ย 0.51 ครั้ง	
สภาพที่ควรจะเป็น	สูงสุด 5 ครั้ง	ต่ำสุด 0 ครั้ง	ค่าเฉลี่ย 0.41 ครั้ง	

ตารางที่ 5 ความคิดเห็นของกำนันผู้ใหญ่บ้านต่อสภาพของการใช้ประโยชน์จากสำนักสงฆ์ในพื้นที่
ป่าอนุรักษ์ของชุมชนในสภาพที่เป็นจริงและในสภาพที่ควรจะเป็น (ต่อ)

สภาพการใช้ประโยชน์จากสำนักสงฆ์	กำนันผู้ใหญ่บ้าน (n = 140)			
	สภาพที่เป็นจริง		สภาพที่ควรจะเป็น	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
3. เพื่อการเก็บผลผลิตจากป่าเพื่อใช้เป็นอาหาร เช่น ผัก เห็ด หน่อไม้ แมลง (ครั้ง/ปี)				
น้อยกว่า 100 ครั้ง	38	27.1	51	36.4
100 – 130 ครั้ง	4	2.9	4	2.9
131-160 ครั้ง	41	29.3	35	25.0
มากกว่า 160 ครั้ง	57	40.7	50	35.7
สภาพเป็นจริง	สูงสุด 240 ครั้ง ต่ำสุด 50 ครั้ง ค่าเฉลี่ย 159.1 ครั้ง			
สภาพที่ควรจะเป็น	สูงสุด 180 ครั้ง ต่ำสุด 10 ครั้ง ค่าเฉลี่ย 137.4 ครั้ง			
4. เพื่อการเก็บหาสมุนไพรจากป่ามาใช้ประโยชน์ (ครั้ง/ปี)				
น้อยกว่า 20 ครั้ง	44	31.4	42	30.0
20-39 ครั้ง	31	22.1	36	25.7
40 – 59 ครั้ง	32	22.9	28	20.0
มากกว่า 59 ครั้ง	33	23.6	34	24.3
สภาพเป็นจริง	สูงสุด 98 ครั้ง ต่ำสุด 2 ครั้ง ค่าเฉลี่ย 43.0 ครั้ง			
สภาพที่ควรจะเป็น	สูงสุด 80 ครั้ง ต่ำสุด 2 ครั้ง ค่าเฉลี่ย 40.8 ครั้ง			
5. เพื่ออาศัยเป็นแหล่งเก็บหาไม้ฟืนใช้ในครัวเรือน (ครั้ง/ปี)				
ไม่เกิน 90 ครั้ง	24	17.2	41	29.3
90-180 ครั้ง	87	62.1	99	70.7
มากกว่า 180 ครั้ง	29	20.7	0	0
สภาพเป็นจริง	สูงสุด 300 ครั้ง ต่ำสุด 50 ครั้ง ค่าเฉลี่ย 129.6 ครั้ง			
สภาพที่ควรจะเป็น	สูงสุด 120 ครั้ง ต่ำสุด 10 ครั้ง ค่าเฉลี่ย 93.5 ครั้ง			
6. เพื่ออาศัยน้ำในพื้นที่ป่าเป็นแหล่งอุปโภคบริโภค (ครั้ง/ปี)				
ไม่ได้ใช้	134	95.8	135	96.5
น้อยกว่า 20 ครั้ง	3	2.1	3	2.1
20 -60 ครั้ง	2	1.4	1	0.7
มากกว่า 60 ครั้ง	1	0.7	1	0.7
สภาพเป็นจริง	สูงสุด 80 ครั้ง ต่ำสุด 0 ครั้ง ค่าเฉลี่ย 1.5 ครั้ง			
สภาพที่ควรจะเป็น	สูงสุด 80 ครั้ง ต่ำสุด 0 ครั้ง ค่าเฉลี่ย 1.2 ครั้ง			

ตารางที่ 5 ความคิดเห็นของกำนันผู้ใหญ่บ้านต่อสภาพของการใช้ประโยชน์จากสำนักสงฆ์ในพื้นที่
ป่าอนุรักษ์ของชุมชนในสภาพที่เป็นจริงและในสภาพที่ควรจะเป็น (ต่อ)

สภาพการใช้ประโยชน์จากสำนักสงฆ์	กำนันผู้ใหญ่บ้าน (n = 140)			
	สภาพที่เป็นจริง		สภาพที่ควรจะเป็น	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
7. เพื่อการใช้เป็นแหล่งปฏิบัติธรรมของชุมชน (ครั้ง/ปี)				
ไม่เกิน 25 ครั้ง	27	19.3	8	5.7
25-50 ครั้ง	67	47.8	52	37.1
มากกว่า 50 ครั้ง	46	32.9	80	57.2
สภาพเป็นจริง สูงสุด 100 ครั้ง ต่ำสุด 2 ครั้ง ค่าเฉลี่ย 43.2 ครั้ง				
สภาพที่ควรจะเป็น สูงสุด 70 ครั้ง ต่ำสุด 10 ครั้ง ค่าเฉลี่ย 53.5 ครั้ง				
8. เป็นแหล่งศึกษาธรรมชาติและศึกษารวมของเยาวชนในโรงเรียน (ครั้ง/ปี)				
น้อยกว่า 10 ครั้ง	65	46.4	22	15.7
10-19 ครั้ง	8	5.7	8	5.7
20-29 ครั้ง	35	25.0	42	30.0
มากกว่า 29 ครั้ง	32	22.9	68	48.6
สภาพเป็นจริง สูงสุด 60 ครั้ง ต่ำสุด 3 ครั้ง ค่าเฉลี่ย 18.5 ครั้ง				
สภาพที่ควรจะเป็น สูงสุด 50 ครั้ง ต่ำสุด 10 ครั้ง ค่าเฉลี่ย 29.0 ครั้ง				

ตารางที่ 6 เปรียบเทียบความคิดเห็นของกำนันผู้ใหญ่บ้านต่อสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่ควรจะเป็นในการใช้ประโยชน์ของราษฎรจากการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของสำนักสงฆ์

สภาพการใช้ประโยชน์	กำนันผู้ใหญ่บ้าน (n=140)				ค่า t
	สภาพที่เป็นจริง (ครั้ง/ปี)		สภาพที่ควรจะเป็น (ครั้ง/ปี)		
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	
1. เพื่อเป็นสถานที่ท่องเที่ยวหรือพักผ่อนหย่อนใจ สวยงามร่มรื่น	107.2	52.33	135.1	65.77	8.721***
2. เพื่อใช้ประกอบพิธีกรรม ทำบุญเผาผี ผีสงฆ์	0.5	2.88	0.4	2.89	0.786
3. เพื่อการเก็บหาผลผลิตจากป่าเพื่อใช้เป็นอาหารเช่น เห็ดป่า ผักป่า หน่อไม้	159.1	52.03	137.4	42.13	5.645***
4. เพื่อการเก็บหาสมุนไพรจากป่ามาใช้ประโยชน์	43.0	28.19	40.8	24.06	1.644
5. เพื่ออาศัยป่าเป็นแหล่งเก็บหาไม้ฟืนเพื่อใช้ในครัวเรือน	129.6	55.00	93.5	28.05	8.628***
6. เพื่ออาศัยน้ำในพื้นที่ป่าเป็นแหล่งอุปโภคบริโภค	1.5	7.80	1.2	6.99	0.461
7. เพื่อใช้เป็นแหล่งปฏิบัติธรรมของชุมชน	43.2	19.30	53.5	14.65	7.239***
8. เพื่อเป็นแหล่งศึกษาธรรมชาติและศึกษาระยะของเยาวชนโรงเรียน	18.5	12.59	29.0	14.99	8.913***

หมายเหตุ *** แยกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

4. ความคิดเห็นของกำนันผู้ใหญ่บ้านต่อสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่ควรจะเป็นในกิจกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของสำนักสงฆ์

จากการศึกษา พบว่ากำนันผู้ใหญ่บ้าน ได้ระบุถึงสภาพที่เป็นจริงและมีความเห็นถึงสภาพที่ควรจะเป็น ในกิจกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้คิดเป็นจำนวนครั้งต่อปีและเปรียบเทียบความคิดเห็นของกำนันผู้ใหญ่บ้านต่อสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่ควรจะเป็น ดังแสดงผลการศึกษาไว้ในตารางที่ 7 และตารางที่ 8 กล่าวคือ

4.1 การเก็บกักทรัพยากรป่าไม้

1) การสำรวจชนิดของป่าและพันธุ์ไม้ในพื้นที่อนุรักษ์ที่สำนักสงฆ์ดูแล ในสภาพที่เป็นจริง กำนันผู้ใหญ่บ้าน เห็นว่า การสำรวจเฉลี่ย 2.4 ครั้งต่อปี ในขณะที่ควรจะเป็นกำนันผู้ใหญ่บ้านมีความคิดเห็นว่าควรสำรวจเฉลี่ย 2.8 ครั้งต่อปี เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของจำนวนครั้งการสำรวจ ตามสภาพที่เป็นจริง และที่ควรจะเป็นแล้ว พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กล่าวคือ ค่าเฉลี่ยของจำนวนครั้งในการสำรวจตามสภาพที่ควรจะเป็น มากกว่า การสำรวจตามสภาพที่เป็นจริง เพราะต้องการให้มีการบำรุงรักษาเพิ่มขึ้น

2) การศึกษาสำรวจถึงพืชสมุนไพรที่มีอยู่ในพื้นที่อนุรักษ์ที่สำนักสงฆ์ดูแล ในสภาพที่เป็นจริงกำนันผู้ใหญ่บ้าน เห็นว่า การศึกษาสำรวจ เฉลี่ย 2.5 ครั้งต่อปี ในขณะที่ควรจะเป็นกำนันผู้ใหญ่บ้านมีความเห็นว่า ควรศึกษาสำรวจ เฉลี่ย 2.9 ครั้งต่อปี เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของจำนวนครั้งการศึกษาสำรวจตามสภาพที่เป็นจริงและที่ควรจะเป็นแล้ว พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 กล่าวคือ ค่าเฉลี่ยของจำนวนครั้งการศึกษาสำรวจตามสภาพที่ควรจะเป็นมากกว่า การศึกษาสำรวจที่เป็นจริงทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่ากำนันผู้ใหญ่บ้านมีความเห็นว่าควรจะทราบการเปลี่ยนแปลงของป่าอนุรักษ์ที่สำนักสงฆ์ดูแล เพราะอาจมีพันธุ์ไม้ หรือ พืชสมุนไพรบางชนิดเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ หรือมีสัตว์ป่าบางชนิด เช่น นก เมื่อกินเมล็ดพันธุ์ไม้ไปแล้วมาถ่ายทำให้เกิดชนิดพันธุ์ไม้ที่ไม่มีในพื้นที่อนุรักษ์ที่สำนักสงฆ์ดูแลรักษา จึงควรมีการสำรวจของป่าและพันธุ์ไม้ และการศึกษาสำรวจถึงพืชสมุนไพรที่มีอยู่ ในพื้นที่อนุรักษ์ที่สำนักสงฆ์ดูแลมากกว่าในสภาพที่เป็นจริงในปัจจุบัน

3) การนำชนิดไม้หรือพืชสมุนไพรที่มีจำนวนน้อยมาใช้ประโยชน์ ในสภาพที่เป็นจริง กำนันผู้ใหญ่บ้าน เห็นว่า การนำชนิดไม้หรือพืชสมุนไพรที่มีจำนวนน้อยมาใช้ประโยชน์ เฉลี่ย 8.3 ครั้งต่อปี ในขณะที่ควรจะเป็นกำนันผู้ใหญ่บ้าน มีความคิดเห็นว่า ควรมีการนำชนิดไม้หรือพืชสมุนไพร ที่มีจำนวนน้อยมาใช้ประโยชน์ เฉลี่ย 7.5 ครั้งต่อปี เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของจำนวนครั้งการนำชนิดไม้หรือพืชสมุนไพรที่มีจำนวนน้อยมาใช้

ประโยชน์ พบว่า ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติแต่อย่างใด เพราะเห็นว่าเป็น
ทรัพยากรที่มีจำนวนจำกัด

4.2 การบูรณะฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้

1) การนำชนิดไม้ที่มีจำนวนน้อยหรือไม่มีในพื้นที่อนุรักษ์ที่สำนักสงฆ์ดูแล มา
ปลูกเพิ่มเติม ในสภาพที่เป็นจริง กำนันผู้ใหญ่บ้าน เห็นว่ามีการนำมาปลูกเพิ่มเติมเฉลี่ย 2.9 ครั้งต่อ
ปี ในขณะที่เดียวกันในสภาพที่ควรจะเป็น กำนันผู้ใหญ่บ้านมีความเห็นว่าควรมีการนำมาปลูกเพิ่มเติม
เฉลี่ย 3.5 ครั้งต่อปี เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของจำนวนครั้งการนำมาปลูกเพิ่มเติม ตามสภาพที่เป็น
จริง และที่ควรจะเป็นแล้ว พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 กล่าวคือ
ค่าเฉลี่ยของจำนวนครั้งการนำมาปลูกเพิ่มเติม ในสภาพที่ควรจะเป็นมากกว่า การนำมาปลูกเพิ่มเติม
ตามสภาพที่เป็นจริง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะความต้องการความหนาแน่นของต้นไม้เพิ่มขึ้น

2) การนำพืชสมุนไพรที่มีจำนวนน้อยหรือไม่มีในพื้นที่อนุรักษ์ที่สำนักสงฆ์ดูแล
มาปลูกเพิ่มเติม ในสภาพที่เป็นจริง กำนันผู้ใหญ่บ้าน เห็นว่ามีการนำมาปลูกเพิ่มเติม เฉลี่ย 3.9 ครั้ง
ต่อปี ในขณะที่เดียวกันในสภาพที่ควรจะเป็น กำนันผู้ใหญ่บ้านมีความเห็นว่า ควรมีการนำมาปลูก
เพิ่มเติม เฉลี่ย 5.4 ครั้งต่อปี เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของจำนวนครั้งการนำมาปลูกเพิ่มเติม ตาม
สภาพที่เป็นจริง และที่ควรจะเป็นแล้ว พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
.001 กล่าวคือ ค่าเฉลี่ยของจำนวนครั้งการนำมาปลูกเพิ่มเติม ในสภาพที่ควรจะเป็นมากกว่า การ
นำมาปลูกเพิ่มเติมตามสภาพที่เป็นจริง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า กำนันผู้ใหญ่บ้านต้องการที่จะให้มีความ
หลากหลายทางระบบนิเวศของป่าของชนิดพันธุ์ไม้และของพืชสมุนไพรที่มีอยู่ในพื้นที่อนุรักษ์ที่
สำนักสงฆ์ดูแลตลอดจน เห็นว่าควรให้ป่ามีความสมบูรณ์โดยเร็ว จึงจำเป็นให้มีการนำชนิดไม้และ
พืชสมุนไพรที่มีจำนวนน้อยหรือไม่มีในพื้นที่อนุรักษ์ที่สำนักสงฆ์ดูแลมาปลูกเพิ่มเติมจำนวนครั้งที่
มากกว่า ที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

4.3 การฟื้นฟูสภาพทรัพยากรป่าไม้

1) การปลูกป่าเพิ่มเติมในส่วนที่มีสภาพเสื่อมโทรมหรือถูกทำลายมาก่อน
ในสภาพที่เป็นจริง กำนันผู้ใหญ่บ้าน เห็นว่า การนำมาปลูกเพิ่มเติม เฉลี่ย 1.3 ครั้งต่อปี
ในขณะที่เดียวกันสภาพที่ควรจะเป็น กำนันผู้ใหญ่บ้านมีความเห็นว่า ควรมีการปลูกป่าเพิ่มเติม เฉลี่ย
1.7 ครั้งต่อปี เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของจำนวนครั้ง ที่มีการปลูกป่าเพิ่มเติม ตามสภาพที่เป็นจริง
และที่ควรจะเป็นแล้ว พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 กล่าวคือ
ค่าเฉลี่ยของจำนวนครั้ง การปลูกป่าเพิ่มเติม ตามสภาพที่ควรจะเป็น มากกว่า การปลูกป่าที่เป็น
จริง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า กำนันผู้ใหญ่บ้านมีความเห็นว่า ควรเร่งดำเนินการปลูกป่าเพิ่มเติมใน

ส่วนที่มีสภาพเสื่อมโทรมหรือที่ถูกทำลายมาก่อน เพื่อให้สภาพป่าที่ถูกบุกรุกหรือเสื่อมโทรมได้ฟื้นตัวเป็นสภาพป่าที่สมบูรณ์โดยเร็ว

2) การบำรุงรักษาต้นไม้ที่ปลูกโดยการใส่ปุ๋ยพรวนโคนรอบต้นไม้ ในสภาพที่เป็นจริง กำนันผู้ใหญ่บ้าน เห็นว่า การบำรุงรักษาต้นไม้ที่ปลูก เฉลี่ย 1.0 ครั้งต่อปี ในขณะที่เดียวกันในสภาพที่ควรจะเป็น กำนันผู้ใหญ่บ้านมีความเห็นว่า ควรมีการบำรุงรักษาต้นไม้ที่ปลูก เฉลี่ย 1.2 ครั้งต่อปี เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของจำนวนครั้ง การบำรุงรักษาต้นไม้ที่ปลูก ตามสภาพที่เป็นจริง และที่ควรจะเป็นแล้ว พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 กล่าวคือ ค่าเฉลี่ยของจำนวนครั้ง การบำรุงรักษาต้นไม้ที่ปลูก ตามสภาพที่ควรจะเป็น มากกว่า การบำรุงรักษาต้นไม้ที่ปลูกที่เป็นจริง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า กำนันผู้ใหญ่บ้านมีความเห็นว่า ต้นไม้ที่ปลูกใหม่เมื่อตั้งตัวได้แล้ว ควรมีการบำรุงรักษาโดยการใส่ปุ๋ยพรวนโคนโดยรอบต้นไม้ เพื่อให้ต้นไม้มีความเจริญงอกงามที่ดีรอดตายจากการปลูกในปีแรก เมื่อต้นไม้ตั้งตัวได้และผ่านพ้นในปีแรกไปได้ เปอร์เซ็นต์การรอดตายของต้นไม้สูง

3) การบำรุงรักษาต้นไม้ที่มีอยู่เดิมโดยการใส่ปุ๋ยพรวนโคนรอบต้นไม้ ในสภาพที่เป็นจริง กำนันผู้ใหญ่บ้าน เห็นว่าการบำรุงรักษาต้นไม้ที่มีอยู่เดิม เฉลี่ย 6.0 ครั้งต่อปี ในขณะที่เดียวกันในสภาพที่ควรจะเป็นควรมีกำนันผู้ใหญ่บ้านมีความเห็นว่า การบำรุงรักษาต้นไม้ที่มีอยู่เดิม เฉลี่ย 1.1 ครั้งต่อปี เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของจำนวนครั้ง การบำรุงรักษาต้นไม้ที่มีอยู่เดิม ตามสภาพที่เป็นจริง และที่ควรจะเป็นแล้ว พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 กล่าวคือ ค่าเฉลี่ยของจำนวนครั้ง การบำรุงรักษาต้นไม้ที่มีอยู่เดิม ตามสภาพที่ควรจะเป็น น้อยกว่า การบำรุงรักษาต้นไม้ที่มีอยู่เดิมตามสภาพที่เป็นจริง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า กำนันผู้ใหญ่บ้านมีความเห็นว่า ต้นไม้ที่มีอยู่เดิมมีการตั้งตัวและทนต่อสภาพแวดล้อมได้แล้ว ไม่มีความจำเป็นที่จะต้องบำรุงรักษาในจำนวนครั้ง那么多 ทั้งนี้เป็นการประหยัดงบประมาณและแรงงาน ในการบำรุงรักษาที่มีอยู่เดิมแต่ควรที่จะเน้นการบำรุงรักษาต้นไม้ที่ปลูกมากกว่า ดังนั้น กำนันผู้ใหญ่บ้าน

4) การตัดแต่งกิ่งต้นไม้ที่ปลูก ในสภาพที่เป็นจริง กำนันผู้ใหญ่บ้าน เห็นว่าการตัดแต่งกิ่งต้นไม้ที่ปลูก เฉลี่ย 0.8 ครั้งต่อปี ในขณะที่เดียวกัน กำนันผู้ใหญ่บ้าน มีความเห็นว่า ในสภาพที่ควรจะเป็น ควรมีการตัดแต่งกิ่งต้นไม้ที่ปลูก เฉลี่ย 1.1 ครั้งต่อปี เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของจำนวนครั้ง การตัดแต่งกิ่งต้นไม้ที่ปลูก ตามสภาพที่เป็นจริงและที่ควรจะเป็นแล้ว พบว่า มีความแตกต่าง กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 กล่าวคือ ค่าเฉลี่ยของการตัดแต่งต้นไม้ที่ปลูก ตามสภาพที่ควรจะเป็น มากกว่า การตัดแต่งกิ่งต้นไม้ที่ปลูก ที่เป็นจริง

5) การตัดแต่งกิ่งต้นไม้ที่มีอยู่เดิม ในสภาพที่เป็นจริง กำนันผู้ใหญ่บ้าน เห็นว่าการตัดแต่งกิ่งต้นไม้ที่มีอยู่เดิม เฉลี่ย 0.8 ครั้งต่อปี ในขณะที่เดียวกันในสภาพที่ควรจะเป็น กำนันผู้ใหญ่บ้าน มีความเห็นว่า ควรมีการตัดแต่งกิ่งต้นไม้ที่มีอยู่เดิม เฉลี่ย 1.1 ครั้งต่อปี เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของจำนวนครั้ง การตัดแต่งกิ่งต้นไม้ที่มีอยู่เดิม ตามสภาพที่เป็นจริง และที่ควรจะเป็น แล้วพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 กล่าวคือ ค่าเฉลี่ยของการตัดแต่งกิ่งต้นไม้ที่มีอยู่เดิมตามสภาพที่ควรจะเป็น มากกว่า การตัดแต่งกิ่งต้นไม้ที่มีอยู่เดิม ที่เป็นจริง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า กำนันผู้ใหญ่บ้านมีความเห็นว่า การตัดแต่งกิ่งต้นไม้ที่ปลูกและต้นไม้ที่มีอยู่เดิมควรมีการกระทำไปพร้อม ๆ กัน เพื่อเป็นการตกแต่งรูปทรงของต้นไม้ โดยเฉพาะในช่วงหน้าฝนต้นไม้จะมีการแตกแขนงกิ่งก้านมาก เพื่อให้ได้รูปทรงของต้นไม้ที่สวยงาม ควรมีการตัดแต่งต้นไม้ที่ปลูกและต้นไม้ที่มีอยู่เดิมควบคู่กันไป ในจำนวนครั้งที่มากกว่าที่เป็นอยู่ในสภาพที่เป็นจริงในปัจจุบัน

4.4 การพัฒนาปลูกสร้างจิตสำนึกของราษฎร

1) การสั่งสอนราษฎรให้หยุดยั้งการทำลายป่า ในสภาพที่เป็นจริง กำนันผู้ใหญ่บ้าน เห็นว่า การสั่งสอนราษฎรให้หยุดยั้งการทำลายป่า เฉลี่ย 288.3 ครั้งต่อปี ในขณะที่เดียวกันในสภาพที่ควรจะเป็น กำนันผู้ใหญ่บ้าน มีความเห็นว่า ควรมีการสั่งสอนราษฎรให้หยุดยั้งการทำลายป่า เฉลี่ย 313.3 ครั้งต่อปี เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของจำนวนครั้ง การสั่งสอนราษฎรให้หยุดยั้งการทำลายป่า ตามสภาพที่เป็นจริง และที่ควรจะเป็น แล้วพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 กล่าวคือ การสั่งสอนราษฎรให้หยุดยั้งการทำลายป่าตามสภาพที่ควรจะเป็น มากกว่า การสั่งสอนราษฎรให้หยุดยั้งการทำลายป่าที่เป็นจริง

2) การสร้างจิตสำนึกโดยการอบรมให้ความรู้แก่ราษฎรในการอนุรักษ์ป่า ในสภาพที่เป็นจริง กำนันผู้ใหญ่บ้าน เห็นว่า การสร้างจิตสำนึกโดยการอบรมให้ความรู้แก่ราษฎร เฉลี่ย 289.7 ครั้งต่อปี ในขณะที่เดียวกันในสภาพที่ควรจะเป็น กำนันผู้ใหญ่บ้านมีความเห็นว่า ควรมีการสร้างจิตสำนึกโดยการอบรมให้ความรู้แก่ชาวบ้านในการอนุรักษ์ป่า เฉลี่ย 313.2 ครั้งต่อปี เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของจำนวนครั้ง การสร้างจิตสำนึกโดยการอบรมให้ความรู้แก่ราษฎรตามสภาพที่เป็นจริง และที่ควรจะเป็นแล้วพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 กล่าวคือ การสร้างจิตสำนึกโดยการอบรมให้ความรู้แก่ราษฎรตามสภาพที่ควรจะเป็นมากกว่า การสร้างจิตสำนึกโดยการอบรมให้ความรู้แก่ราษฎรในสภาพที่เป็นจริง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า กำนันผู้ใหญ่บ้านมีความเห็นว่า การสั่งสอนราษฎรให้หยุดยั้งการทำลายป่าและการสร้างจิตสำนึกควรที่จะกระทำควบคู่กันไป กล่าวคือ สั่งสอนให้หยุดยั้งการทำลาย และให้ความรู้ทางด้านอนุรักษ์ไปพร้อมกัน โดยเมื่อมีโอกาส เช่นเมื่อพระสงฆ์ที่พำนักในสำนักสงฆ์ออกไปบิณฑบาต

หรือรับกิจกรรมลงไปงานพิธีต่าง ๆ ในชุมชน เมื่อมีศาสนกิจมีราษฎรมาร่วมประกอบพิธี ซึ่งเมื่อมีโอกาสก็ควรจะสั่งสอนให้ราษฎรหยุดยั้งการทำลายป่า ในขณะที่เดียวกัน ก็ควรจะให้ความรู้ในด้านการอนุรักษ์ควบคู่ไปด้วย ดังนั้น กำนันผู้ใหญ่บ้าน จึงมีความเห็นว่าควรที่จะมีการสั่งสอนราษฎรให้หยุดยั้งการทำลายป่า และการสร้างจิตสำนึก ในจำนวนครั้งที่มากกว่าที่เป็นอยู่ในสภาพที่เป็นจริงในปัจจุบัน

3) การวางแผนโครงการในกิจกรรมการอนุรักษ์ป่า ในสภาพที่เป็นจริง กำนันผู้ใหญ่บ้าน เห็นว่า การวางแผนโครงการ เฉลี่ย 3.2 ครั้งต่อปี ในขณะที่เดียวกันในสภาพที่ควรจะเป็น กำนันผู้ใหญ่บ้าน มีความเห็นว่า ควรมีการวางแผนโครงการ เฉลี่ย 4.4 ครั้งต่อปี เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของจำนวนครั้ง การวางแผนโครงการ ตามสภาพที่เป็นจริง และที่ควรจะเป็นแล้ว พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 กล่าวคือ การวางแผนโครงการ ตามสภาพที่ควรจะเป็น มากกว่าการวางแผนที่เป็นจริง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า กำนันผู้ใหญ่บ้านมีความเห็นว่า หากมีการวางแผนโครงการในการอนุรักษ์หลายครั้งก็จะทำให้เกิดกิจกรรมในการอนุรักษ์อย่างหลากหลาย และในขณะที่เดียวกันราษฎรก็จะได้ทราบถึงกิจกรรมที่ดำเนินการอย่างชัดเจนอีก อย่างหนึ่งเป็นการกระตุ้น ให้ผู้นำชุมชน เกิดการมีส่วนร่วมมากขึ้น ดังนั้น กำนันผู้ใหญ่บ้านจึงมีความเห็นว่า ควรมีการวางแผนโครงการในการอนุรักษ์ป่าในจำนวนครั้งที่มากกว่าที่เป็นอยู่ในสภาพที่เป็นจริงในปัจจุบัน

4.5 การป้องกันดูแลทรัพยากรป่าไม้

1) การจัดทำแนวป้องกันไฟของสำนักสงฆ์ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ในสภาพที่เป็นจริง กำนันผู้ใหญ่บ้าน เห็นว่า การจัดทำแนวป้องกันไฟ เฉลี่ย 1.0 ครั้งต่อปี ในขณะที่เดียวกันในสภาพที่ควรจะเป็น กำนันผู้ใหญ่บ้าน มีความเห็นว่า ควรมีการจัดทำแนวป้องกันไฟ เฉลี่ย 1.0 ครั้งต่อปี เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของจำนวนครั้ง การจัดทำแนวป้องกันไฟ ตามสภาพที่เป็นจริง และที่ควรจะเป็นแล้ว พบว่าไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2) การตรวจป่าเพื่อป้องกันการลักลอบตัดไม้ทำลายป่าของสำนักสงฆ์ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ในสภาพที่เป็นจริง กำนันผู้ใหญ่บ้าน เห็นว่าการตรวจป่าเพื่อป้องกันการลักลอบตัดไม้ เฉลี่ย 308.4 ครั้งต่อปี ในขณะที่เดียวกันในสภาพที่ควรจะเป็น กำนันผู้ใหญ่บ้าน มีความเห็นว่า ควรมีการตรวจป่าเพื่อป้องกันการลักลอบตัดไม้ทำลายป่า เฉลี่ย 323.1 ครั้งต่อปี เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของจำนวนครั้งการตรวจป่า เพื่อป้องกันการลักลอบตัดไม้ตามสภาพที่เป็นจริงและที่ควรจะเป็นแล้ว พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 กล่าวคือ ค่าเฉลี่ยของจำนวนครั้งการตรวจป่าเพื่อป้องกันการลักลอบตัดไม้ ตามสภาพที่ควรจะเป็นมากกว่าการตรวจป่าเพื่อป้องกันการลักลอบตัดไม้ที่เป็นจริง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า กำนันผู้ใหญ่บ้านมีความเห็นว่า

พระสงฆ์ที่อยู่ในสำนักสงฆ์มีการปฏิบัติกิจวัตรของสงฆ์อยู่แล้วเป็นประจำ เช่น การเดินจงกรม วิปัสณา การเก็บกวาดหรือทำความสะอาดบริเวณสำนักสงฆ์เพื่อให้การปฏิบัติกิจวัตรของสงฆ์เกิดประโยชน์สูงสุดจึงควรมีการตรวจป่าเพื่อป้องกันการลักลอบตัดไม้ไปพร้อม ๆ กัน

3) การบวชต้นไม้ของสำนักสงฆ์ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ในสภาพที่เป็นจริง กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เห็นว่าการบวชต้นไม้เฉลี่ย 0.5 ครั้งต่อปี ในขณะที่เดียวกัน กำนันผู้ใหญ่บ้าน มีความเห็นว่าในสภาพที่ควรจะเป็นควรมีการบวชต้นไม้ เฉลี่ย 1.1 ครั้งต่อปี เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของจำนวนครั้งในการบวชต้นไม้ของสำนักสงฆ์ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ตามสภาพที่เป็นจริงและที่ควรจะเป็นแล้ว พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 กล่าวคือ ค่าเฉลี่ยของจำนวนครั้งการบวชต้นไม้ ตามสภาพที่ควรจะเป็นมากกว่าการบวชต้นไม้ตามสภาพที่เป็นจริง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า กำนันผู้ใหญ่บ้านมีความเห็นว่าราษฎรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธมีความเชื่อในเรื่องของบาปบุญ การบวชเป็นพิธีการที่ได้บุญยิ่งใหญ่ การบวชต้นไม้ถือว่าเป็นพิธีกรรมที่ศักดิ์สิทธิ์ การทำลายหรือตัดต้นไม้ที่ได้บวชแล้วถือว่าเป็นบาปราษฎรจึงไม่กล้าทำลาย

4.6 การสงวนรักษาทรัพยากรป่าไม้

1) การปฏิบัติตามกฎที่ห้ามประชาชนเข้าไปใช้ประโยชน์จากป่าโดยเด็ดขาด ในสภาพที่เป็นจริง กำนันผู้ใหญ่บ้าน เห็นว่า การปฏิบัติตามกฎ เฉลี่ย 2.5 ครั้งต่อปี ในขณะที่เดียวกันกำนันผู้ใหญ่บ้าน มีความเห็นว่าในสภาพที่ควรจะเป็นควรมีการปฏิบัติตามกฎ เฉลี่ย 2.9 ครั้งต่อปี เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของจำนวนครั้ง การปฏิบัติตามกฎ ตามสภาพที่เป็นจริงและที่ควรจะเป็นแล้ว พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 กล่าวคือ ค่าเฉลี่ยของจำนวนครั้งการปฏิบัติตามกฎสภาพที่ควรจะเป็น มากกว่า การปฏิบัติตามกฎที่เป็นจริง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า กำนันผู้ใหญ่บ้านมีความเห็นว่า ในบางช่วงควรมีการห้ามประชาชนเข้าไปใช้ประโยชน์จากป่าอย่างเด็ดขาด เช่นในช่วงหน้าแล้งหรือช่วงที่มีการปลูกหรือปลูกซ่อมต้นไม้ใหม่ ๆ หากมีการเข้าประโยชน์ก็จะทำให้เกิดผลกระทบหรือผลเสียหายต่อสภาพป่าไม้ เช่น อาจไปจุดไฟเพื่อประโยชน์อย่างอื่นแล้วทำให้เกิดไฟป่า หรือเข้าไปแล้วทำให้เกิดผลเสียหายต่อต้นไม้ที่ปลูกหรือปลูกซ่อมได้

2) การใช้ไม้ตามขนาดลักษณะและจำนวนที่กำหนดให้ใช้ประโยชน์ได้ ในสภาพที่เป็นจริง กำนันผู้ใหญ่บ้าน เห็นว่า การใช้ไม้ตามขนาดลักษณะ เฉลี่ย 2.3 ครั้งต่อปี ในขณะที่เดียวกันกำนันผู้ใหญ่บ้าน มีความเห็นว่าในสภาพที่ควรจะเป็น ควรมีการใช้ไม้ตามขนาดลักษณะ เฉลี่ย 2.9 ครั้งต่อปี เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของจำนวนครั้ง การใช้ไม้ตามขนาดลักษณะตามสภาพที่เป็นจริง และที่ควรจะเป็นแล้ว พบว่า ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติแต่อย่างใด

4.7 การแบ่งเขตใช้ประโยชน์จากพื้นที่ป่า

1) การกำหนดเขตสำนักสงฆ์เป็นเขตอภัยทานเพิ่มเติม ในสภาพที่เป็นจริง กำหนดผู้ใหญ่บ้าน เห็นว่า การกำหนดเขตสำนักสงฆ์ เฉลี่ย 0.7 ครั้งต่อปี ในขณะที่เดียวกันกำหนดผู้ใหญ่บ้าน มีความเห็นว่าในสภาพที่ควรจะเป็น ควรมีการกำหนดเขตสำนักสงฆ์ เฉลี่ย 0.9 ครั้งต่อปี เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของจำนวนครั้ง การกำหนดเขตสำนักสงฆ์ ตามสภาพที่เป็นจริงและที่ควรจะเป็นแล้ว พบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 กล่าวคือค่าเฉลี่ยของจำนวนครั้งการกำหนดเขตสำนักสงฆ์เป็นเขตอภัยทานเพิ่มเติมตามสภาพที่ควรจะเป็นมากกว่า การกำหนดเขตสำนักสงฆ์เป็นเขตอภัยทานเพิ่มเติม ตามสภาพที่เป็นจริง

2) การจัดทำแนวเขตอนุรักษ์ เช่น ปกหลักเขตที่แน่นอน ในสภาพที่เป็นจริงกำหนดผู้ใหญ่บ้าน เห็นว่า จัดทำแนวเขตอนุรักษ์ เฉลี่ย 0.8 ครั้งต่อปี ในขณะที่เดียวกันกำหนดผู้ใหญ่บ้าน มีความเห็นว่าในสภาพที่ควรจะเป็น ควรมีการจัดทำแนวเขตอนุรักษ์ เฉลี่ย 0.9 ครั้งต่อปี เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของจำนวนครั้ง การจัดทำแนวเขตอนุรักษ์ตามสภาพที่เป็นจริง และที่ควรจะเป็นแล้ว พบว่า ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3) การแบ่งเขตการใช้ประโยชน์อย่างชัดเจน ในสภาพที่เป็นจริง กำหนดผู้ใหญ่บ้าน เห็นว่า การแบ่งเขตการใช้ประโยชน์ เฉลี่ย 0.7 ครั้งต่อปี ในขณะที่เดียวกันกำหนดผู้ใหญ่บ้าน มีความเห็นว่าในสภาพที่ควรจะเป็น ควรมีการแบ่งเขตการใช้ประโยชน์ เฉลี่ย 0.8 ครั้งต่อปี เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของจำนวนครั้ง การแบ่งเขตการใช้ประโยชน์ตามสภาพที่เป็นจริง และที่ควรจะเป็นแล้ว พบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 กล่าวคือ ค่าเฉลี่ยของจำนวนครั้งการแบ่งเขตการใช้ประโยชน์อย่างชัดเจนตามสภาพที่ควรจะเป็นมากกว่าการแบ่งเขตการใช้ประโยชน์อย่างชัดเจน ตามสภาพที่เป็นจริง

ตารางที่ 7 ความคิดเห็นของกำนันผู้ใหญ่บ้านต่อสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่ควรจะเป็นในการ
ดำเนินกิจกรรมการอนุรักษ์ของสำนักสงฆ์

การดำเนินกิจกรรมการอนุรักษ์	กำนันผู้ใหญ่บ้าน (n = 140)			
	สภาพที่เป็นจริง		สภาพที่ควรจะเป็น	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. การเก็บทรัพยากรป่าไม้				
1.1 การสำรวจชนิดของป่าและพันธุ์ไม้ในพื้นที่อนุรักษ์ที่สำนักสงฆ์				
ดูแล (ครั้ง/ปี)				
1 ครั้ง	51	36.4	18	12.9
2 ครั้ง	49	35.0	57	40.7
3 ครั้งขึ้นไป	19	13.6	31	22.1
มากกว่า 3 ครั้ง	21	15.0	34	24.3
สภาพเป็นจริง สูงสุด 30 ครั้ง ต่ำสุด 1 ครั้ง ค่าเฉลี่ย 2.4 ครั้ง				
สภาพที่ควรจะเป็น สูงสุด 6 ครั้ง ต่ำสุด 1 ครั้ง ค่าเฉลี่ย 2.8 ครั้ง				
1.2 การศึกษาสำรวจพืชสมุนไพรที่มีอยู่ในพื้นที่อนุรักษ์ที่สำนักสงฆ์				
ดูแล (ครั้ง/ปี)				
1 ครั้ง	49	35.1	24	17.1
2 ครั้ง	45	32.1	47	33.6
3 ครั้ง	24	17.1	30	21.4
มากกว่า 3 ครั้ง	22	15.7	39	27.9
สภาพเป็นจริง สูงสุด 10 ครั้ง ต่ำสุด 1 ครั้ง ค่าเฉลี่ย 2.5 ครั้ง				
สภาพที่ควรจะเป็น สูงสุด 6 ครั้ง ต่ำสุด 1 ครั้ง ค่าเฉลี่ย 2.9 ครั้ง				
1.3 การนำชนิดไม้หรือพืชสมุนไพรที่มีจำนวนน้อยมาใช้ประโยชน์				
(ครั้ง/ปี)				
น้อยกว่า 4 ครั้ง	63	45.0	63	45.0
4 – 6 ครั้ง	18	12.9	20	14.3
7 – 9 ครั้ง	3	2.1	3	2.1
มากกว่า 9 ครั้ง	56	40.0	54	38.6
สภาพเป็นจริง สูงสุด 50 ครั้ง ต่ำสุด 1 ครั้ง ค่าเฉลี่ย 8.3 ครั้ง				
สภาพที่ควรจะเป็น สูงสุด 20 ครั้ง ต่ำสุด 1 ครั้ง ค่าเฉลี่ย 7.5 ครั้ง				

ตารางที่ 7 ความคิดเห็นของกำนันผู้ใหญ่บ้านต่อสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่ควรจะเป็นในการ
ดำเนินกิจกรรมการอนุรักษ์ของสำนักสงฆ์ (ต่อ)

การดำเนินกิจกรรมการอนุรักษ์	กำนันผู้ใหญ่บ้าน (n = 140)			
	สภาพที่เป็นจริง		สภาพที่ควรจะเป็น	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
2. การบูรณะฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้				
2.1 การนำชนิดไม้ที่มีจำนวนน้อยหรือไม่มีในพื้นที่อนุรักษ์ที่				
สำนักสงฆ์ดูแล มาปลูกเพิ่มเติม (ครั้ง/ปี)				
น้อยกว่า 3 ครั้ง	104	74.4	79	56.4
3 – 4 ครั้ง	2	1.4	2	1.4
5-6 ครั้ง	31	22.1	59	42.2
มากกว่า 6 ครั้ง	3	2.1	0	0
สภาพเป็นจริง สูงสุด 10 ครั้ง ต่ำสุด 1 ครั้ง ค่าเฉลี่ย 2.9 ครั้ง				
สภาพที่ควรจะเป็น สูงสุด 5 ครั้ง ต่ำสุด 1 ครั้ง ค่าเฉลี่ย 3.5 ครั้ง				
2.2 การนำพืชสมุนไพรที่มีจำนวนน้อยหรือไม่มีในพื้นที่ อนุรักษ์				
ที่สำนักสงฆ์ดูแลมาปลูกเพิ่มเติม (ครั้ง/ปี)				
ไม่เกิน 2 ครั้ง	46	32.9	35	25.0
3 – 4 ครั้ง	40	28.6	23	16.4
5 – 6 ครั้ง	39	27.8	53	37.9
มากกว่า 6 ครั้ง	15	10.7	29	20.7
สภาพเป็นจริง สูงสุด 10 ครั้ง ต่ำสุด 1 ครั้ง ค่าเฉลี่ย 3.9 ครั้ง				
สภาพที่ควรจะเป็น สูงสุด 42 ครั้ง ต่ำสุด 1 ครั้ง ค่าเฉลี่ย 5.4 ครั้ง				

ตารางที่ 7 ความคิดเห็นของกำนันผู้ใหญ่บ้านต่อสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่ควรจะเป็นในการ
ดำเนินกิจกรรมการอนุรักษ์ (ต่อ)

การดำเนินกิจกรรมการอนุรักษ์	กำนันผู้ใหญ่บ้าน (n = 140)			
	สภาพที่เป็นจริง		สภาพที่ควรจะเป็น	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
3. การฟื้นฟูสภาพทรัพยากรป่าไม้				
3.1 การปลูกป่าเพิ่มเติมในส่วนที่มีสภาพเสื่อมโทรมหรือถูกทำลาย				
มาก่อน (ครั้ง/ปี)				
1 ครั้ง	107	76.4	40	28.6
2 ครั้งขึ้นไป	33	23.6	100	71.4
สภาพเป็นจริง สูงสุด 3 ครั้ง ต่ำสุด 1 ครั้ง ค่าเฉลี่ย 1.3 ครั้ง				
สภาพที่ควรจะเป็น สูงสุด 3 ครั้ง ต่ำสุด 1 ครั้ง ค่าเฉลี่ย 1.7 ครั้ง				
3.2 การบำรุงรักษาต้นไม้ที่ปลูกโดยการใส่ปุ๋ยพรวนโคนรอบต้นไม้				
(ครั้ง/ปี)				
1 ครั้ง	138	98.6	118	84.3
2 ครั้งขึ้นไป	2	1.4	22	15.7
สภาพเป็นจริง สูงสุด 2 ครั้ง ต่ำสุด 1 ครั้ง ค่าเฉลี่ย 1.0 ครั้ง				
สภาพที่ควรจะเป็น สูงสุด 2 ครั้ง ต่ำสุด 1 ครั้ง ค่าเฉลี่ย 1.2 ครั้ง				
3.3 การบำรุงรักษาต้นไม้ที่มีอยู่เดิมโดยการใส่ปุ๋ยพรวนโคนรอบ				
ต้นไม้ (ครั้ง/ปี)				
1 ครั้ง	52	37.1	133	95.0
2 ครั้งขึ้นไป	88	62.9	7	5.0
สภาพเป็นจริง สูงสุด 9 ครั้ง ต่ำสุด 1 ครั้ง ค่าเฉลี่ย 6.0 ครั้ง				
สภาพที่ควรจะเป็น สูงสุด 4 ครั้ง ต่ำสุด 1 ครั้ง ค่าเฉลี่ย 1.1 ครั้ง				
3.4 การตัดแต่งกิ่งต้นไม้ที่ปลูก (ครั้ง/ปี)				
ไม่ได้ทำ	34	24.3	0	0
1 ครั้ง	105	75.0	126	90.0
2 ครั้ง	1	0.7	14	10.0
สภาพเป็นจริง สูงสุด 2 ครั้ง ต่ำสุด 0 ครั้ง ค่าเฉลี่ย 0.8 ครั้ง				
สภาพที่ควรจะเป็น สูงสุด 2 ครั้ง ต่ำสุด 1 ครั้ง ค่าเฉลี่ย 1.1 ครั้ง				

ตารางที่ 7 ความคิดเห็นของกำนันผู้ใหญ่บ้านต่อสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่ควรจะเป็นในการ
ดำเนินกิจกรรมการอนุรักษ์ (ต่อ)

การดำเนินกิจกรรมการอนุรักษ์	กำนันผู้ใหญ่บ้าน (n = 140)			
	สภาพที่เป็นจริง		สภาพที่ควรจะเป็น	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
3.5 การตัดแต่งกิ่งต้นไม้ที่มีอยู่เดิม (ครั้ง/ปี)				
ไม่ได้ทำ	36	25.7	0	0
1 ครั้ง	103	73.6	126	90.0
2 ครั้ง	1	0.7	14	10.0
สภาพเป็นจริง	สูงสุด 2 ครั้ง ต่ำสุด 0 ครั้ง ค่าเฉลี่ย 0.8 ครั้ง			
สภาพที่ควรจะเป็น	สูงสุด 2 ครั้ง ต่ำสุด 1 ครั้ง ค่าเฉลี่ย 1.1 ครั้ง			
4. การพัฒนาปลูกสร้างจิตสำนึก				
4.1 การสั่งสอนชาวบ้านให้หยุดยั้งการทำลายป่า(ครั้ง/ปี)				
น้อยกว่า 250 ครั้ง	38	27.1	7	5.0
250 – 299 ครั้ง	3	2.1	3	2.1
300 – 349 ครั้ง	74	52.9	86	61.5
มากกว่า 349 ครั้ง	25	17.9	44	31.4
สภาพเป็นจริง	สูงสุด 365 ครั้ง ต่ำสุด 60 ครั้ง ค่าเฉลี่ย 288.3 ครั้ง			
สภาพที่ควรจะเป็น	สูงสุด 365 ครั้ง ต่ำสุด 150 ครั้ง ค่าเฉลี่ย 313.3 ครั้ง			
4.2 การสร้างจิตสำนึกโดยการอบรมให้ความรู้แก่ชาวบ้านในการอนุรักษ์ป่า (ครั้ง/ปี)				
น้อยกว่า 250 ครั้ง	34	24.3	7	5.0
250 – 299 ครั้ง	4	2.9	4	2.9
300 – 349 ครั้ง	77	55.0	86	61.4
มากกว่า 349 ครั้ง	25	17.8	43	30.7
สภาพเป็นจริง	สูงสุด 365 ครั้ง ต่ำสุด 60 ครั้ง ค่าเฉลี่ย 289.7 ครั้ง			
สภาพที่ควรจะเป็น	สูงสุด 365 ครั้ง ต่ำสุด 200 ครั้ง ค่าเฉลี่ย 313.2 ครั้ง			

ตารางที่ 7 ความคิดเห็นของกำนันผู้ใหญ่บ้านต่อสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่ควรจะเป็นในการ
ดำเนินกิจกรรมการอนุรักษ์ (ต่อ)

การดำเนินกิจกรรมการอนุรักษ์	กำนันผู้ใหญ่บ้าน (n = 140)			
	สภาพที่เป็นจริง		สภาพที่ควรจะเป็น	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
4.3 การวางแผนโครงการในกิจกรรมการอนุรักษ์ปี(ครั้ง/ปี)				
1 ครั้ง	29	20.7	12	8.6
2 ครั้ง	41	29.3	50	35.7
3 ครั้ง	31	22.1	25	17.9
4 ครั้ง	12	8.6	10	7.1
มากกว่า 4 ครั้ง	27	19.3	43	30.7
สภาพเป็นจริง สูงสุด 24 ครั้ง ต่ำสุด 1 ครั้ง ค่าเฉลี่ย 3.2 ครั้ง				
สภาพที่ควรจะเป็น สูงสุด 24 ครั้ง ต่ำสุด 1 ครั้ง ค่าเฉลี่ย 4.4 ครั้ง				
5.การป้องกันดูแล				
5.1 การจัดทำแนวป้องกันไฟ ของสำนักสงฆ์ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์(ครั้ง/ปี)				
1 ครั้ง	136	97.2	133	95.0
2 ครั้ง	2	1.4	5	3.6
มากกว่า 2 ครั้ง	2	1.4	2	1.4
สภาพเป็นจริง สูงสุด 5 ครั้ง ต่ำสุด 1 ครั้ง ค่าเฉลี่ย 1.0 ครั้ง				
สภาพที่ควรจะเป็น สูงสุด 3 ครั้ง ต่ำสุด 1 ครั้ง ค่าเฉลี่ย 1.0 ครั้ง				
5.2 การตรวจป่าเพื่อป้องกันการลักลอบตัดไม้ทำลายป่าของสำนัก สงฆ์ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ (ครั้ง/ปี)				
น้อยกว่า 250 ครั้ง	6	4.3	1	0.7
250 – 299 ครั้ง	12	8.6	8	5.7
300-349 ครั้ง	79	56.4	65	46.4
มากกว่า 349 ครั้ง	43	30.7	66	47.1
สภาพเป็นจริง สูงสุด 365 ครั้ง ต่ำสุด 100 ครั้ง ค่าเฉลี่ย 308.4 ครั้ง				
สภาพที่ควรจะเป็น สูงสุด 365 ครั้ง ต่ำสุด 250 ครั้ง ค่าเฉลี่ย 323.1 ครั้ง				
5.3 การบวชต้นไม้ของสำนักสงฆ์ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์(ครั้ง/ปี)				
ไม่ได้ดำเนินการ	80	57.1	0	0
1 ครั้ง	55	39.3	128	91.4
มากกว่า 1 ครั้ง	5	3.6	12	8.6
สภาพเป็นจริง สูงสุด 2 ครั้ง ต่ำสุด 0 ครั้ง ค่าเฉลี่ย 0.5 ครั้ง				
สภาพที่ควรจะเป็น สูงสุด 3 ครั้ง ต่ำสุด 1 ครั้ง ค่าเฉลี่ย 1.1 ครั้ง				

ตารางที่ 7 ความคิดเห็นของกำนันผู้ใหญ่บ้านต่อสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่ควรจะเป็นในการ
ดำเนินกิจกรรมการอนุรักษ์ (ต่อ)

การดำเนินกิจกรรมการอนุรักษ์	กำนันผู้ใหญ่บ้าน (n = 140)			
	สภาพที่เป็นจริง		สภาพที่ควรจะเป็น	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
6. การสงวนรักษาทรัพยากรป่าไม้				
6.1 การปฏิบัติตามกฎหมายที่ห้ามประชาชนเข้าไปใช้ประโยชน์จากป่า				
โดยเด็ดขาด (ครั้ง/ปี)				
1 ครั้ง	29	20.7	25	17.9
2 ครั้ง	54	38.6	42	30.0
3 ครั้ง	35	25.0	39	27.9
มากกว่า 3 ครั้ง	22	15.7	34	20.2
สภาพเป็นจริง	สูงสุด 6 ครั้ง ต่ำสุด 1 ครั้ง ค่าเฉลี่ย 2.5 ครั้ง			
สภาพที่ควรจะเป็น	สูงสุด 10 ครั้ง ต่ำสุด 1 ครั้ง ค่าเฉลี่ย 2.9 ครั้ง			
6.2 การใช้ไม้ตามขนาด ลักษณะ และจำนวนที่กำหนดให้ใช้				
ประโยชน์ได้ (ครั้ง/ปี)				
ไม่ได้ใช้	81	57.9	69	49.4
น้อยกว่า 3 ครั้ง	28	50.0	31	22.1
3 – 5 ครั้ง	9	6.4	9	6.4
มากกว่า 5 ครั้ง	22	15.7	31	22.1
สภาพเป็นจริง	สูงสุด 10 ครั้ง ต่ำสุด 0 ครั้ง ค่าเฉลี่ย 2.3 ครั้ง			
สภาพที่ควรจะเป็น	สูงสุด 10 ครั้ง ต่ำสุด 0 ครั้ง ค่าเฉลี่ย 2.9 ครั้ง			
7. การแบ่งเขตพื้นที่ใช้ประโยชน์				
7.1 การกำหนดเขตสำนักสงฆ์เป็นเขตอดภัยทานเพิ่มเติม (ครั้ง/ปี)				
ไม่ได้ทำ	86	61.4	67	47.9
1 ครั้ง	45	32.1	55	39.2
2 ครั้ง	4	2.9	12	8.6
มากกว่า 2 ครั้ง	5	3.6	6	4.3
สภาพเป็นจริง	สูงสุด 10 ครั้ง ต่ำสุด 0 ครั้ง ค่าเฉลี่ย 0.7 ครั้ง			
สภาพที่ควรจะเป็น	สูงสุด 10 ครั้ง ต่ำสุด 0 ครั้ง ค่าเฉลี่ย 0.9 ครั้ง			

ตารางที่ 7 ความคิดเห็นของกำนันผู้ใหญ่บ้านต่อสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่ควรจะเป็นในการ
ดำเนินกิจกรรมการอนุรักษ์ (ต่อ)

การดำเนินกิจกรรมการอนุรักษ์	กำนันผู้ใหญ่บ้าน (n = 140)			
	สภาพที่เป็นจริง		สภาพที่ควรจะเป็น	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
7.2 จัดทำแนวเขตอนุรักษ์ เช่น ปักหลักเขตที่แน่นอน (ครั้ง/ปี)				
ไม่ได้ทำ	39	27.9	30	21.4
1 ครั้ง	95	67.9	96	68.6
2 ครั้ง	5	3.5	13	9.3
มากกว่า 2 ครั้ง	1	0.7	1	0.7
สภาพเป็นจริง สูงสุด 10 ครั้ง ต่ำสุด 0 ครั้ง ค่าเฉลี่ย 0.8 ครั้ง				
สภาพที่ควรจะเป็น สูงสุด 10 ครั้ง ต่ำสุด 0 ครั้ง ค่าเฉลี่ย 0.9 ครั้ง				
ไม่ได้ทำ	50	35.7	37	26.4
1 ครั้ง	85	60.7	89	63.6
2 ครั้ง	4	2.9	13	9.3
มากกว่า 2 ครั้ง	1	0.7	1	0.7
สภาพเป็นจริง สูงสุด 3 ครั้ง ต่ำสุด 0 ครั้ง ค่าเฉลี่ย 0.7 ครั้ง				
สภาพที่ควรจะเป็น สูงสุด 3 ครั้ง ต่ำสุด 0 ครั้ง ค่าเฉลี่ย 0.8 ครั้ง				

ตารางที่ 8 เปรียบเทียบความคิดเห็นของกำนันผู้ใหญ่บ้านต่อสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่ควรจะเป็น
ในดำเนินกิจกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของสำนักสงฆ์

การดำเนินกิจกรรมการอนุรักษ์	จำนวนครั้งของการดำเนินงาน (n=140)				ค่า t
	สภาพที่เป็นจริง(ครั้ง/ปี)		สภาพที่ควรจะเป็น(ครั้ง/ปี)		
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	
1. การเก็บกักทรัพยากรป่าไม้					
1.1 การสำรวจชนิดของป่าและพันธุ์ไม้ในพื้นที่อนุรักษ์ที่สำนักสงฆ์ดูแล	2.4	2.80	2.8	1.45	2.029*
1.2 การศึกษาสำรวจถึงพืชสมุนไพรที่มีอยู่ในพื้นที่อนุรักษ์ที่สำนักสงฆ์ดูแล	2.5	1.98	2.9	1.54	3.683***
1.3 การนำชนิดไม้หรือพืชสมุนไพรที่มีจำนวนน้อยมาใช้ประโยชน์	8.3	9.41	7.5	7.21	1.915
2. การบูรณซ่อมแซมทรัพยากรป่าไม้					
2.1 การนำชนิดไม้ที่มีจำนวนน้อยหรือไม้มิในพื้นที่อนุรักษ์ที่สำนักสงฆ์ดูแล มาปลูกเพิ่มเติม	2.9	1.78	3.5	1.40	5.480***
2.2 การนำพืชสมุนไพรที่มีจำนวนน้อยหรือไม่มีในพื้นที่อนุรักษ์ที่สำนักสงฆ์ดูแล มาปลูกเพิ่มเติม	3.9	2.51	5.4	4.75	4.861***
3. การฟื้นฟูปรับสภาพทรัพยากรป่าไม้					
3.1 การปลูกป่าเพิ่มเติมในส่วนที่มีสภาพเสื่อมโทรม หรือถูกทำลายมาก่อน	1.3	0.49	1.7	0.49	10.854***
3.2 การบำรุงรักษาต้นไม้ที่ปลูกโดยการใส่ปุ๋ยพรวน โคนรอบต้นไม้	1.0	0.12	1.2	0.37	4.813***
3.3 การบำรุงรักษาต้นไม้ที่มีอยู่เดิมโดยการใส่ปุ๋ยพรวน โคนรอบต้นไม้	6.0	3.88	1.1	0.32	14.995***
3.4 การตัดแต่งกิ่งต้นไม้ที่ปลูก	0.8	3.44	1.1	0.31	6.271***
3.5 การตัดแต่งกิ่งต้นไม้ที่มีอยู่เดิม	0.8	3.15	1.1	0.31	6.560***
4. การพัฒนาทรัพยากรป่าไม้					
4.1 การสั่งสอนราษฎรให้หยุดยั้งการทำลายป่า	288.3	51.01	313.3	33.89	6.529***
4.2 สร้างจิตสำนึกโดยการอบรมให้ความรู้แก่ราษฎรในการลดอนุรักษ์ป่า	289.7	49.56	313.2	31.78	6.439***
4.3 การวางแผนโครงการการอนุรักษ์ป่า	3.2	3.47	4.4	4.78	3.716***

ตารางที่ 8 เปรียบเทียบความคิดเห็นของกำนันผู้ใหญ่บ้านต่อสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่ควรจะเป็น
ในดำเนินกิจกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของสำนักสงฆ์ (ต่อ)

การดำเนินกิจกรรมการอนุรักษ์	จำนวนครั้งของการดำเนินงาน (n=140)				ค่า t
	สภาพที่เป็นจริง(ครั้ง/ปี)		สภาพที่ควรจะเป็น(ครั้ง/ปี)		
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	
5. การป้องกันดูแลทรัพยากรป่าไม้					
5.1 การจัดทำแนวป้องกันไฟของสำนัก สงฆ์ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์	1.0	0.34	1.0	0.08	0.726
5.2 การตรวจป่าเพื่อป้องกันกรลักลอบ ตัดไม้ทำลายป่าในพื้นที่อนุรักษ์	308.4	40.44	323.1	31.41	5.675***
5.3 การบวชต้นไม้ของสำนักสงฆ์ในพื้นที่ ป่าอนุรักษ์	0.5	3.94	1.1	0.32	13.478***
6. การสงวนรักษาทรัพยากรป่าไม้					
6.1 การปฏิบัติตามกฎที่ห้ามประชาชนเข้า ไปใช้ประโยชน์จากป่าโดยเด็ดขาด	2.5	1.26	2.9	1.61	4.065***
6.2 การใช้ไม้ตามขนาด ลักษณะ และ จำนวนที่กำหนดให้ใช้ประโยชน์ได้	2.3	3.06	2.9	3.21	0.398
7. การแบ่งเขตพื้นที่ป่าทรัพยากรป่าไม้					
7.1 กำหนดเขตสำนักสงฆ์เป็นเขต อภัยทานเพิ่มเติม	0.7	3.82	0.9	3.96	3.576***
7.2 จัดทำแนวเขตอนุรักษ์ เช่น มีหลักเขต ที่แน่นอน	0.8	3.58	0.9	3.25	1.897
7.3การแบ่งเขตการใช้ประโยชน์อย่าง ชัดเจน	0.7	3.83	0.8	3.49	2.729**

หมายเหตุ * แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

*** แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

5. ความคิดเห็นของกำนันผู้ใหญ่บ้านต่อสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่ควรจะเป็นในการมีส่วนร่วมของราษฎรในการดำเนินกิจกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของสำนักสงฆ์ จากการศึกษพบว่า กำนันผู้ใหญ่บ้านได้ระบุถึงสภาพที่เป็นจริงและมีความเห็นถึงสภาพที่ควรจะเป็นในกิจกรรมด้านการมีส่วนร่วมของราษฎรในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของสำนักสงฆ์ คิดเป็นจำนวนครั้งต่อปี และเปรียบเทียบความคิดเห็นของกำนันผู้ใหญ่บ้านต่อสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่ควรจะเป็น ดังแสดงผลการศึกษาไว้ในตารางที่ 9 และตารางที่ 10 กล่าวคือ

5.1 การร่วมตรวจตราแนวเขตสำนักสงฆ์ที่สำนักสงฆ์ดูแลของราษฎร ในสภาพที่เป็นจริง กำนันผู้ใหญ่บ้าน เห็นว่าการร่วมตรวจตราแนวเขตสำนักสงฆ์ เฉลี่ย 265.9 ครั้งต่อปี ในขณะที่ขณะเดียวกันในสภาพที่ควรจะเป็น กำนันผู้ใหญ่บ้านมีความเห็นว่าควรมีการร่วมตรวจตราแนวเขตสำนักสงฆ์ เฉลี่ย 236.9 ครั้งต่อปี เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของจำนวนครั้ง การร่วมตรวจตราแนวเขตสำนักสงฆ์ของราษฎร ตามสภาพที่เป็นจริงและที่ควรจะเป็นแล้ว พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 กล่าวคือ ค่าเฉลี่ยของจำนวนครั้ง การร่วมตรวจตราแนวเขตสำนักสงฆ์ที่ควรจะเป็นน้อยกว่าการร่วมตรวจตราแนวเขตสำนักสงฆ์ในสภาพที่เป็นจริงในปัจจุบัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า กำนันผู้ใหญ่บ้านมีความเห็นว่า เมื่อแนวเขตสำนักสงฆ์มีความชัดเจนอยู่แล้ว ไม่จำเป็นต้องตรวจตราในจำนวนครั้ง那么多เช่นปัจจุบัน แต่ก็ยังมีความจำเป็นที่ต้องตรวจตราเพื่อป้องกันการบุกรุกเขตสำนักสงฆ์ ดังนั้น กำนันผู้ใหญ่บ้านซึ่งมีความเห็นว่าควรที่จะร่วมตรวจตราแนวเขตสำนักสงฆ์ ในจำนวนครั้งที้น้อยกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

5.2 การร่วมฟื้นฟูสภาพป่าที่ถูกทำลายโดยการร่วมกันปลูกป่า ในสภาพที่เป็นจริง กำนันผู้ใหญ่บ้าน เห็นว่าการร่วมฟื้นฟูสภาพป่าที่ถูกทำลายโดยการร่วมกันปลูกป่า เฉลี่ย 1.3 ครั้งต่อปี ในขณะที่ขณะเดียวกันในสภาพที่ควรจะเป็น กำนันผู้ใหญ่บ้านมีความเห็นว่า ควรมีการร่วมฟื้นฟูสภาพป่าที่ถูกทำลายโดยการร่วมกันปลูกป่า เฉลี่ย 1.6 ครั้งต่อปี เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของจำนวนครั้ง การร่วมฟื้นฟูสภาพป่าที่ถูกทำลาย ตามสภาพที่เป็นจริงและที่ควรจะเป็นแล้ว พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 กล่าวคือ ค่าเฉลี่ยของจำนวนครั้ง การร่วมฟื้นฟูสภาพป่าที่ถูกทำลายที่ควรจะเป็นมากกว่า การร่วมฟื้นฟูสภาพป่าที่ถูกทำลายที่เป็นจริง ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า กำนันผู้ใหญ่บ้านมีความเห็นว่า การร่วมกันปลูกป่าควรที่จะมีการปลูกเมื่อถึงฤดูฝน นอกจากนี้ควรมีการปลูกในวันสำคัญของชาติ เช่นวันเข้าพรรษา วันเฉลิมพระชนมพรรษา

5.3 การร่วมตรวจตราแนวกันไฟและแนวเขตป่าอนุรักษ์ที่มีการปักหลักเขตที่แน่นอน ในสภาพที่เป็นจริง กำนันผู้ใหญ่บ้าน เห็นว่า การร่วมตรวจตราแนวกันไฟและแนวเขตป่าอนุรักษ์ เฉลี่ย 251.9 ครั้งต่อปี ในขณะที่ขณะเดียวกันในสภาพที่ควรจะเป็น กำนันผู้ใหญ่บ้านมีความเห็นว่า ควรมี

การร่วมตรวจตราแนวกันไฟและแนวเขตป่าอนุรักษ์ เฉลี่ย 219.0 ครั้งต่อปี เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของจำนวนครั้ง การร่วมตรวจตราแนวกันไฟและแนวเขตป่าอนุรักษ์ ตามสภาพที่เป็นจริงและที่ควรจะเป็นแล้ว พบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .001 กล่าวคือ ค่าเฉลี่ยของจำนวนครั้ง การร่วมตรวจตราแนวกันไฟและแนวเขตป่าอนุรักษ์ที่ควรจะเป็น น้อยกว่า การร่วมตรวจตราแนวกันไฟและแนวเขตป่าอนุรักษ์ที่เป็นจริง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า กำนันผู้ใหญ่บ้านมีความเห็นว่า แนวกันไฟและแนวเขตป่าอนุรักษ์ เมื่อ มีการปักหลักเขตที่แน่นอน แล้วไม่จำเป็นต้องไปตรวจตราเป็นประจำ

5.4 การร่วมเพาะชำกล้าไม้ ดูแลรักษากล้าไม้ ในสภาพที่เป็นจริง กำนันผู้ใหญ่บ้าน เห็นว่าการร่วมเพาะชำกล้าไม้ ดูแลรักษากล้าไม้ เฉลี่ย 0.5 ครั้งต่อปี ในขณะที่เดียวกันในสภาพที่ควรจะเป็น กำนันผู้ใหญ่บ้านมีความเห็นว่า ควรมีการร่วมเพาะชำกล้าไม้ ดูแลรักษากล้าไม้ เฉลี่ย 1.2 ครั้งต่อปี เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของจำนวนครั้ง การร่วมเพาะชำกล้าไม้ ดูแลรักษากล้าไม้ ตามสภาพที่เป็นจริงและที่ควรจะเป็นแล้ว พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติที่ระดับ .001 กล่าวคือ ค่าเฉลี่ยของจำนวนครั้ง การร่วมเพาะชำกล้าไม้ ดูแลรักษากล้าไม้ที่ควรจะเป็น มากกว่า การร่วมเพาะชำกล้าไม้ ดูแลรักษากล้าไม้ ตามที่เป็นจริง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า กำนันผู้ใหญ่บ้านมีความเห็นว่า การร่วมเพาะชำกล้าไม้ ดูแลรักษากล้าไม้ ควรร่วมเพาะชำให้เพียงพอต่อความต้องการปลูกในแต่ละปี หรือหากไม่มีพันธุ์ไม้ที่จะนำมาเพาะก็ขอรับการสนับสนุนจากส่วนราชการให้เพียงพอ ในคราวเดียว และร่วมกันดูแลรักษาบำรุงกล้าไม้ ให้มีความสมบูรณ์ จนถึงเวลาในช่วงที่จะปลูก

5.5 การร่วมตรวจป่าเพื่อป้องกันการลักลอบการตัดไม้ ในสภาพที่เป็นจริง กำนันผู้ใหญ่บ้าน เห็นว่า การร่วมตรวจป่าเพื่อป้องกันการลักลอบการตัดไม้ เฉลี่ย 243.2 ครั้งต่อปี ในขณะที่เดียวกันในสภาพที่ควรจะเป็น กำนันผู้ใหญ่บ้านมีความเห็นว่า ควรมีการร่วมตรวจป่าเพื่อป้องกันการลักลอบการตัดไม้ เฉลี่ย 270.2 ครั้งต่อปี เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของจำนวนครั้ง การร่วมตรวจป่าเพื่อป้องกันการลักลอบการตัดไม้ ตามสภาพที่เป็นจริงและที่ควรจะเป็นแล้ว พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .001 กล่าวคือ ค่าเฉลี่ยของจำนวนครั้งการร่วมตรวจป่าเพื่อป้องกันการลักลอบการตัดไม้ ที่ควรจะเป็น มากกว่าการร่วมตรวจป่าเพื่อป้องกันการลักลอบการตัดไม้ ที่เป็นจริง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะพระสงฆ์หรือสามเณรในสำนักสงฆ์มีการปฏิบัติกิจของสงฆ์ โดยการเดินจงกรมวิปัสสนาอยู่แล้ว ก็ตรวจป่าเพื่อป้องกันการลักลอบการตัดไม้ ไปพร้อม ๆ กัน โดยมี มัคทายก กรรมการวัด ราษฎรที่มาจำศีลในสำนักสงฆ์ หรือราษฎรที่อาศัย เลี้ยงสัตว์ หรือทำกินรอบพื้นที่อนุรักษ์ที่สำนักสงฆ์ดูแลตรวจป่าเพื่อป้องกันการลักลอบตัดไม้ไปด้วย

5.6 การร่วมบวชต้นไม้ ในสภาพที่เป็นจริง กำนันผู้ใหญ่บ้าน เห็นว่า การร่วมบวชต้นไม้ เฉลี่ย 0.4 ครั้งต่อปี ในขณะที่เดียวกัน กำนันผู้ใหญ่บ้านมีความเห็นว่า ในสภาพที่ควรจะเป็นควรมีการร่วมบวชต้นไม้ เฉลี่ย 1.2 ครั้งต่อปี เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของจำนวนครั้ง การร่วมบวชต้นไม้ ตามสภาพที่เป็นจริงและที่ควรจะเป็นแล้ว พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .001 กล่าวคือ ค่าเฉลี่ยของจำนวนครั้งการร่วมบวชต้นไม้ ที่ควรจะเป็น มากกว่า การร่วมบวชต้นไม้ที่เป็นจริง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า กำนันผู้ใหญ่บ้าน มีความเห็นว่า การบวชต้นไม้เป็นพิธีการที่ศักดิ์สิทธิ์เป็นการกระทำที่ทำให้ราษฎรเกิดความเกรงกลัวในพิธีกรรมและเกรงกลัวต่อบาปเพื่อนำไปสู่การลดละเลิก การบุกรุกทำลายป่า ตลอดจน การลักลอบตัดไม้ลายป่าในที่สุด

5.7 การร่วมทอดผ้าป่าต้นไม้และพันธุ์ไม้ ในสภาพที่เป็นจริงกำนันผู้ใหญ่บ้าน เห็นว่า การร่วมทอดผ้าป่าต้นไม้และพันธุ์ไม้ เฉลี่ย 0.3 ครั้งต่อปี ในขณะที่เดียวกัน ในสภาพที่ควรจะเป็นกำนันผู้ใหญ่บ้านมีความเห็นว่า ควรมีการร่วมทอดผ้าป่าต้นไม้และพันธุ์ไม้ เฉลี่ย 1.1 ครั้งต่อปี เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของจำนวนครั้ง การร่วมบวชต้นไม้ ตามสภาพที่เป็นจริงและที่ควรจะเป็นแล้ว พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .001 กล่าวคือ ค่าเฉลี่ยของจำนวนครั้งการร่วมทอดผ้าป่าต้นไม้และพันธุ์ไม้ ที่ควรจะเป็น มากกว่า การร่วมทอดผ้าป่าต้นไม้และพันธุ์ไม้ ที่เป็นจริง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า กำนันผู้ใหญ่บ้าน จึงมีความเห็นว่า การร่วมทอดผ้าป่าต้นไม้ และพันธุ์ไม้ เป็นการสร้างการร่วมมือในการหาพันธุ์ไม้มาปลูกในพื้นที่อนุรักษ์ที่สำนักสงฆ์ดูแลรักษา นอกเหนือจากที่สำนักสงฆ์ เพาะชำหรือหามาปลูก

5.8 การร่วมศึกษาปัญหาของราษฎรตลอดจนแนวทางการแก้ไขปัญหาในการอนุรักษ์ กำนันผู้ใหญ่บ้าน เห็นว่า การร่วมศึกษาปัญหาของราษฎรตลอดจนแนวทางการแก้ไข เฉลี่ย 2.8 ครั้งต่อปี ในขณะที่เดียวกันในสภาพที่ควรจะเป็นกำนันผู้ใหญ่บ้านมีความเห็นว่า ควรมีการร่วมศึกษาปัญหาตลอดจนแนวทางการแก้ไข เฉลี่ย 3.7 ครั้งต่อปี เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของจำนวนครั้ง ในการเข้าร่วมศึกษาปัญหาของราษฎรตลอดจนแนวทางการแก้ไข ตามสภาพที่เป็นจริงและที่ควรจะเป็นแล้ว พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .001 กล่าวคือ จำนวนครั้งในการร่วมศึกษาตลอดจนแนวทางการแก้ไขในสภาพที่ควรจะเป็นมากกว่าการร่วมศึกษาปัญหาตลอดจนแนวทางการแก้ไขที่เป็นจริง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า กำนันผู้ใหญ่บ้านมีความเห็นว่า การร่วมศึกษาปัญหาตลอดจนแนวทางการแก้ไขเป็นการป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาความเสียหายที่จะตามมาเป็นการแก้ก่อนที่จะเกิดปัญหา ซึ่งเป็นผลดีต่อการอนุรักษ์

5.9 การร่วมวางแผนโครงการในกิจกรรมการอนุรักษ์ กำนันผู้ใหญ่บ้าน เห็นว่าการร่วมวางแผนโครงการในกิจกรรมการอนุรักษ์ เฉลี่ย 2.5 ครั้งต่อปี ในขณะที่เดียวกัน กำนันผู้ใหญ่บ้านมีความเห็นว่า ในสภาพที่ควรจะเป็น ควรมีการร่วมวางแผนโครงการในกิจกรรมการอนุรักษ์ เฉลี่ย 3.2 ครั้งต่อปี เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของจำนวนครั้ง การร่วมวางแผนโครงการในกิจกรรมการอนุรักษ์ ตามสภาพที่เป็นจริงและที่ควรจะเป็นแล้ว พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .001 กล่าวคือ จำนวนครั้งการร่วมวางแผนโครงการในกิจกรรมการอนุรักษ์ ที่ควรจะเป็นมากกว่า การร่วมวางแผนโครงการในกิจกรรมการอนุรักษ์ที่เป็นจริง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่ากำนันผู้ใหญ่บ้านมีความเห็นว่า การร่วมวางแผน โครงการในกิจกรรมอนุรักษ์จะต้องมีหลายฝ่าย เช่น ฝ่ายผู้นำชุมชน ฝ่ายราษฎร ฝ่ายกรรมการวัด ฝ่ายพระสงฆ์ ร่วมกันวางแผน เพื่อจกให้เกิดการมีส่วนร่วมในการร่วมกันวางแผน ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ในการร่วมกันวางแผน

5.10 การร่วมปฏิบัติการดำเนินการตามโครงการ กำนันผู้ใหญ่บ้าน เห็นว่า การร่วมปฏิบัติการดำเนินการตามโครงการเฉลี่ย 2.7 ครั้งต่อปี ในขณะที่เดียวกัน กำนันผู้ใหญ่บ้านมีความเห็นว่า ในสภาพที่ควรจะเป็น ควรมีการร่วมปฏิบัติการดำเนินการตามโครงการ เฉลี่ย 3.2 ครั้งต่อปี เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของจำนวนครั้ง การร่วมปฏิบัติการดำเนินการตามโครงการตามสภาพที่เป็นจริงและที่ควรจะเป็นแล้ว พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .001 กล่าวคือ จำนวนครั้งการร่วมปฏิบัติการดำเนินการตามโครงการที่ควรจะเป็นมากกว่าการร่วมปฏิบัติการดำเนินการตามโครงการ ที่เป็นจริง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า กำนันผู้ใหญ่บ้านมีความเห็นว่า เมื่อมีการร่วมกันวางแผน โครงการในกิจกรรมการอนุรักษ์หลายโครงการ จึงต้องมีการร่วมปฏิบัติการดำเนินการตามโครงการในหลายครั้ง

5.11 การร่วมติดตามผลการปฏิบัติงาน กำนันผู้ใหญ่บ้าน เห็นว่า การร่วมติดตามผลการปฏิบัติงาน เฉลี่ย 2.7 ครั้งต่อปี ในขณะที่เดียวกัน กำนันผู้ใหญ่บ้านมีความเห็นว่า ในสภาพที่ควรจะเป็น ควรมีการร่วมติดตามผลการปฏิบัติงานเฉลี่ย 3.2 ครั้งต่อปี เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของจำนวนครั้ง การร่วมติดตามผลการปฏิบัติงาน ตามสภาพที่เป็นจริงและที่ควรจะเป็นแล้ว พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .001 กล่าวคือ จำนวนครั้งการร่วม ติดตามผลการปฏิบัติงาน ที่ควรจะเป็นมากกว่าการร่วมติดตามผลการปฏิบัติงานที่เป็นจริง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า กำนันผู้ใหญ่บ้านมีความเห็นว่าเมื่อมีการดำเนินการตามโครงการเสร็จแล้วก็ควรร่วมติดตามผลการดำเนินการทั้งนี้เพื่อที่จะได้ทราบ ถึงผลการดำเนินงานว่าดำเนินการไปแล้ว ผลเป็นอย่างไรบ้าง ซึ่งเมื่อมีปัญหาหรืออุปสรรคก็จะนำมาแก้ไขปรับปรุงในโอกาสต่อไป

ตารางที่ 9 ความคิดเห็นของกำนันผู้ใหญ่บ้านต่อสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่ควรจะเป็นในการเข้ามีส่วนร่วมของราษฎรในการดำเนินกิจกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของสำนักสงฆ์

การมีส่วนร่วมของราษฎร	กำนันผู้ใหญ่บ้าน (n = 140)			
	สภาพที่เป็นจริง		สภาพที่ควรจะเป็น	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. การร่วมตรวจตรานวนเขตสำนักสงฆ์ที่ดูแลรักษา(ครั้ง/ปี)				
น้อยกว่า 200 ครั้ง	37	26.4	92	65.7
200 -249 ครั้ง	1	0.7	1	0.7
250 – 299 ครั้ง	82	58.6	8	5.7
มากกว่า 299 ครั้ง	20	14.3	39	27.9
สภาพเป็นจริง สูงสุด 365 ครั้ง ต่ำสุด 100 ครั้ง ค่าเฉลี่ย 265.9 ครั้ง				
สภาพที่ควรจะเป็น สูงสุด 365 ครั้ง ต่ำสุด 100 ครั้ง ค่าเฉลี่ย 236.9 ครั้ง				
2. การร่วมฟื้นฟูสภาพป่าที่ถูกทำลายโดยการร่วมกันปลูกป่า(ครั้ง/ปี)				
1 ครั้ง	99	70.7	50	35.7
2 ครั้ง	41	29.3	90	64.3
สภาพเป็นจริง สูงสุด 2 ครั้ง ต่ำสุด 1 ครั้ง ค่าเฉลี่ย 1.3 ครั้ง				
สภาพที่ควรจะเป็น สูงสุด 2 ครั้ง ต่ำสุด 1 ครั้ง ค่าเฉลี่ย 1.6 ครั้ง				
3. การร่วมตรวจตราแนวกันไฟและแนวเขตป่าอนุรักษ์ที่มีการปักหลักเขตที่แน่นอน (ครั้ง/ปี)				
น้อยกว่า 250 ครั้ง	47	33.6	103	73.6
250 -300 ครั้ง	79	56.4	7	5.0
มากกว่า 300 ครั้ง	14	10.0	30	21.4
สภาพเป็นจริง สูงสุด 365 ครั้ง ต่ำสุด 100 ครั้ง ค่าเฉลี่ย 251.9 ครั้ง				
สภาพที่ควรจะเป็น สูงสุด 65 ครั้ง ต่ำสุด 100 ครั้ง ค่าเฉลี่ย 219.0 ครั้ง				

ตารางที่ 9 ความคิดเห็นของกำนันผู้ใหญ่บ้านต่อสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่ควรจะเป็น ในการเข้ามีส่วนร่วมของราษฎรในการดำเนินกิจกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของสำนักสงฆ์ (ต่อ)

การมีส่วนร่วมของราษฎร	กำนันผู้ใหญ่บ้าน (n = 140)			
	สภาพที่เป็นจริง		สภาพที่ควรจะเป็น	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
4. การร่วมเพาะชำกล้าไม้ ดูแลรักษากล้าไม้ (ครั้ง/ปี)				
ไม่ได้ทำ	69	49.3	0	0
1 ครั้ง	68	48.6	119	85.0
2 ครั้ง	2	1.4	19	13.6
มากกว่า 2 ครั้ง	1	0.7	2	1.4
สภาพเป็นจริง สูงสุด 3 ครั้ง ต่ำสุด 0 ครั้ง ค่าเฉลี่ย 0.5 ครั้ง				
สภาพที่ควรจะเป็น สูงสุด 3 ครั้ง ต่ำสุด 1 ครั้ง ค่าเฉลี่ย 1.2 ครั้ง				
5. การร่วมตรวจป่าเพื่อป้องกันการลักลอบการตัดไม้ (ครั้ง/ปี)				
น้อยกว่า 150 ครั้ง	1	0.7	1	0.7
150 - 200 ครั้ง	86	61.1	64	45.7
201 - 250 ครั้ง	8	5.7	4	2.9
มากกว่า 250 ครั้ง	45	32.1	71	50.7
สภาพเป็นจริง สูงสุด 365 ครั้ง ต่ำสุด 100 ครั้ง ค่าเฉลี่ย 243.2 ครั้ง				
สภาพที่ควรจะเป็น สูงสุด 365 ครั้ง ต่ำสุด 100 ครั้ง ค่าเฉลี่ย 270.2 ครั้ง				
6. การร่วมบวชต้นไม้ (ครั้ง/ปี)				
ไม่ได้ดำเนินการ	86	61.4	0	0
1 ครั้ง	50	35.8	120	85.7
2 ครั้ง	3	2.1	18	12.9
มากกว่า 2 ครั้ง	1	0.7	18	12.9
สภาพเป็นจริง สูงสุด 3 ครั้ง ต่ำสุด 0 ครั้ง ค่าเฉลี่ย 0.4 ครั้ง				
สภาพที่ควรจะเป็น สูงสุด 3 ครั้ง ต่ำสุด 1 ครั้ง ค่าเฉลี่ย 1.2 ครั้ง				

ตารางที่ 9 ความคิดเห็นของกำนันผู้ใหญ่บ้านต่อสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่ควรจะเป็น ในการเข้ามีส่วนร่วมของราษฎรในการดำเนินกิจกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของสำนักสงฆ์ (ต่อ)

การมีส่วนร่วมของราษฎร	กำนันผู้ใหญ่บ้าน (n = 140)			
	สภาพที่เป็นจริง		สภาพที่ควรจะเป็น	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
7. การร่วมทอดผ้าป่าต้นไม้และพันธุ์ไม้ (ครั้ง/ปี)				
ไม่ได้ดำเนินการ	107	76.4	0	0
1 ครั้ง	31	22.2	127	90.7
2 ครั้ง	1	0.7	12	8.6
มากกว่า 2 ครั้ง	1	0.7	1	0.7
สภาพเป็นจริง สูงสุด 3 ครั้ง ต่ำสุด 0 ครั้ง ค่าเฉลี่ย 0.2 ครั้ง				
สภาพที่ควรจะเป็น สูงสุด 3 ครั้ง ต่ำสุด 1 ครั้ง ค่าเฉลี่ย 1.1 ครั้ง				
8. การร่วมศึกษาปัญหาตลอดจนแนวทางการแก้ไขปัญหาในการอนุรักษ์ (ครั้ง/ปี)				
1 ครั้ง	35	25.0	12	8.6
2 ครั้ง	41	29.2	51	36.4
3 ครั้ง	32	22.9	29	20.7
4 ครั้ง	7	5.0	6	4.3
มากกว่า 4 ครั้ง	25	17.9	42	30.0
สภาพเป็นจริง สูงสุด 10 ครั้ง ต่ำสุด 1 ครั้ง ค่าเฉลี่ย 2.8 ครั้ง				
สภาพที่ควรจะเป็น สูงสุด 12 ครั้ง ต่ำสุด 1 ครั้ง ค่าเฉลี่ย 3.7 ครั้ง				
9. การร่วมวางแผนโครงการในกิจกรรมการอนุรักษ์ (ครั้ง/ปี)				
1 ครั้ง	29	20.7	10	7.1
2 ครั้ง	53	37.9	52	37.1
3 ครั้ง	43	30.7	49	35.0
4 ครั้ง	0	0	1	0.7
มากกว่า 4 ครั้ง	15	10.7	28	20.0
สภาพเป็นจริง สูงสุด 10 ครั้ง ต่ำสุด 1 ครั้ง ค่าเฉลี่ย 2.5 ครั้ง				
สภาพที่ควรจะเป็น สูงสุด 12 ครั้ง ต่ำสุด 1 ครั้ง ค่าเฉลี่ย 3.2 ครั้ง				

ตารางที่ 9 ความคิดเห็นของกำนันผู้ใหญ่บ้านต่อสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่ควรจะเป็น ในการเข้ามีส่วนร่วมของราษฎรในการดำเนินกิจกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของสำนักสงฆ์ (ต่อ)

การมีส่วนร่วมของราษฎร	กำนันผู้ใหญ่บ้าน (n = 140)			
	สภาพที่เป็นจริง		สภาพที่ควรจะเป็น	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
10. การร่วมปฏิบัติการดำเนินการตามโครงการ (ครั้ง/ปี)				
1 ครั้ง	9	6.4	2	1.4
2 ครั้ง	55	39.4	39	27.9
3 ครั้ง	57	40.7	67	47.9
4 ครั้ง	3	2.1	4	2.8
มากกว่า 4 ครั้ง	16	11.4	28	20.0
สภาพเป็นจริง สูงสุด 5 ครั้ง ต่ำสุด 1 ครั้ง ค่าเฉลี่ย 2.7 ครั้ง				
สภาพที่ควรจะเป็น สูงสุด 10 ครั้ง ต่ำสุด 1 ครั้ง ค่าเฉลี่ย 3.2 ครั้ง				
11. การร่วมติดตามผลการปฏิบัติงาน (ครั้ง/ปี)				
1 ครั้ง	9	6.4	3	2.1
2 ครั้ง	55	39.3	40	28.6
3 ครั้ง	57	40.7	68	48.6
4 ครั้ง	3	2.1	4	2.9
มากกว่า 4 ครั้ง	16	11.4	25	17.9
สภาพเป็นจริง สูงสุด 5 ครั้ง ต่ำสุด 1 ครั้ง ค่าเฉลี่ย 2.7 ครั้ง				
สภาพที่ควรจะเป็น สูงสุด 10 ครั้ง ต่ำสุด 1 ครั้ง ค่าเฉลี่ย 3.2 ครั้ง				

ตารางที่ 10 เปรียบเทียบความคิดเห็นของกำนันผู้ใหญ่บ้านต่อสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่ควรจะเป็นในการมีส่วนร่วมของราษฎรในการดำเนินกิจกรรมอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของสำนักสงฆ์

	กำนันผู้ใหญ่บ้าน (n=140)				ค่า t
	สภาพที่เป็นจริง(ครั้ง/ปี)		สภาพที่ความจะเป็น(ครั้ง/ปี)		
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	
1. การร่วมตรวจตราแนวเขตสำนักสงฆ์ที่สำนักสงฆ์คูแตรักษา	265.9	72.60	236.9	81.98	40.75***
2. การร่วมฟื้นฟูสภาพป่าที่ถูกทำลายโดยการร่วมกันปลูกป่า	1.3	0.46	1.6	0.488	8.651***
3. การร่วมตรวจตราแนวกันไฟและแนวเขตป่าอนุรักษ์ที่มีการปักหลักเขตที่แน่นอน	251.9	77.47	219.0	80.98	5.183***
4. การร่วมเพาะชำกล้าไม้ คูแตรักษาต้นไม้	0.5	4.00	1.2	0.41	10.959***
5. การร่วมตรวจป่าเพื่อป้องกันการลักลอบการตัดไม้	243.2	85.99	270.20	87.59	3.796***
6. การร่วมบวชต้นไม้	0.4	3.87.1.2	1.2	0.40	14.600***
7. การร่วมทอดผ้าป่าต้นไม้และพันธุ์ไม้	0.2	3.37	1.1	0.32	20.850***
8. การร่วมศึกษาปัญหาตลอดจนแนวทางแก้ไขปัญหาในการอนุรักษ์	2.8	1.91	3.7	2.68	5.514***
9. การร่วมวางแผนโครงการในกิจกรรมการอนุรักษ์	2.5	1.56	3.2	2.30	5.374***
10. การร่วมปฏิบัติการดำเนินงานตามโครงการ	2.7	1.03	3.2	1.45	4.872***
11. การร่วมติดตามผลการปฏิบัติงาน	2.7	1.03	3.2	1.44	4.094***

หมายเหตุ *** แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

6. ความคิดเห็นของกำนันผู้ใหญ่บ้านต่อสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่ควรจะเป็นในด้านการปฏิบัติของราษฎรตามกฎหมายระเบียบข้อบังคับในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของสำนักสงฆ์จากการศึกษา พบว่า กำนันผู้ใหญ่บ้านได้ระบุถึงสภาพที่เป็นจริงและมีความเห็นต่อสภาพที่ควรจะเป็นในการปฏิบัติของราษฎรตามกฎหมายระเบียบข้อบังคับในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของสำนักสงฆ์และเปรียบเทียบความคิดเห็นของกำนันผู้ใหญ่บ้านต่อสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่ควรจะเป็น ดังแสดงผลการศึกษาไว้ในตารางที่ 11 และตารางที่ 12 กล่าวคือ

6.1 กฎระเบียบข้อบังคับในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ของสำนักสงฆ์ที่ราษฎรได้มีการปฏิบัติตามในสภาพที่เป็นจริง ไม่แตกต่างจากสภาพที่ควรจะเป็น ตามความเห็นกำนันผู้ใหญ่บ้าน กล่าวคือ กำนันผู้ใหญ่บ้านเห็นว่า ในสภาพที่เป็นจริงราษฎรมีการปฏิบัติอย่างจริงจังและควรมีการปฏิบัติอย่างจริงจัง และเมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของการปฏิบัติในสภาพที่เป็นจริง และสภาพที่ควรจะเป็นแล้วพบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือต้องปฏิบัติอย่างจริงจังทั้งในสภาพที่เป็นจริงและในสภาพที่ควรจะเป็น ประกอบด้วย กฎระเบียบใน 6 เรื่อง เรียงลำดับเหตุผลการปฏิบัติตามกฎข้อบังคับ ในสภาพที่เป็นจริงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้

6.1.1 ห้ามเผาป่า ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า กำนันผู้ใหญ่บ้านมีความเห็นว่าการเผาป่าเป็นทำลายทั้งทรัพยากรป่าไม้ สัตว์ป่า พืชพันธุ์ ต่างๆ ที่อยู่ในป่าตลอดจนเป็นการทำลายจุลินทรีย์ในดินที่ช่วยในการเจริญเติบโตของพืชและการเผาป่า เป็นการทำลายล้างที่อันตราย

6.1.2 ห้ามบุกรุกพื้นที่ป่า ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า กำนันผู้ใหญ่บ้านมีความเห็นว่าการบุกรุกพื้นที่ป่าเป็นบ่อเกิดของความแห้งแล้ง ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ ระบบนิเวศเปลี่ยนแปลงไป การเกษตรไม่ได้ผลผลิตตามที่ต้องการ

6.1.3 ห้ามตัดไม้ในบริเวณป่าสำนักสงฆ์เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากเจ้าอาวาสเสียก่อน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่ากำนันผู้ใหญ่บ้านมีความเห็น ว่า ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ที่สำนักสงฆ์ดูแลรักษา ซึ่งเจ้าอาวาสย่อมจะหวงแหนในต้นไม้ที่ดูแลรักษา การดำเนินการกิจกรรมทุกอย่าง เจ้าอาวาสย่อมจะต้องรับรู้ ดังนั้นการตัดไม้ ในบริเวณป่าจะต้องได้รับอนุญาตและได้รับการยินยอมจาก เจ้าอาวาสเสียก่อน ซึ่งในสภาพที่เป็นจริงมีการปฏิบัติอย่างจริงจัง

6.1.4 การตัดไม้หักยอดคั่ววนเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ ต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าอาวาสเสียก่อน ซึ่งมีเหตุผลเช่นเดียวกับการห้ามตัดไม้ในบริเวณป่าสำนักสงฆ์

6.1.5 ห้ามล่าสัตว์ป่าทุกชนิดในเขตป่าสำนักสงฆ์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า กำนันผู้ใหญ่บ้านเห็นว่า การฆ่าสัตว์ทุกชนิดเป็นการกระทำที่เป็นบาป ผิดศีลข้อที่ 1 โดยเฉพาะสัตว์ทุกชนิดอยู่ในพื้นที่อนุรักษ์ที่สำนักสงฆ์ดูแลจึงจะต้องมีการห้ามอย่างเด็ดขาด

6.1.6 การนำไม้ขนนอนไพรไปใช้ประโยชน์ ต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าอาวาสเสียก่อน ด้วยเหตุผลเช่นเดียวกับการห้ามตัดต้นไม้และการตัดต้นไม้ยอดด้วน

6.2 การปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของสำนักสงฆ์ของราษฎรในสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่ควรจะเป็นมีความแตกต่างกัน ตามความคิดเห็นของกำนันผู้ใหญ่บ้าน กล่าวคือ ในสภาพที่เป็นจริงไม่มีการปฏิบัติตาม ส่วนในสภาพที่ควรจะเป็น ควรมีการปฏิบัติตามบ้าง เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของการปฏิบัติในสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่ควรจะเป็นแล้ว พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 ใน 1 เรื่อง กล่าวคือ

6.2.1 การห้ามเก็บเศษกิ่งไม้แห้งไปทำฟืน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่ามีความเห็นว่าราษฎรในชนบท ยังมีความจำเป็นที่ต้องการใช้เศษไม้ กิ่งไม้แห้ง ไปทำฟืนเพื่อหุงหาอาหาร หากมีการห้ามโดยเด็ดขาดราษฎรก็จะเกิดความเดือดร้อนเนื่องจากมีความจำเป็น แต่หากทุกคนมีการเก็บจนหมดสิ้นเกินความจำเป็นก็จะเกิดเป็นผลเสียต่อป่าไม้ เนื่องจากราษฎรบางคนมีการตัดไม้ที่ขึ้นต้นให้ล้มลง ปล่อยให้ไม้แห้งแล้วมาเก็บในภายหลังก็จะทำให้สภาพป่าเสื่อมโทรมลงได้ในที่สุด ดังนั้นในสภาพที่เป็นจริงจึงไม่มีการปฏิบัติตาม แต่สภาพที่ควรจะเป็น ควรมีการปฏิบัติตามบ้าง

6.2.2 การปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของสำนักสงฆ์ที่สภาพที่เป็นจริงราษฎรไม่มีการปฏิบัติตามและในสภาพที่ควรจะเป็น ราษฎรก็ไม่ควรปฏิบัติตาม เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของการปฏิบัติในสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่ควรจะเป็นแล้วพบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติแต่อย่างใดใน 1 เรื่อง กล่าวคือ

1) การห้ามราษฎรเข้าไปเก็บเห็ด เห็ดหน่อไม้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ เมื่อพื้นที่ป่ามีความสมบูรณ์ เห็ด หน่อไม้ ก็ย่อมเกิดขึ้นตามมาของป่า จำพวกเห็ดหากไม้ได้เก็บมาบริโภคก็จะสลายไปในที่สุด หน่อไม้หากไม้ได้เก็บมาบริโภคก็จะกลายเป็นลำต้นของไม้ ในที่สุดก็จะเกิดความหนาแน่นของต้นไม้ ดังนั้น เมื่อเกิดเห็ดหรือหน่อไม้ ก็ควรให้ราษฎรเข้าไปหาเพื่อบริโภคในครัวเรือนบ้าง แต่มิให้หามาเพื่อการจำหน่าย

ตารางที่ 11 ความคิดเห็นของกำนันผู้ใหญ่บ้านต่อสภาพที่เป็นจริงและสถานที่ควรจะเป็นในด้านการปฏิบัติของราษฎรตามกฎระเบียบข้อบังคับในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของสำนักสงฆ์

กฎระเบียบข้อบังคับ	สภาพที่เป็นจริง (n= 140)								สภาพที่ควรจะเป็น (n= 140)								ความหมาย		
	มีการปฏิบัติ		มีการปฏิบัติ		ไม่มีการปฏิบัติ		ค่าเฉลี่ย	S.D.	มีการปฏิบัติอย่าง		มีการปฏิบัติ		ไม่มีการปฏิบัติตาม		ค่าเฉลี่ย	S.D.			
	อย่างจริงจัง		ตามบ้าง		ปฏิบัติตาม				จริงจัง		ตามบ้าง								
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ					
1. ห้ามเผาป่า	133	95.0	7	5.0	-	-	2.95	0.22	มีการปฏิบัติอย่างจริงจัง	136	97.1	4	2.9	-	-	2.97	0.17	ควรมีการปฏิบัติตามอย่างจริงจัง	
2. ห้ามบุกรุกพื้นที่ป่า	132	94.3	8	5.7	-	-	2.94	0.23	มีการปฏิบัติอย่างจริงจัง	135	96.4	5	3.6	-	-	2.96	0.19	ควรมีการปฏิบัติตามอย่างจริงจัง	
3. ห้ามตัดไม้ในบริเวณป่าสำนักสงฆ์เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากเจ้าอาวาสเสียก่อน	123	87.9	16	11.4	1	0.7	2.88	0.36	มีการปฏิบัติอย่างจริงจัง	127	90.7	13	9.3	-	-	2.91	0.29	ควรมีการปฏิบัติตามอย่างจริงจัง	
4. การตัดไม้หักยอดค้ำเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ ต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าอาวาสเสียก่อน	108	77.1	27	19.3	5	3.6	2.74	0.52	มีการปฏิบัติอย่างจริงจัง	111	79.3	27	19.3	2	1.4	2.79	0.45	ควรมีการปฏิบัติตามอย่างจริงจัง	
5. ห้ามล่าสัตว์ทุกชนิดในเขตป่าสำนักสงฆ์	88	62.9	52	37.1	-	-	2.64	0.48	มีการปฏิบัติอย่างจริงจัง	101	72.1	39	27.9	-	-	2.71	0.45	ควรมีการปฏิบัติตามอย่างจริงจัง	
6. การนำไม้ขอนบนรถไปพรไปใช้ประโยชน์ ต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าอาวาสเสียก่อน	90	64.3	46	32.9	4	2.9	2.62	0.54	มีการปฏิบัติอย่างจริงจัง	97	69.3	42	30.0	1	0.7	2.69	0.48	ควรมีการปฏิบัติตามอย่างจริงจัง	
7. การห้ามเก็บเศษไม้กิ่งไม้แห้งไปทำฟืน	4	2.9	77	55.0	59	42.1	1.61	0.55	ไม่มีการปฏิบัติตาม	7	5.0	81	57.9	52	37.1	1.69	0.57	ควรมีการปฏิบัติตามบ้าง	
8. การห้ามราษฎรเข้าไปเก็บเห็ด เก็บหน่อไม้	7	5.0	72	51.4	61	43.6	1.62	0.58	ไม่มีการปฏิบัติตาม	6	4.3	73	52.1	61	43.6	1.61	0.57	ไม่ควรมีการปฏิบัติตาม	
หมายเหตุ	ค่าเฉลี่ย	2.34 - 3.00		มีการปฏิบัติตามอย่างจริงจัง															
	ค่าเฉลี่ย	1.67 - 2.33		มีการปฏิบัติตามบ้าง															
	ค่าเฉลี่ย	1.00 - 1.66		ไม่มีการปฏิบัติตาม															

ตารางที่ 12 เปรียบเทียบความคิดเห็นของกำนันผู้ใหญ่บ้านต่อสภาพที่เป็นจริง และสภาพที่ควรจะเป็น ในด้านการปฏิบัติของราษฎรตามกฎระเบียบข้อบังคับ
ของประชาชน ในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ของสำนักสงฆ์

กฎระเบียบข้อบังคับ	สภาพการปฏิบัติ (n=140)				ค่า t
	สภาพที่เป็นจริง		สภาพที่ความจะเป็น		
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	
1. ห้ามเผาป่า	2.95	0.22	2.97	0.17	1.135
2. ห้ามบุกรุกพื้นที่ป่า	2.94	0.23	2.96	0.19	1.346
3. ห้ามตัดไม้ในบริเวณป่าสำนักสงฆ์เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากเจ้าอาวาสเสียก่อน	2.88	0.23	2.91	0.28	1.677
4. การตัด ไม้หักยอดค้ำไปใช้ประโยชน์ต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าอาวาสเสียก่อน	2.74	0.52	2.79	0.45	1.961
5. ห้ามล่าสัตว์ทุกชนิดในเขตป่าสำนักสงฆ์	2.64	0.48	2.72	0.45	1.135
6. การนำไม้ล้มขอนนอนโพธิ์ไปใช้ประโยชน์ต้องรับอนุญาตจากเจ้าอาวาสเสียก่อน	2.64	0.54	2.69	0.48	1.694
7. การห้ามเก็บเศษไม้กิ่ง ไม้แห้งไปทำฟืน	1.61	0.55	1.69	0.58	2.443**
8. การห้ามราษฎรเข้าไปเก็บเห็ดหน่อไม้	1.62	0.59	1.61	0.57	0.257

หมายเหตุ ** แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

7. สภาพการประสบปัญหาในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของสำนักสงฆ์

กำนันผู้ใหญ่บ้านได้ระบุการประสบปัญหาในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของสำนักสงฆ์ ดังแสดงผลการศึกษาไว้ในตารางที่ 13 กล่าวคือ

7.1 ปัญหาที่สำนักสงฆ์ประสบในปัญหามากไม่ปรากฏ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าราษฎรที่อาศัยอยู่รอบ ๆ สำนักสงฆ์รวมทั้งกรรมการสำนักสงฆ์ กำนันผู้ใหญ่บ้านส่วนใหญ่ให้ความร่วมมือและให้การช่วยเหลือ ตลอดจนหาทางแก้ไขปัญหาร่วมกัน โดยทุกฝ่ายมีส่วนร่วม จึงทำให้ไม่มีปัญหาในระดับปัญหามาก

7.2 ปัญหาที่สำนักสงฆ์ประสบในระดับปัญหาน้อย จำนวน 5 เรื่อง เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้

7.2.1 สำนักสงฆ์ขาดการสนับสนุนด้านการนำ วัสดุ อุปกรณ์ เงินทุน จากหน่วยงานของรัฐ เอกชน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ถึงแม้ทางหน่วยงานราชการของกรมป่าไม้มิได้เอาเงินทุนตลอดจนอุปกรณ์ วัสดุ มาสนับสนุน แต่ยังมีหน่วยงานราชการ เอกชน นอกหน่วยงาน เช่น องค์การบริหารส่วนตำบล โรงเรียนใกล้เคียง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในพื้นที่ ตลอดจนผู้มีความเลื่อมใสศรัทธาในการดำเนินการกิจกรรมของสำนักสงฆ์ ยังให้การสนับสนุน เช่น เงินทุน กล้าไม้ หรืออาหารการกิน เพื่อเลี้ยงผู้มาทำกิจกรรมการอนุรักษ์

7.2.2 หน่วยงานราชการไม่ให้ความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของสำนักสงฆ์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าถึงแม้ส่วนราชการส่วนใหญ่จะไม่ให้ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ แต่มีหน่วยงานราชการ เช่น องค์การบริหารส่วนตำบลท้องที่ โรงเรียนในพื้นที่ และราษฎรที่อาศัยอยู่รอบ ๆ สำนักสงฆ์ให้ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ เช่น ร่วมกันปลูกต้นไม้

7.2.3 การไร้ประโยชน์จากป่ามากเกินไป ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ถึงแม้ว่าการใช้ประโยชน์จากป่ามากเกินไป เช่น ราษฎรมีการลักลอบเก็บหาของป่าในช่วงที่มี การห้ามเข้าไปเก็บหา ซึ่งเมื่อทราบที่หลังก็จะใช้กฎระเบียบที่ชุมชนร่วมกันกำหนดขึ้นเป็นสิ่งตัดสินลงโทษ

7.2.4 ราษฎรบางคนไม่มีความรู้สึกร่วมมือในการเป็นเจ้าของป่า ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ถึงแม้ว่าราษฎรบางคนไม่มีความรู้สึกร่วมมือในการเป็นเจ้าของป่า ก็เป็นส่วนน้อยเป็นพวกที่เห็นประโยชน์ส่วนตัว เสียผลประโยชน์ในบางเรื่อง เช่น การถูกกำหนดไม่ให้นำสัตว์เข้าไปในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ที่สำนักสงฆ์ดูแลอยู่ ก็เกิดการต่อต้าน ไม่ให้ความร่วมมือ

7.2.5 ราษฎรบางคนไม่เห็นคุณค่าและความจำเป็นในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ถึงแม้ราษฎรบางคนไม่เห็นคุณค่าและความจำเป็นในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ เช่นการปล่อยสัตว์เลี้ยงเข้าไปในเขตพื้นที่อนุรักษ์สำนักสงฆ์ดูแลอยู่ ก็จะเป็นส่วนน้อยเท่านั้นในที่สุดก็แก้ปัญหาได้ โดยการอาศัยประชาคมติของราษฎรส่วนใหญ่

7.3 สำนักสงฆ์ไม่ประสบปัญหาในการอนุรักษ์ทรัพยากร จำนวน 5 เรื่อง เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้

7.3.1 ราษฎรบางคนไม่ให้ความร่วมมือสำนักสงฆ์ในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ถึงแม้ว่าจะมีราษฎรบางคนไม่ให้ความร่วมมือกับสำนักสงฆ์ในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ก็เป็นส่วนน้อยเท่านั้น แต่ราษฎรส่วนใหญ่ให้ความร่วมมือในที่สุดก็จะใช้ประชาคมติหรือให้เจ้าตัวที่มีปัญหาหรือบุคคลในครอบครัวเข้ามามีส่วนร่วมให้ความสำคัญในตัวของราษฎรที่มีปัญหาในที่สุดก็จะให้ความร่วมมือ

7.3.2 ราษฎรบางคนไม่ให้ความสำคัญกับกฎระเบียบข้อบังคับของสำนักสงฆ์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าราษฎรบางคนไม่ให้ความสำคัญกับกฎระเบียบข้อบังคับ ของสำนักสงฆ์แต่ก่อนมีอยู่บ้าง แต่เมื่อเป็นกฎของประชาคมติที่ทุกคนต้องให้ความสำคัญและเคารพในกฎระเบียบข้อบังคับและมีการลงโทษปรับไหม จากผู้ที่ไม่เคารพในกฎระเบียบอย่างจริงจังในที่สุดปัญหาเรื่องการ ไม่ให้ความสำคัญกับกฎระเบียบข้อบังคับก็หมดไป

7.3.3 ขาดความสามัคคีพร้อมเพียงของราษฎรในชุมชน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า แม้ว่าขาดความสามัคคีพร้อมเพียงของราษฎรจะมีอยู่บ้างก็เป็นส่วนน้อย แต่จะอาศัยราษฎรส่วนใหญ่ เป็นเครื่องตัดสิน กล่าวคือเมื่อมีคนส่วนใหญ่ให้ความร่วมมือมีความสามัคคีกันก็จะทำให้คนส่วนน้อยนั้นเกิดความละอายในที่สุดก็จะเปลี่ยนมาให้ความร่วมมือสามัคคี

7.3.4 สำนักสงฆ์ขาดความรู้และประสบการณ์ในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ถึงแม้สำนักสงฆ์ขาดความรู้และประสบการณ์ในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ที่เป็นทางวิชาการ แต่อาศัยภูมิปัญญาและประสบการณ์ที่ผ่านมา หรือสอบถามจากผู้รู้ เช่น ครูอาจารย์ ในโรงเรียนที่มีความรู้ก็สามารถดำเนินการได้ในที่สุด

7.3.5 การเกิดความขัดแย้งกันของกลุ่มราษฎร ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า มีความเห็นว่ถึงแม้ว่าภายในหมู่บ้านเกิดความขัดแย้งกันของกลุ่มราษฎรอยู่บ้าง แต่จะใช้เหตุผลและผู้ที่มีราษฎรให้ความเคารพนับถือ หรือกำนันผู้ใหญ่บ้าน เป็นผู้เจรจา

ตารางที่ 13 สภาพการ ประสบปัญหาในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของสำนักสงฆ์

ปัญหา	ระดับการประสบปัญหา (n=140)						เฉลี่ย	S.D.	ความหมาย
	มาก		น้อย		ไม่มี				
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ			
1. สำนักสงฆ์ขาดการสนับสนุนด้านการแนะนำวัสดุ อุปกรณ์ เงินทุน จากหน่วยงานของรัฐ เอกชน	70	50.0	26	18.6	44	31.4	2.19	0.89	ประสบในระดับน้อย
2. หน่วยงานราชการไม่ให้ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของสำนักสงฆ์	61	43.6	31	22.1	48	34.3	2.09	0.88	ประสบในระดับน้อย
3. การใช้ประโยชน์จากป่าไม่เหมาะสม	19	13.6	70	50	51	36.4	1.77	0.67	ประสบในระดับน้อย
4. ราษฎรบางคนไม่มีความรู้สึกร่วมมือในการเป็นเจ้าของป่า	13	9.3	75	53.6	52	37.1	1.72	0.62	ประสบในระดับน้อย
5. ราษฎรบางคนไม่เห็นคุณค่าและความจำเป็นในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้	11	7.9	88	62.9	41	29.3	1.49	0.57	ประสบในระดับน้อย
6. ราษฎรบางคนไม่ให้ความร่วมมือสำนักสงฆ์ในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้	7	5.0	63	45.0	70	50.0	1.55	0.59	ไม่ประสบปัญหา
7. ราษฎรบางคนไม่ให้ความสำคัญกับกฎระเบียบข้อบังคับของสำนักสงฆ์	11	7.9	49	35.0	80	57.1	1.51	0.64	ไม่ประสบปัญหา
8. ขาดความสามัคคีพร้อมเพรียงของราษฎรในชุมชน	2	1.4	58	41.4	80	57.1	1.44	0.53	ไม่ประสบปัญหา
9. สำนักสงฆ์ขาดความรู้และประสบการณ์ในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้	10	7.1	40	28.6	90	64.3	1.43	0.62	ไม่ประสบปัญหา
10. เกิดความขัดแย้งกันของกลุ่มราษฎร	4	2.9	52	37.1	84	60.0	1.43	0.55	ไม่ประสบปัญหา

หมายเหตุ ค่าเฉลี่ย 2.34 – 3.00 ประสบปัญหาในระดับมาก
 ค่าเฉลี่ย 1.67 – 2.33 ประสบปัญหาในระดับน้อย
 ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.66 ไม่ ประสบปัญหา

8. เปรียบเทียบความคิดเห็นของกำนันผู้ใหญ่บ้านที่มีสภาพสังคมและเศรษฐกิจบางประการต่อสภาพที่ควรจะเป็น ในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้

ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรมการใช้ประโยชน์ของราษฎรจากการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของสำนักสงฆ์ กิจกรรมการอนุรักษ์ของสำนักสงฆ์ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ การมีส่วนร่วมของราษฎรในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของสำนักสงฆ์และกฎระเบียบข้อบังคับในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของสำนักสงฆ์ โดยจำแนกกลุ่มกำนันผู้ใหญ่บ้าน ตามลักษณะพื้นฐานบางประการด้านสังคมและเศรษฐกิจ 4 ลักษณะได้แก่ พื้นที่ถือครอง อายุ ระยะเวลาดำรงตำแหน่ง และระดับการศึกษา ซึ่งผลการเปรียบเทียบมีดังนี้

8.1 เปรียบเทียบความคิดเห็นของกำนันผู้ใหญ่บ้านต่อสภาพที่ควรจะเป็นในกิจกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของสำนักสงฆ์จำแนกตามขนาดพื้นที่ถือครองของกำนันผู้ใหญ่บ้าน ดังแสดงผลการศึกษาไว้ในตารางที่ 14 กล่าวคือ

จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นของกำนันผู้ใหญ่บ้านต่อสภาพที่ควรจะเป็นในกิจกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของสำนักสงฆ์ที่มีขนาดพื้นที่ถือครองของกำนันผู้ใหญ่บ้านที่แตกต่างกัน 2 กลุ่มคือ มีขนาดถือครอง ไม่เกิน 30 ไร่ และ 31 ไร่ ขึ้นไป พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติใน 3 กิจกรรม คือ 1) เพื่อเป็นสถานที่ท่องเที่ยวหรือพักผ่อนหย่อนใจสวยงามร่มรื่น 2) เพื่อการเก็บสมุนไพรมาใช้ประโยชน์และ 3) การนำพืชสมุนไพรที่มีจำนวนน้อยหรือไม่มีในพื้นที่อนุรักษ์ที่สำนักสงฆ์ดูแลปลูกเพิ่มเติม โดยมีรายละเอียด ดังนี้

8.1.1 การใช้ประโยชน์เพื่อเป็นสถานที่ท่องเที่ยวหรือพักผ่อนหย่อนใจสวยงามร่มรื่น จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นของกำนันผู้ใหญ่บ้านต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของสำนักสงฆ์ที่ควรจะเป็นที่มีขนาดพื้นที่ถือครองของกำนันผู้ใหญ่บ้านที่แตกต่างกัน 2 กลุ่มคือ มีขนาดถือครอง ไม่เกิน 30 ไร่ และ 31 ไร่ ขึ้นไป พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยกำนันผู้ใหญ่บ้านที่มีขนาดพื้นที่ถือครอง 31 ไร่ขึ้นไปมีความคิดเห็นว่าควรที่จะใช้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวหรือพักผ่อนหย่อนใจ สวยงามร่มรื่น ในจำนวนครั้งที่ควรจะเป็นมากกว่ากำนันผู้ใหญ่บ้านที่มีขนาดพื้นที่ถือครองไม่เกิน 30 ไร่

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า กำนันผู้ใหญ่บ้านที่มีพื้นที่ขนาดถือครอง 31 ไร่ขึ้นไปส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจที่ดี ดังนั้น เมื่อมีความพร้อมในด้านเศรษฐกิจแล้วจึงอยากที่จะต้องการพักผ่อนหย่อนใจโดยการไปท่องเที่ยวในสถานที่ต่างๆ และในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ที่สำนักสงฆ์ดูแลอยู่ก็เป็นแหล่งที่สงบไม่มีสิ่งมารบกวนอีกแห่งหนึ่ง

8.1.2 การใช้ประโยชน์เพื่อการเก็บสมุนไพรมาใช้ประโยชน์ จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นของกำนันผู้ใหญ่บ้านต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของสำนักสงฆ์ที่ควรจะเป็นที่มีขนาดพื้นที่ถือครองของกำนันผู้ใหญ่บ้านที่แตกต่างกัน 2 กลุ่มคือ มีขนาดถือครอง ไม่เกิน 30 ไร่ และ 31 ไร่ ขึ้นไป พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกำนันผู้ใหญ่บ้านที่มีขนาดพื้นที่ถือครอง 31 ไร่ขึ้นไป มีความคิดเห็นว่าจะเก็บหาสมุนไพรมาใช้ประโยชน์ ในจำนวนครั้งที่ควรจะเป็นมากกว่ากำนันผู้ใหญ่บ้านที่มีขนาดพื้นที่ถือครองไม่เกิน 30 ไร่

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า กำนันผู้ใหญ่บ้านที่มีพื้นที่ถือครอง 31 ไร่ขึ้นไป ส่วนใหญ่มีฐานะเศรษฐกิจที่ดีได้ท่องเที่ยวไปในที่ต่าง ๆ ได้พบได้เห็นถึงประโยชน์และการใช้สมุนไพร ดังเช่นสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์หลาย ๆ แห่ง เน้นที่พืชสมุนไพร ดังนั้น กำนันผู้ใหญ่บ้านที่มีขนาดพื้นที่ถือครองเกิน 31 ไร่ จึงมีความเห็นว่าจะเก็บหาสมุนไพรมาใช้ประโยชน์ในจำนวนครั้งที่ควรจะเป็นมากกว่ากำนันผู้ใหญ่บ้านที่มีขนาดพื้นที่ถือครองไม่เกิน 30 ไร่

8.1.3 การอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้โดย การนำพืชสมุนไพรที่มีจำนวนน้อยหรือไม่มีในพื้นที่อนุรักษ์ที่สำนักสงฆ์ดูแลมาปลูกเพิ่มเติม จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นของกำนันผู้ใหญ่บ้านต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของสำนักสงฆ์ที่ควรจะเป็นที่มีขนาดพื้นที่ถือครองของกำนันผู้ใหญ่บ้านที่แตกต่างกัน 2 กลุ่มคือ มีขนาดถือครอง ไม่เกิน 30 ไร่ และ 31 ไร่ ขึ้นไป พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .01 โดยกำนันผู้ใหญ่บ้านที่มีขนาดพื้นที่ถือครอง 31 ไร่ขึ้นไปมีความคิดเห็นว่าจะมีการนำพืชสมุนไพรที่มีจำนวนน้อยหรือไม่มีในพื้นที่อนุรักษ์ที่สำนักสงฆ์ดูแลมาปลูกเพิ่มเติม ในจำนวนครั้งที่ควรจะเป็นมากกว่ากำนันผู้ใหญ่บ้านที่มีขนาดพื้นที่ถือครองไม่เกิน 30 ไร่

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าเป็นการต่อเนื่องจากข้อ 2. กล่าวคือเมื่อมีการเก็บสมุนไพรมาใช้ประโยชน์ในจำนวนครั้งที่มาก หากไม่มีการมาปลูกเพิ่มเติมในที่สุดก็จะหมดไป จึงจำเป็นต้องนำมาปลูกเพิ่มเติม ดังนั้นกำนันผู้ใหญ่บ้านที่มีขนาดพื้นที่ถือครอง 31 ไร่ขึ้นไป มีความคิดเห็นว่าจะนำพืชสมุนไพรที่มีจำนวนน้อยหรือไม่มีในพื้นที่อนุรักษ์ที่สำนักสงฆ์ดูแลมาปลูกเพิ่มเติม ในจำนวนครั้งที่ควรจะเป็นมากกว่ากำนันผู้ใหญ่บ้านที่มีขนาดพื้นที่ถือครองไม่เกิน 30 ไร่

ซึ่งขัดแย้งกับผลการศึกษาของบุญลือ พูลนิล (2546) ซึ่งศึกษาความคิดเห็นของราษฎรที่มีต่อบทบาทของพระสงฆ์ ในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของพื้นที่อุทยานแห่งชาติน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น พบว่า ขนาดการถือครองพื้นที่ของครัวเรือน ไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของราษฎรที่มีต่อบทบาทของพระสงฆ์ ในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้

ตารางที่ 14 เปรียบเทียบความคิดเห็นของกำนันผู้ใหญ่บ้านต่อสภาพที่ควรจะเป็นในกิจกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ของสำนักสงฆ์จำแนกตามขนาดพื้นที่
ถือครอง ของกำนันผู้ใหญ่บ้าน

กิจกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้	ไม่กิน 30 ไร่		31 ไร่ขึ้นไป		ค่า t.
	(n = 83)		(n = 57)		
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	
กิจกรรมการใช้ประโยชน์ของราษฎรจากการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของสำนักสงฆ์					
- เพื่อเป็นสถานที่ท่องเที่ยวหรือพักผ่อนหย่อนใจ สายงามร่มรื่น	122.53	62.06	153.33	67.28	2.788 **
- เพื่อใช้ประกอบพิธีกรรม ทำบุญเผาผี ผังศพ	7.33	3.13	7.86	2.50	1.120
- เพื่อการเก็บผลผลิตจากป่าเพื่อใช้เป็นอาหาร เช่น เห็ดป่า ผักป่า หน่อไม้	133.37	44.70	143.33	37.67	1.379
- เพื่อการเก็บหวสมุนไพรรักษาโรคป่ามาใช้ประโยชน์	36.65	21.63	46.81	26.25	2.412 *
- เพื่ออาศัยป่าเป็นแหล่งเก็บหาไม้ฟืน เพื่อใช้ในครัวเรือน	92.41	29.33	95.09	26.26	0.554
- เพื่ออาศัยน้ำในพื้นที่ป่าเป็นแหล่งอุปโภคบริโภค	10.41	9.06	9.00	0.00	1.418
- เพื่อใช้เป็นแหล่งปฏิบัติธรรมของชุมชน	53.31	14.86	53.86	14.45	0.216
- เพื่อเป็นแหล่งศึกษาธรรมชาติและศึกษาธรรมชาติของเยาวชนในโรงเรียน	29.34	15.83	28.51	13.82	0.320
กิจกรรมการอนุรักษ์ของสำนักสงฆ์ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์					
การกักเก็บทรัพยากรป่าไม้					
- การสำรวจชนิดของป่าและพันธุ์ไม้ในพื้นที่อนุรักษ์ที่สำนักสงฆ์ดูแล	2.98	1.54	2.65	1.29	1.361
- การสำรวจถึงพืชสมุนไพรที่มีอยู่ในพื้นที่อนุรักษ์ที่สำนักสงฆ์ดูแล	3.08	1.62	2.63	1.37	1.779
- การนำชนิดไม้หรือพืชสมุนไพรที่มีจำนวนน้อยมาใช้ประโยชน์	6.67	6.67	8.63	7.86	1.538

ตารางที่ 14 เปรียบเทียบความคิดเห็นของกำนันผู้ใหญ่บ้านต่อสภาพที่ควรจะเป็นในกิจกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ของสำนักสงฆ์จำแนกตามขนาดพื้นที่
ถือครอง ของกำนันผู้ใหญ่บ้าน (ต่อ)

กิจกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้	ไม่เกิน 30 ไร่		31 ไร่ขึ้นไป		ค่า t.
	(n = 83)		(n = 57)		
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	
การบูรณะซ่อมแซมทรัพยากรป่าไม้					
- การนำชนิดไม้ที่มีจำนวนน้อยหรือไม่มีในพื้นที่อนุรักษ์ที่สำนักสงฆ์ดูแล มาปลูกเพิ่มเติม	3.30	1.39	3.70	1.40	1.673
- การนำพืชสมุนไพรที่มีจำนวนน้อยหรือไม่มีในพื้นที่อนุรักษ์ที่สำนักสงฆ์ดูแลมาปลูกเพิ่มเติม	4.29	2.50	7.11	6.49	3.123 **
การฟื้นฟูสภาพทรัพยากรป่าไม้					
- การปลูกป่าเพิ่มเติมในส่วนที่มีสภาพเสื่อมโทรม หรือถูกทำลายมาก่อน	1.80	0.49	1.67	0.51	1.501
- การบำรุงรักษาต้นไม้ที่ปลูก โดยการใส่ปุ๋ยพรวนโคนรอบต้นไม้	1.19	0.40	1.11	0.31	1.463
- การบำรุงรักษาต้นไม้ที่มีอยู่เดิม โดยการใส่ปุ๋ยพรวนโคนรอบต้นไม้	1.08	0.39	1.04	0.19	0.888
- การตัดแต่งกิ่งต้นไม้ที่ปลูก	1.07	0.26	1.14	0.35	1.248
- การตัดแต่งกิ่งต้นไม้ที่มีอยู่เดิม	1.07	0.26	1.14	0.35	1.248
การพัฒนาทรัพยากรป่าไม้					
- การสั่งสอนราษฎรให้หยุดยั้งการทำลายป่า	313.49	34.87	312.98	32.72	0.087
- สร้างจิตสำนึก โดยการอบรมให้ความรู้แก่ราษฎรในการอนุรักษ์ป่า	313.37	33.21	313.98	29.86	0.071
- การวางแผน โครงการ ในกิจกรรมการอนุรักษ์ป่า	4.87	5.39	3.72	3.64	1.403

ตารางที่ 14 เปรียบเทียบความคิดเห็นของกำนันผู้ใหญ่บ้านต่อสภาพที่ควรจะเป็นในกิจกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ของสำนักสงฆ์จำแนกตามขนาดพื้นที่
ถือครอง ของกำนันผู้ใหญ่บ้าน (ต่อ)

กิจกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้	ไม่เกิน 30 ไร่		31 ไร่ขึ้นไป		ค่า t.
	(n = 83)		(n = 57)		
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	
การป้องกันดูแลทรัพยากรป่าไม้					
- การจัดทำแนวป้องกันไฟของสำนักสงฆ์ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์	1.01	0.11	1.0	0.00	0.828
- การตรวจป่าเพื่อป้องกันการลักลอบตัดไม้ทำลายป่าในพื้นที่อนุรักษ์	325.54	29.27	319.65	33.63	1.101
- การบวชต้นไม้ของสำนักสงฆ์ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์	1.11	0.35	1.07	0.26	0.705
การสงวนรักษาทรัพยากรป่าไม้					
- การปฏิบัติตามกฎที่ห้ามประชาชนเข้าไปใช้ประโยชน์จากป่าโดยเด็ดขาด	2.96	1.80	2.77	1.31	0.690
- การใช้ไม้ตามขนาด ลักษณะ และจำนวนที่กำหนดให้ใช้ประโยชน์ได้	7.25	3.24	7.53	3.19	0.494
การแบ่งเขตพื้นที่ป่า					
- กำหนดเขตวัดหรือสำนักสงฆ์เป็นเขตอภัยทานเพิ่มเติม	4.82	3.95	5.88	3.92	1.561
- จัดทำแนวเขตอนุรักษ์ เช่น มีหลักเขตที่แน่นอน	2.87	3.26	2.75	3.27	0.201
- การแบ่งเขตการใช้ประโยชน์อย่างชัดเจน	3.43	3.59	2.91	3.36	0.868
การมีส่วนร่วมของราษฎรในกิจกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของสำนักสงฆ์					
- การร่วมตรวจตราแนวเขตวัดหรือสำนักสงฆ์ที่สำนักสงฆ์ดูแลรักษา	235.72	81.55	238.60	83.29	0.203
- การร่วมฟื้นฟูสภาพป่าที่ถูกทำลายโดยการร่วมกันปลูกป่า	1.70	0.64	1.56	0.50	1.646
- การร่วมตรวจตราแนวกันไฟและแนวเขตป่าอนุรักษ์ที่มีการปักหลักเขตที่แน่นอน	211.39	77.28	230.09	85.56	1.346

ตารางที่ 14 เปรียบเทียบความคิดเห็นของกำนันผู้ใหญ่บ้านต่อสภาพที่ควรจะเป็นในกิจกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ของสำนักสงฆ์จำแนกตามขนาดพื้นที่
ถือครอง ของกำนันผู้ใหญ่บ้าน (ต่อ)

กิจกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้	ไม่เกิน 30 ไร่ (n = 83)		31 ไร่ขึ้นไป (n = 57)		ค่า t.
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	
- การนำไม้ล้มขอนนอนไปเผาไปใช้ประโยชน์ต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าอาวาสเสียก่อน	2.67	0.50	2.72	0.45	0.541
- การตัดไม้หักยอดต้นไม้ไปใช้ประโยชน์ต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าอาวาสเสียก่อน	2.78	0.44	2.79	0.45	0.082
- การห้ามราษฎรเข้าไปเก็บเห็ด เก็บหน่อไม้	1.63	0.60	1.60	0.56	0.299

หมายเหตุ * แสดงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** แสดงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

9. เปรียบเทียบความคิดเห็นของกำนันผู้ใหญ่บ้านต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของสำนักสงฆ์ที่ควรจะเป็นจำแนกตามอายุของกำนันผู้ใหญ่บ้าน ดังแสดงผลการศึกษาไว้ในตารางที่ 15 กล่าวคือ

จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นของกำนันผู้ใหญ่บ้านต่อสภาพที่ควรจะเป็นในกิจกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของสำนักสงฆ์ที่มีอายุของกำนันผู้ใหญ่บ้านที่แตกต่างกัน 2 กลุ่มคือ อายุไม่เกิน 50 ปี และอายุ 51 ปีขึ้นไป พบว่ากำนันผู้ใหญ่บ้าน มีความคิดเห็นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติใน 6 ด้าน คือ 1) การนำชนิดไม้หรือพืชสมุนไพรที่มีจำนวนน้อยมาใช้ประโยชน์ 2) การวางแผนโครงการในกิจกรรมการอนุรักษ์ป่า 3) การปฏิบัติตามกฎที่ห้ามประชาชนเข้ามาใช้ประโยชน์จากป่าโดยเด็ดขาด 4) การร่วมตรวจตราแนวกันไฟและแนวเขตป่าอนุรักษ์ที่มีการปักหลักเขตที่แน่นอน 5) การร่วมบวชต้นไม้ และ 6) การห้ามตัดไม้ในบริเวณป่าอนุรักษ์วันแต่ได้รับอนุญาตจากเจ้าอาวาสเสียก่อน โดยมีรายละเอียดดังนี้

9.1 การอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้โดยการนำชนิดไม้หรือพืชสมุนไพรที่มีจำนวนน้อยมาใช้ประโยชน์ จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นของกำนันผู้ใหญ่บ้านต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของสำนักสงฆ์ที่ควรจะเป็นที่มีอายุที่แตกต่างกันต่อสภาพที่ควรจะเป็นในการอนุรักษ์ พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 โดยกำนันผู้ใหญ่บ้านที่อายุ ไม่เกิน 50 ปี มีความเห็นว่า ควรนำชนิดไม้และพืชสมุนไพรที่มีจำนวนน้อยมาใช้ประโยชน์ ในจำนวนครั้งที่ควรจะเป็นมากกว่ากำนันผู้ใหญ่บ้านที่มีอายุ 51 ปีขึ้นไป

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า กำนันผู้ใหญ่บ้านที่อายุ ไม่เกิน 50 ปี ยังขาดความรอบคอบ มีความคิดเห็นว่ามีต้นไม้อายุที่ควรนำมาใช้ประโยชน์โดยไม่คำนึงถึงว่ามีน้อยอยู่แล้ว หากนำมาใช้ประโยชน์ก็จะหมดไปในที่สุด ต่างจากกำนันผู้ใหญ่บ้านที่มีอายุ 51 ปีขึ้นไป มีความคิดที่จะใช้ให้น้อยโดยใช้แต่ที่จำเป็นเท่านั้น ปล่อยให้หรือบำรุงรักษาให้ขยายพันธุ์มากกว่าที่เป็นอยู่ เมื่อมีจำนวนมากพอ ถึงจะใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่ ดังนั้น กำนันผู้ใหญ่บ้านที่มีอายุ 51 ปีขึ้นไป จึงมีความคิดเห็นว่าจะให้นำชนิดไม้หรือพืชสมุนไพรที่มีจำนวนน้อยมาใช้ประโยชน์ในจำนวนครั้งที่น้อยกว่า กำนันผู้ใหญ่บ้านที่มีอายุไม่เกิน 50 ปี

9.2 การอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้โดยการวางแผนโครงการในกิจกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นของกำนันผู้ใหญ่บ้านต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของสำนักสงฆ์ที่ควรจะเป็นที่มีอายุที่แตกต่างกันต่อสภาพที่ควรจะเป็นในการอนุรักษ์ พบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกำนันผู้ใหญ่บ้านที่มีอายุ 51 ปีขึ้นไปมีความคิดเห็นว่าจะมีการวางแผนโครงการในการอนุรักษ์ป่า ในจำนวนครั้งที่ควรจะเป็นมากกว่ากำนันผู้ใหญ่บ้านที่มีอายุไม่เกิน 50 ปี

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า กำนันผู้ใหญ่บ้านที่อายุ 51 ปีขึ้นไป เป็นผู้ที่มีประสบการณ์มากกว่า การดำเนินกิจกรรมทุกอย่างจะต้องมีการวางแผนล่วงหน้า และทบทวนถึงผลที่จะเกิดขึ้นตามมาในอนาคต ตลอดจนทราบและมีประสบการณ์มาว่าหากขาดการวางแผน และทบทวนถึงผลกระทบที่ตามมา การดำเนินการก็จะไม่ประสบกับผลสำเร็จสูงสุด ดังนั้น กำนันผู้ใหญ่บ้านที่มีอายุ 51 ปีขึ้นไป จึงมีความคิดเห็นว่าจะมีการวางแผนโครงการในกิจกรรมการอนุรักษ์ป่าในจำนวนครั้งที่ควรจะเป็นมากกว่า กำนันผู้ใหญ่บ้านที่มีอายุ ไม่เกิน 50 ปี

9.3 การอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้โดยการปฏิบัติตามกฎหมายห้ามประชาชนเข้าไปใช้ประโยชน์จากป่าโดยเด็ดขาด จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นของกำนันผู้ใหญ่บ้านต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของสำนักสงฆ์ที่ควรจะเป็นที่มีอายุที่แตกต่างกันต่อสภาพที่ควรจะเป็นในการอนุรักษ์ พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกำนันผู้ใหญ่บ้านที่มีอายุไม่เกิน 50 ปี มีความคิดเห็นว่าจะมีการปฏิบัติตามกฎหมายห้ามประชาชนเข้าไปใช้ประโยชน์จากป่าโดยเด็ดขาดในจำนวนครั้งที่ควรจะเป็นมากกว่ากำนันผู้ใหญ่บ้านที่มีอายุ 51 ปีขึ้นไป

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า กำนันผู้ใหญ่บ้านที่อายุไม่เกิน 50 ปี มีความต้องการเห็นสภาพป่ามีการฟื้นตัวอย่างรวดเร็วและมีแนวความคิดการอนุรักษ์ โดยการปฏิบัติตามกฎหมายห้ามประชาชนเข้าไปใช้ประโยชน์จากป่าโดยเด็ดขาด มากกว่ากำนันผู้ใหญ่บ้านที่มีอายุ 51 ปีขึ้นไป ซึ่งน่าจะเป็นประเภทที่มีการอะลุ่มอล่วย ประนีประนอมมากกว่า ดังนั้นกำนันผู้ใหญ่บ้านที่มีอายุไม่เกิน 50 ปี มีความคิดเห็นว่าจะมีการปฏิบัติตามกฎหมายห้ามประชาชนเข้าไปใช้ประโยชน์จากป่าโดยเด็ดขาดในจำนวนครั้งที่ควรจะเป็นมากกว่า กำนันผู้ใหญ่บ้านที่มีอายุ 51 ปีขึ้นไป

9.4 การร่วมตรวจตราแนวกันไฟและแนวเขตป่าอนุรักษ์ที่มีการปักหลักเขตที่แน่นอน จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นของกำนันผู้ใหญ่บ้านต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของสำนักสงฆ์ที่ควรจะเป็นที่มีอายุที่แตกต่างกันต่อสภาพที่ควรจะเป็นในการอนุรักษ์ พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกำนันผู้ใหญ่บ้านที่มีอายุไม่เกิน 50 ปี มีความคิดเห็นว่าจะมีการร่วมตรวจตราแนวกันไฟและแนวเขตป่าอนุรักษ์ที่มีการปักหลักเขตที่แน่นอนในจำนวนครั้งที่ควรจะเป็นมากกว่ากำนันผู้ใหญ่บ้านที่มีอายุ 51 ปีขึ้นไป

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า กำนันผู้ใหญ่บ้านที่อายุไม่เกิน 50 ปี เป็นบุคคลที่มีสุขภาพร่างกายแข็งแรง และมีความตั้งใจที่จะเห็นความสมบูรณ์ของป่า โดยเร็วอย่างแท้จริง เมื่อมีการกำหนดเขตที่เป็นป่าอนุรักษ์ที่ชัดเจนแล้ว ต้องป้องกันไฟโดยการทำแนวกันไฟ และต้องมีการตรวจตราแนวกันไฟ เมื่อมีกิ่งไม้ ใบไม้ หล่นทับถมแนวกันไฟ ซึ่งหากปล่อยไว้จะเป็นเชื้อเพลิงได้ จำเป็นต้องมีการตรวจตราแนวกันไฟ ซึ่งมีอยู่รอบแนวเขตป่าอนุรักษ์ ดังนั้นกำนันผู้ใหญ่บ้านที่มีอายุ

ไม่เกิน 50 ปี จึงมีความเห็นว่าจะมีการร่วมตรวจตราแนวกันไฟและแนวเขตป่าอนุรักษ์ที่มีการปกคลุมเขตที่แน่นอน ในจำนวนครั้งที่มากกว่ากำหนดสำหรับผู้ใหญ่บ้านที่มาอายุ 51 ปีขึ้นไป

9.5 การร่วมบวชต้นไม้ จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นของกำนันผู้ใหญ่บ้านต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของสำนักสงฆ์ที่ควรจะเป็นที่มีอายุที่แตกต่างกันต่อสภาพที่ควรจะเป็นในการอนุรักษ์ พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกำนันผู้ใหญ่บ้านที่มีอายุ 51 ปีขึ้นไป มีความเห็นว่าจะมีการร่วมบวชต้นไม้ในจำนวนครั้งที่ควรจะเป็นมากกว่ากำนันผู้ใหญ่บ้านที่มีอายุไม่เกิน 50 ปี

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า กำนันผู้ใหญ่บ้านที่อายุ 51 ปีขึ้นไป ส่วนใหญ่เป็นวัยที่เริ่มมีการเข้าวัดฟังธรรม อยากมีที่พึ่งทางจิตใจ มีความเชื่อในเรื่องของบาปบุญ ในขณะที่เดียวกัน คิดว่าการบวชเป็นพิธีกรรมที่ศักดิ์สิทธิ์ ต้นไม้ที่ผ่านพิธีกรรมการบวช ต้นไม้มาแล้ว หากบุคคลใดเข้าไปตัดหรือทำลาย ถือว่าเป็นบาป ซึ่งเป็นวิธีการที่ทำให้ราษฎรไม่กล้าตัดไม้ ที่ผ่านพิธีกรรมมา ดังนั้นกำนันผู้ใหญ่บ้านที่อายุ 51 ปีขึ้นไป จึงมีความเห็นว่าจะมีการบวชต้นไม้ ในจำนวนครั้งที่ควรจะเป็นมากกว่า กำนันผู้ใหญ่บ้านที่มีอายุ ไม่เกิน 50 ปี

9.6 การปฏิบัติตามกฎระเบียบ โดยการห้ามตัดไม้ในบริเวณป่าสำนักสงฆ์ เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากเจ้าอาวาสเสียก่อน จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นของกำนันผู้ใหญ่บ้านต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ของสำนักสงฆ์ที่ควรจะเป็นที่มีอายุ แตกต่างกันต่อสภาพที่ควรจะเป็นในการอนุรักษ์ พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกำนันผู้ใหญ่บ้านที่มีอายุไม่เกิน 50 ปี มีความเห็นว่าจะมีการปฏิบัติตามกฎระเบียบโดยการห้ามตัดไม้ในบริเวณป่า เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากเจ้าอาวาสเสียก่อน ในจำนวนครั้งที่ควรจะเป็นมากกว่า กำนันผู้ใหญ่บ้านที่มีอายุ 51 ปีขึ้นไป

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า กำนันผู้ใหญ่บ้านที่มาอายุไม่เกิน 50 ปี มีความต้องการเห็นความอุดมสมบูรณ์ของป่าโดยเร็วในขณะที่เดียวกันป่าอนุรักษ์ที่สำนักสงฆ์ดูแลก็ควรที่จะมอบอำนาจ การดูแลรักษาให้แก่ เจ้าอาวาส ดังนั้นการกระทำสิ่งใด ๆ ในพื้นที่อนุรักษ์ ไม่ว่าจะการที่จะตัดไม้ในบริเวณป่าสำนักสงฆ์ ก็ตามก็ควรที่จะได้รับอนุญาตจากเจ้าอาวาสเสียก่อน

ผลการศึกษานี้มีความขัดแย้งขัดแย้งกับผลการศึกษาของ บุญถือ พูลนิล (2546) ซึ่งศึกษาความคิดเห็นของราษฎรที่มีต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของพื้นที่อุทยานแห่งชาติน้ำพอง อำเภออุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น พบว่า อายุของราษฎรไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นกับความคิดเห็นของราษฎรที่มีต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้

ตารางที่ 15 เปรียบเทียบความคิดเห็นของกำนันผู้ใหญ่บ้านต่อสภาพที่ควรจะเป็นในกิจกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ของสำนักสงฆ์จำเนกตามอายุของกำนันผู้ใหญ่บ้าน

กิจกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้	อายุไม่เกิน 50 ปี (n = 64)		อายุ 51 ปีขึ้นไป (n = 57)		ค่า t.
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	
กิจกรรมการใช้ประโยชน์ของราษฎรจากการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของสำนักสงฆ์					
- เพื่อเป็นสถานที่ท่องเที่ยวหรือพักผ่อนหย่อนใจ สวยงามร่มรื่น	143.13	72.61	128.29	59.05	1.333
- เพื่อใช้ประกอบพิธีกรรม ทำบุญเผาผี ผังศพ	7.30	3.13	7.75	2.68	0.923
- เพื่อการเก็บหาผลผลิตจากป่าเพื่อให้เป็นอาหาร เช่น เห็ดป่า ผักป่า หน่อไม้	133.91	46.82	140.39	37.79	0.907
- เพื่อการเก็บหาสมุนไพรมาใช้ประโยชน์	42.61	25.15	39.25	23.15	0.822
- เพื่ออาศัยป่าเป็นแหล่งเก็บหาไม้ฟืน เพื่อใช้ในครัวเรือน	94.53	26.78	92.63	29.23	0.398
- เพื่ออาศัยน้ำในพื้นที่ป่าเป็นแหล่งอุปโภคบริโภค	9.64	5.13	10.00	8.28	0.302
- เพื่อใช้เป็นแหล่งปฏิบัติธรรมของชุมชน	51.64	14.67	55.13	14.54	1.410
- เพื่อเป็นแหล่งศึกษาธรรมชาติและศึกษารัษณะของเยาวชนในโรงเรียน	27.81	14.47	30.00	15.45	0.859
กิจกรรมการอนุรักษ์ของสำนักสงฆ์ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์					
การกักเก็บทรัพยากรป่าไม้					
- การสำรวจชนิดของป่าและพันธุ์ไม้ในพื้นที่อนุรักษ์ที่สำนักสงฆ์ดูแล	2.83	1.52	2.86	1.39	0.110
- การสำรวจถึงพืชสมุนไพรที่มีอยู่ในพื้นที่อนุรักษ์ที่สำนักสงฆ์ดูแล	2.92	1.66	2.88	1.44	0.154
- การนำชนิดไม้หรือพืชสมุนไพรที่มีจำนวนน้อยมาใช้ประโยชน์	9.19	7.39	6.03	6.78	2.638 *

ตารางที่ 15 เปรียบเทียบความคิดเห็นของกำนันผู้ใหญ่บ้านต่อสภาพที่ควรจะเป็นในกิจกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ของสำนักสงฆ์จำแนกตามอายุของกำนันผู้ใหญ่บ้าน (ต่อ)

กิจกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้	อายุไม่เกิน 50 ปี (n = 83)		อายุ 51 ปีขึ้นไป (n = 57)		ค่า t.
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	
การบูรณะซ่อมแซมทรัพยากรป่าไม้					
- การนำชนิดไม้ที่มีจำนวนน้อยหรือไม่มีในพื้นที่อนุรักษ์ที่สำนักสงฆ์ดูแล มาปลูกเพิ่มเติม	3.58	1.40	3.37	1.40	0.882
- การนำพืชสมุนไพรที่มีจำนวนน้อยหรือไม่มีในพื้นที่อนุรักษ์ที่สำนักสงฆ์ดูแลมาปลูกเพิ่มเติม	5.22	3.44	5.62	5.64	0.495
การฟื้นฟูปรับสภาพทรัพยากรป่าไม้					
- การปลูกป่าเพิ่มเติมในส่วนที่มีสภาพเสื่อมโทรม หรือถูกทำลายมาก่อน	1.72	0.49	1.76	0.51	0.522
- การบำรุงรักษาต้นไม้ที่ปลูกโดยการใส่ปุ๋ยพรวนโคนรอบต้นไม้	1.16	0.37	1.16	0.37	0.026
- การบำรุงรักษาต้นไม้ที่มีอยู่เดิมโดยการใส่ปุ๋ยพรวนโคนรอบต้นไม้	1.09	0.43	1.04	0.2	0.939
- การตัดแต่งกิ่งต้นไม้ที่ปลูก	1.09	0.29	1.11	0.31	0.225
- การตัดแต่งกิ่งต้นไม้ที่มีอยู่เดิม	1.09	0.29	1.11	0.31	0.225
การพัฒนาทรัพยากรป่าไม้					
- การส่งเสริมชาวบ้านให้หยุดยั้งการทำลายป่า	312.66	32.33	313.82	35.35	0.201
- สร้างจิตสำนึกโดยการอบรมให้ความรู้แก่ชาวบ้านในการอนุรักษ์ป่า	312.03	33.44	314.21	30.51	0.403
- การวางแผนโครงการในกิจกรรมการอนุรักษ์ป่า	3.55	3.37	5.12	5.62	2.042 *
การป้องกันดูแลทรัพยากรป่าไม้					
- การจัดทำแนวป้องกันไฟของสำนักสงฆ์ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์	1.00	0.00	1.01	0.11	0.917
- การตรวจป่าเพื่อป้องกันการลักลอบตัดไม้ทำลายป่าในพื้นที่อนุรักษ์	320.16	32.34	325.66	30.07	1.042
- การบวชต้นไม้ของสำนักสงฆ์ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์	1.09	0.29	1.09	0.33	0.031

ตารางที่ 15 เปรียบเทียบความคิดเห็นของกำนันผู้ใหญ่บ้านต่อสภาพที่ควรจะเป็นในกิจกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ของสำนักสงฆ์จำแนกตามอายุของกำนันผู้ใหญ่บ้าน (ต่อ)

กิจกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้	ไม่เกิน 50 ปี		51 ปีขึ้นไป		ค่า t.
	(n = 83)		(n = 57)		
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	
การสงวนรักษาทรัพยากรป่าไม้					
- การปฏิบัติตามกฎที่ห้ามประชาชนเข้าไปใช้ประโยชน์จากป่าโดยเด็ดขาด	3.23	1.18	2.59	1.37	2.385 *
- การใช้ไม้ตามขนาด ลักษณะ และจำนวนที่กำหนดให้ใช้ประโยชน์ได้	7.27	3.31	7.45	3.14	0.333
การแบ่งเขตพื้นที่ป่า					
- กำหนดเขตวัดหรือสำนักสงฆ์เป็นเขตถาวรเพิ่มเติม	5.53	3.98	5.01	3.95	0.770
- จัดทำแนวเขตอนุรักษ์ เช่น มีหลักเขตที่แน่นอน	2.59	3.12	3.01	3.38	0.758
- การแบ่งเขตการใช้ประโยชน์อย่างชัดเจน	3.06	3.46	3.36	3.53	0.493
การมีส่วนร่วมของราษฎรในกิจกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของสำนักสงฆ์					
- การร่วมตรวจตราแนวเขตสำนักสงฆ์ที่สำนักสงฆ์ดูแลรักษา	247.42	84.88	228.03	78.92	1.399
- การร่วมฟื้นฟูสภาพป่าที่ถูกทำลายโดยการร่วมกันปลูกป่า	1.61	0.49	1.67	0.47	0.755
- การร่วมตรวจตราแนวกันไฟและแนวเขตป่าอนุรักษ์ที่มีการปักหลักเขตที่แน่นอน	236.64	89.23	204.14	70.54	2.358 *
- การร่วมเพาะชำกล้าไม้ ดูแลรักษาดินไม้	1.14	0.35	1.18	0.45	0.627
- การร่วมตรวจป่าเพื่อป้องกันการลักลอบการตัดไม้	276.33	84.10	265.07	90.65	0.762
- การร่วมบวชต้นไม้	1.08	0.27	1.22	0.48	2.257 *
- การร่วมทอดผ้าป่าต้นไม้และพันธุไม้	1.05	0.21	1.14	0.39	1.88

ตารางที่ 15 เปรียบเทียบความคิดเห็นของกำนันผู้ใหญ่บ้านต่อสภาพที่ควรจะเป็นในกิจกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ของสำนักสงฆ์จำแนกตามอายุของกำนันผู้ใหญ่บ้าน (ต่อ)

กิจกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้	ไม่เกิน 50 ปี (n = 83)		51 ปีขึ้นไป (n = 57)		t. ค่า
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	
- การร่วมศึกษาปัญหาตลอดจนแนวทางแก้ไขปัญหาในการอนุรักษ์	3.23	2.11	4.05	3.05	1.87
- การร่วมวางแผนโครงการในกิจกรรมการอนุรักษ์	2.95	1.65	3.49	2.72	1.428
- การร่วมปฏิบัติกรดำเนินงานตามโครงการ	3.05	1.09	3.38	1.68	1.416
- การร่วมติดตามผลการปฏิบัติงาน	3.00	1.07	3.30	1.68	1.243
การปฏิบัติกฎระเบียบข้อบังคับในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของสำนักสงฆ์ในป่าอนุรักษ์					
สำนักสงฆ์อู่ถล					
- ห้ามตัดไม้ในบริเวณป่าวัดวันแต่ได้รับอนุญาตจากเจ้าอาวาสเสียก่อน	2.97	0.18	2.87	0.34	2.241 *
- ห้ามบุกรุกพื้นที่ป่า	2.98	0.13	2.95	0.22	1.227
- ห้ามล่าสัตว์ทุกชนิดในเขตป่า	2.7	0.46	2.75	0.44	0.618
- ห้ามเผาป่า	2.98	0.13	2.96	0.20	0.840
- การให้เก็บไม้แห้งไปทำฟืน	1.70	0.61	1.67	0.55	0.327
- การนำไม้ล้มขอนนอนไพรไปใช้ประโยชน์ต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าอาวาสเสียก่อน	2.72	0.49	2.67	0.47	0.586
- การตัดไม้หักยอดคว้นไปใช้ประโยชน์ต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าอาวาสเสียก่อน	2.81	0.43	2.76	0.46	0.652
- การให้ชาวบ้านเข้าไปเก็บเห็ด เก็บหน่อไม้ไปเพื่อบริโภคในครอบครัว	1.61	0.58	1.62	0.59	0.091

หมายเหตุ * แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

10. เปรียบเทียบความคิดเห็นของกำนันผู้ใหญ่บ้านต่อสภาพที่ควรจะเป็นในกิจกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของสำนักสงฆ์ จำแนกตามระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งของกำนันผู้ใหญ่บ้าน ดังแสดงผลการศึกษาไว้ใน ตารางที่ 16

จากการเปรียบเทียบตามความคิดเห็นของกำนันผู้ใหญ่บ้านที่มีระยะเวลาดำรงตำแหน่งแตกต่างกัน 2 กลุ่ม คือ การดำรงตำแหน่ง ไม่เกิน 5 ปี และการดำรงตำแหน่ง 6 ปีขึ้นไป พบว่ากำนันผู้ใหญ่บ้านนั้นมีความคิดเห็นต่อสภาพที่ควรจะเป็นในกิจกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ใน 1 ด้านคือ

10.1 การนำพืชสมุนไพรที่มีจำนวนน้อยหรือไม่มีในพื้นที่อนุรักษ์ที่สำนักสงฆ์ดูแลมาปลูกเพิ่มเติมโดยกำนันผู้ใหญ่บ้านที่มีระยะเวลาดำรงตำแหน่งไม่เกิน 5 ปี มีความเห็นว่าควรมีการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ โดยการนำพืชสมุนไพรที่มีจำนวนน้อยหรือไม่มีในพื้นที่อนุรักษ์ที่สำนักสงฆ์ดูแลมาปลูกเพิ่มเติม ในจำนวนครั้งที่ควรจะเป็นมากกว่า กำนันผู้ใหญ่บ้านที่มีระยะเวลาดำรงตำแหน่งเกินกว่า 6 ปีขึ้นไป

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า กำนันผู้ใหญ่บ้านที่มีระยะเวลาดำรงตำแหน่ง ไม่เกิน 5 ปี เป็นบุคคลที่เข้ามารับตำแหน่งใหม่ไม่นานเพียงสมัยแรกมีความตั้งใจจริงในการทำงานและมีความตั้งใจที่จะให้ป่าอนุรักษ์ที่สำนักสงฆ์ ดูแลอยู่มีความหลากหลายในชนิดของพันธุ์พืชได้โดยเฉพาะพืชสมุนไพร ดังนั้นกำนันผู้ใหญ่บ้านที่มีระยะเวลาดำรงตำแหน่ง ไม่เกิน 5 ปี จึงมีความคิดว่าควรที่จะมีการนำพืชสมุนไพรที่มีจำนวนน้อยหรือไม่มีในพื้นที่อนุรักษ์ที่สำนักสงฆ์ดูแลมาปลูกเพิ่มเติม ในจำนวนครั้งที่มากกว่ากำนันผู้ใหญ่บ้านที่มีระยะเวลาดำรงตำแหน่ง 6 ปีขึ้นไป

ตารางที่ 16 เปรียบเทียบความคิดเห็นของกำนันผู้ใหญ่บ้านต่อสภาพที่ควรจะเป็นในกิจกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ของสำนักสงฆ์จำแนกตามระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งของกำนันผู้ใหญ่บ้าน

กิจกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้	ไม่เกิน 5 ปี (n = 81)		6 ปีขึ้นไป (n = 59)		ค่า t.
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	
กิจกรรมการใช้ประโยชน์ของราษฎรจากการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของสำนักสงฆ์					
- เพื่อเป็นสถานที่ท่องเที่ยวหรือพักผ่อนหย่อนใจ สวยงามร่มรื่น	129.26	60.62	143.05	72.02	1.227
- เพื่อใช้ประกอบพิธีกรรม ทำบุญเผาผี ฟังศพ	7.32	3.08	7.85	2.61	1.092
- เพื่อการเก็บหาผลผลิตจากป่าเพื่อใช้เป็นอาหาร เช่น เห็ดป่า ผักป่า หน่อไม้	133.09	45.43	143.39	36.65	1.483
- เพื่อการเก็บหาสมุนไพรมาใช้ประโยชน์	38.85	23.89	43.44	24.23	1.116
- เพื่ออาศัยป่าเป็นแหล่งเก็บหาไม้ฟืน เพื่อใช้ในครัวเรือน	91.23	28.91	96.61	26.76	1.121
- เพื่ออาศัยน้ำในพื้นป่าเป็นแหล่งอุปโภคบริโภค	9.64	4.70	10.10	9.30	0.383
- เพื่อใช้เป็นแหล่งปฏิบัติธรรมของชุมชน	53.33	15.06	53.81	14.18	0.191
- เพื่อเป็นแหล่งศึกษาธรรมชาติและศึกษาธรรมะของเยาวชนในโรงเรียน	29.88	15.25	27.80	14.69	0.809
กิจกรรมการอนุรักษ์ของสำนักสงฆ์ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์					
การกักเก็บทรัพยากรป่าไม้					
- การสำรวจชนิดของป่าและพันธุ์ไม้ในพื้นที่อนุรักษ์ที่สำนักสงฆ์ดูแล	2.85	1.45	2.83	1.45	0.086
- การสำรวจถึงพืชสมุนไพรที่มีอยู่ในพื้นที่อนุรักษ์ที่สำนักสงฆ์ดูแล	2.94	1.51	2.85	1.58	0.344
- การนำชนิดไม้หรือพืชสมุนไพรที่มีจำนวนน้อยมาใช้ประโยชน์	7.91	7.40	6.86	6.96	0.849

ตารางที่ 16 เปรียบเทียบความคิดเห็นของกำนันผู้ใหญ่บ้านต่อสภาพที่ควรจะเป็นในกิจกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ของสำนักสงฆ์จำแนกตามระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งของกำนันผู้ใหญ่บ้าน (ต่อ)

กิจกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้	ไม่เกิน 5 ปี (n = 81)		6 ปีขึ้นไป (n = 59)		ค่า t.
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	
การบูรณะซ่อมแซมทรัพยากรป่าไม้					
- การนำชนิดไม้ที่มีจำนวนน้อยหรือไม่มีในพื้นที่อนุรักษ์ที่สำนักสงฆ์ดูแล มาปลูกเพิ่มเติม	3.57	1.42	3.32	1.37	1.026
- การนำพืชสมุนไพรที่มีจำนวนน้อยหรือไม่มีในพื้นที่อนุรักษ์ที่สำนักสงฆ์ดูแลมาปลูกเพิ่มเติม	6.21	5.77	4.37	2.48	2.558 *
การฟื้นฟูปรับสภาพทรัพยากรป่าไม้					
- การปลูกป่าเพิ่มเติมในส่วนที่มีสภาพเสื่อมโทรม หรือถูกทำลายมาก่อน	1.75	0.51	1.73	0.49	0.283
- การบำรุงรักษาต้นไม้ที่ปลูกโดยการใส่ปุ๋ยพรวนโคนรอบต้นไม้	1.19	0.39	1.12	0.33	1.096
- การบำรุงรักษาต้นไม้ที่มีอยู่เดิมโดยการใส่ปุ๋ยพรวนโคนรอบต้นไม้	1.04	0.19	1.10	0.44	1.052
- การตัดแต่งกิ่งต้นไม้ที่ปลูก	1.14	0.34	1.05	0.22	1.772
- การตัดแต่งกิ่งต้นไม้ที่มีอยู่เดิม	1.14	0.34	1.05	0.22	1.772
การพัฒนาทรัพยากรป่าไม้					
- การส่งเสริมชาวบ้านให้หยุดยั้งการทำลายป่า	309.32	36.07	318.73	30.09	1.632
- สร้างจิตสำนึกโดยการอบรมให้ความรู้แก่ชาวบ้านในการอนุรักษ์ป่า	310.06	33.82	317.54	28.46	1.38
- การวางแผนโครงการในกิจกรรมการอนุรักษ์ป่า	4.10	4.02	4.81	5.66	0.874
การป้องกันดูแลทรัพยากรป่าไม้					
- การจัดทำแนวป้องกันไฟของสำนักสงฆ์ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์	1.01	0.11	1.00	0.00	0.853
- การตรวจป่าเพื่อป้องกันการลักลอบตัดไม้ทำลายป่าในพื้นที่อนุรักษ์	321.17	30.91	325.85	31.52	0.876
- การบวชต้นไม้ของสำนักสงฆ์ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์	1.100	0.34	1.08	0.28	0.259

ตารางที่ 16 เปรียบเทียบความคิดเห็นของกำนันผู้ใหญ่บ้านต่อสภาพที่ควรจะเป็นในกิจกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ของสำนักสงฆ์จำแนกตามระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งของกำนันผู้ใหญ่บ้าน (ต่อ)

กิจกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้	ไม่เกิน 5 ปี (n = 81)		6 ปีขึ้นไป (n = 59)		ค่า t.
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	
การสงวนรักษาทรัพยากรป่าไม้					
- การปฏิบัติตามกฎที่ห้ามประชาชนเข้าไปใช้ประโยชน์จากป่าโดยเด็ดขาด	2.90	1.75	2.86	1.42	0.133
- การใช้ไม้ตามขนาด ลักษณะ และจำนวนที่กำหนดให้ใช้ประโยชน์ได้	7.17	3.29	7.63	3.10	0.826
การแบ่งเขตพื้นที่ป่า					
- กำหนดเขตสำนักสงฆ์เป็นเขตอุทยานเพิ่มเติม	4.98	3.92	5.63	4.02	0.961
- จัดทำแนวเขตอนุรักษ์ เช่น มีหลักเขตที่แน่นอน	2.69	3.17	3.00	3.39	0.553
- การแบ่งเขตการใช้ประโยชน์อย่างชัดเจน	2.98	3.37	3.56	3.65	0.977
การมีส่วนร่วมของราษฎรในกิจกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของสำนักสงฆ์					
- การร่วมตรวจตราแนวเขตสำนักสงฆ์ที่วัดหรือสำนักสงฆ์คูแลร์รักษา	232.53	81.25	242.88	83.29	0.736
- การร่วมฟื้นฟูสภาพป่าที่ถูกทำลายโดยการร่วมกันปลูกป่า	1.67	0.47	1.61	0.49	0.685
- การร่วมตรวจตราแนวกันไฟและแนวเขตป่าอนุรักษ์ที่มีการปักหลักเขตที่แน่นอน	221.23	81.86	215.93	80.36	0.381
- การร่วมเพาะชำกล้าไม้ คูแลร์กษัตริย์ไม้	1.12	0.33	1.22	0.49	1.308
- การร่วมตรวจป่าเพื่อป้องกันการลักลอบการตัดไม้	267.47	88.91	273.98	86.35	0.433
- การร่วมบวชต้นไม้	1.17	0.41	1.14	0.39	0.539
- การร่วมทอดผ้าป่าต้นไม้และพันธุ์ไม้	1.09	0.28	1.12	0.38	0.580

ตารางที่ 16 เปรียบเทียบความคิดเห็นของกำนันผู้ใหญ่บ้านต่อสภาพที่ควรจะเป็นในกิจกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ของสำนักสงฆ์จำแนกตามระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งของกำนันผู้ใหญ่บ้าน (ต่อ)

กิจกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้	ไม่เกิน 5 ปี (n = 81)		6 ปีขึ้นไป (n = 59)		ค่า t.
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	
- การร่วมศึกษาปัญหาตลอดจนแนวทางแก้ไขปัญหาในการอนุรักษ์	3.63	2.77	3.75	2.57	0.252
- การร่วมวางแผนโครงการในกิจกรรมการอนุรักษ์	3.31	2.51	3.15	2.00	0.395
- การร่วมปฏิบัติกรดำเนินงานตามโครงการ	3.38	1.66	3.02	1.07	1.583
- การร่วมติดตามผลการปฏิบัติงาน	3.39	1.66	2.93	1.03	1.759
กฎระเบียบข้อบังคับในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของสำนักสงฆ์ในป่าอนุรักษ์สำนักสงฆ์ดูแล					
- ห้ามตัดไม้ในบริเวณป่าสำนักสงฆ์เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากเจ้าอาวาสเสียก่อน	2.93	0.26	2.90	0.30	0.573
- ห้ามบุกรุกพื้นที่ป่า	2.99	0.11	2.93	0.25	1.573
- ห้ามล่าสัตว์ทุกชนิดในเขตป่าสำนักสงฆ์	2.7	0.46	2.76	0.43	0.771
- ห้ามเผาป่า	2.98	0.16	2.97	0.18	0.321
- การให้เก็บไม้แห้งไปทำฟืน	1.62	0.6	1.78	0.53	1.692
- การนำไม้ล้มขอนนอนไปใช้ประโยชน์ต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าอาวาสเสียก่อน	2.68	0.50	2.71	0.46	1.400
- การตัดไม้หักยอดควมไปใช้ประโยชน์ต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าอาวาสเสียก่อน	2.80	0.46	2.76	0.43	0.520
- การให้ชาวบ้านเข้าไปเก็บเห็ด เก็บหม่อไม้ไปเพื่อบริโภคในครอบครัว	1.54	0.59	1.71	0.56	1.703

หมายเหตุ * แสดงต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

11. เปรียบเทียบความคิดเห็นของกำนันผู้ใหญ่บ้านต่อสภาพที่ควรจะเป็นในกิจกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของสำนักสงฆ์จำแนกตามระดับการศึกษาของกำนันผู้ใหญ่บ้าน ดังแสดงใน ตารางที่ 17 กล่าวคือ

จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นของกำนันผู้ใหญ่บ้านที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน 2 กลุ่มคือ ไม่เกินชั้นประถมศึกษาและสูง กว่าชั้นประถมศึกษาต่อสภาพที่ควรจะเป็นในกิจกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้พบว่ามีความคิดเห็นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติใน 2 กิจกรรม คือ 1) การปลูกป่าเพิ่มเติมในส่วนที่มีสภาพเสื่อมโทรมหรือถูกทำลายมาก่อน และ 2) การตรวจป่า เพื่อป้องกันการลักลอบตัดไม้ทำลายป่าในพื้นที่อนุรักษ์ โดยมีรายละเอียดดังนี้

11.1 การอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ โดยการปลูกป่าเพิ่มเติมในส่วนที่มีสภาพเสื่อมโทรมหรือถูกทำลายมาก่อน จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นของกำนันผู้ใหญ่บ้านที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกันต่อสภาพที่ควรจะเป็นในกิจกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของสำนักสงฆ์ พบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยกำนันผู้ใหญ่บ้านที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าชั้นประถมศึกษา มีความคิดเห็นว่าจะมีการปลูกป่าเพิ่มเติมในส่วนที่มีสภาพเสื่อมโทรมหรือถูกทำลายมาก่อนในจำนวนครั้งที่ควรจะเป็นมากกว่ากำนันผู้ใหญ่บ้านที่มีระดับการศึกษาไม่เกินชั้นประถมศึกษา

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า กำนันผู้ใหญ่บ้านที่มีระดับการศึกษาที่สูงกว่าชั้นประถมศึกษาตระหนักถึงประโยชน์ของการมีป่าและการมีป่าเพิ่มขึ้นมากกว่ากำนันผู้ใหญ่บ้านที่มีระดับการศึกษาไม่เกินชั้นประถมศึกษา

11.2 การป้องกันดูแลรักษาโดย การตรวจป่าเพื่อป้องกันการลักลอบตัดไม้ทำลายป่าในพื้นที่อนุรักษ์ จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นของกำนันผู้ใหญ่บ้านที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกันต่อสภาพที่ควรจะเป็นในกิจกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของสำนักสงฆ์ พบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยกำนันผู้ใหญ่บ้านที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าชั้นประถมศึกษา มีความคิดเห็นว่าจะมีการตรวจป่าเพื่อป้องกันการลักลอบตัดไม้ทำลายป่าในพื้นที่อนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ของสำนักสงฆ์ในจำนวนครั้งที่ควรจะเป็นมากกว่ากำนันผู้ใหญ่บ้านที่มีระดับการศึกษาไม่เกินชั้นประถมศึกษา

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า กำนันผู้ใหญ่บ้าน ที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าชั้นประถมศึกษา มีจิตสำนึกในการป้องกันรักษาป่า และทราบถึงผลเสียของการที่ป่าถูกทำลาย ซึ่งอาจเป็นผลกระทบต่อราษฎรในชุมชน มากกว่ากำนันผู้ใหญ่บ้านที่มีระดับการศึกษาไม่เกินชั้นประถมศึกษา

ผลการศึกษาคัดแย้งกับผลการศึกษาของ บุญถื่อ พูลนิล (2546) ซึ่งศึกษาความคิดเห็นของราษฎรที่มีต่อบทบาทของพระสงฆ์ ในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของพื้นที่อุทยานแห่งชาติน้ำพอง อำเภออุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น พบว่า ระดับการศึกษาของราษฎรไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของราษฎรที่มีต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้

ตารางที่ 17 เปรียบเทียบความคิดเห็นของกำนันผู้ใหญ่บ้านต่อสภาพที่ควรจะเป็นในกิจกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ของสำนักสงฆ์จำแนกตามระดับการศึกษาของกำนันผู้ใหญ่บ้าน

กิจกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้	ไม่เกินชั้นประถมศึกษา		สูงกว่าชั้นประถมศึกษา		ค่า t.
	(n = 84)		(n = 56)		
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	
กิจกรรมการใช้ประโยชน์ของราษฎรจากการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของสำนักสงฆ์					
- เพื่อเป็นสถานที่ท่องเที่ยวหรือพักผ่อนหย่อนใจ สวยงามร่มรื่น	135.83	66.41	133.93	65.38	0.167
- เพื่อใช้ประกอบพิธีกรรม ทำบุญเผาผี ฟังศพ	7.55	2.92	7.54	2.87	0.024
- เพื่อการเก็บหา ผลผลิตจากป่าเพื่อใช้เป็นอาหาร เช่น เห็ดป่า ผักป่า หน่อไม้	137.74	42.01	136.96	42.68	0.106
- เพื่อการเก็บหาสมุนไพรมาใช้ประโยชน์	42.08	23.83	38.84	24.48	0.781
- เพื่ออาศัยป่าเป็นแหล่งเก็บหาไม้ฟืน เพื่อใช้ในครัวเรือน	96.79	26.21	88.57	30.18	1.709
- เพื่ออาศัยน้ำในพื้นที่ป่าเป็นแหล่งอุปโภคบริโภค	9.67	4.62	10.14	9.55	0.423
- เพื่อใช้เป็นแหล่งปฏิวัติธรรมของชุมชน	51.90	14.58	55.9	14.54	1.623
- เพื่อเป็นแหล่งศึกษาธรรมชาติและศึกษารรณะของเยาวชนในโรงเรียน	27.68	14.17	30.98	16.08	1.248
กิจกรรมการอนุรักษ์ของสำนักสงฆ์ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์					
การกักเก็บทรัพยากรป่าไม้					
- การสำรวจชนิดของป่าและพันธุ์ไม้ในพื้นที่อนุรักษ์ที่สำนักสงฆ์ดูแล	2.76	1.44	2.96	1.46	0.810
- การสำรวจถึงพืชสมุนไพรที่มีอยู่ในพื้นที่อนุรักษ์ที่สำนักสงฆ์ดูแล	2.85	1.56	2.98	1.52	0.515
- การนำชนิดไม้หรือพืชสมุนไพรที่มีจำนวนน้อยมาใช้ประโยชน์	7.70	7.47	7.13	6.86	0.463

ตารางที่ 17 เปรียบเทียบความคิดเห็นของกำนันผู้ใหญ่บ้านต่อสภาพที่ควรจะเป็นในกิจกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ของสำนักสงฆ์จำแนกตามระดับการศึกษา ของกำนันผู้ใหญ่บ้าน (ต่อ)

กิจกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้	ไม่เกินชั้นประถมศึกษา		สูงกว่าชั้นประถมศึกษา		ค่า t.
	(n = 84)		(n = 56)		
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	
การบูรณะซ่อมแซมทรัพยากรป่าไม้					
- การนำชนิดไม้ที่มีจำนวนน้อยหรือไม่มีในพื้นที่อนุรักษ์ที่สำนักสงฆ์ดูแล มาปลูกเพิ่มเติม	3.54	1.38	3.36	1.43	0.738
- การนำพืชสมุนไพรที่มีจำนวนน้อยหรือไม่มีในพื้นที่อนุรักษ์ที่สำนักสงฆ์ดูแลมาปลูกเพิ่มเติม	5.32	3.41	5.61	6.28	0.348
การฟื้นฟูปรับสภาพทรัพยากรป่าไม้					
- การปลูกป่าเพิ่มเติมในส่วนที่มีสภาพเสื่อมโทรม หรือถูกทำลายมาก่อน	1.65	0.50	1.88	0.47	2.642 **
- การบำรุงรักษาต้นไม้ที่ปลูกโดยการใส่ปุ๋ยพรวนโคนรอบต้นไม้	1.15	0.36	1.16	0.37	0.094
- การบำรุงรักษาต้นไม้ที่มีอยู่เดิมโดยการใส่ปุ๋ยพรวนโคนรอบต้นไม้	1.08	0.39	1.04	0.19	0.856
- การตัดแต่งกิ่งต้นไม้ที่ปลูก	1.10	0.30	1.11	0.31	0.228
- การตัดแต่งกิ่งต้นไม้ที่มีอยู่เดิม	1.10	0.30	1.11	0.31	0.228
การพัฒนาทรัพยากรป่าไม้					
- การส่งสอนชาวบ้านให้หยุดยังการทำลายป่า	313.63	28.84	312.77	40.59	0.147
- สร้างจิตสำนึก โดยการอบรมให้ความรู้แก่ชาวบ้านในการอนุรักษ์ป่า	312.32	30.53	314.55	33.81	0.406
- การวางแผนโครงการในกิจกรรมการอนุรักษ์ป่า	3.71	3.83	5.43	5.80	1.947
การป้องกันดูแลทรัพยากรป่าไม้					
- การจัดทำแนวป้องกันไฟของสำนักสงฆ์ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์	1.01	0.11	1.00	0.00	0.816
- การตรวจป่าเพื่อป้องกันการลักลอบตัดไม้ทำลายป่าในพื้นที่อนุรักษ์	318.75	32.00	329.73	28.83	2.068 *
- การบวชต้นไม้ของสำนักสงฆ์ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์	1.08	0.28	1.11	0.37	0.437

ตารางที่ 17 เปรียบเทียบความคิดเห็นของกำนันผู้ใหญ่บ้านต่อสภาพที่ควรจะเป็นในกิจกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ของสำนักสงฆ์จำแนกตามระดับการศึกษา ของกำนันผู้ใหญ่บ้าน (ต่อ)

กิจกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้	ไม่เกินชั้นประถมศึกษา		สูงกว่าชั้นประถมศึกษา		ค่า t.
	(n = 84)		(n = 56)		
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	
การสงวนรักษาทรัพยากรป่าไม้					
- การปฏิบัติตามกฎที่ห้ามประชาชนเข้าไปใช้ประโยชน์จากป่าโดยเด็ดขาด	2.81	1.44	3.00	1.86	0.683
- การใช้ไม้ตามขนาด ลักษณะ และจำนวนที่กำหนดให้ใช้ประโยชน์ได้	7.11	3.38	7.75	2.91	1.198
การแบ่งเขตพื้นที่ป่า					
- กำหนดเขตสำนักสงฆ์เป็นเขตอุทยานเพิ่มเติม	5.71	3.96	4.55	3.90	1.711
- จัดทำแนวเขตอนุรักษ์ เช่น มีหลักเขตที่แน่นอน	2.71	3.20	2.98	3.35	0.476
- การแบ่งเขตการใช้ประโยชน์อย่างชัดเจน	3.29	3.55	3.13	3.44	0.266
การมีส่วนร่วมของราษฎรในกิจกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของสำนักสงฆ์					
- การร่วมตรวจตราแนวเขตสำนักสงฆ์ที่สำนักสงฆ์ดูแลรักษา	235.65	82.32	238.75	82.18	0.218
- การร่วมฟื้นฟูสภาพป่าที่ถูกทำลายโดยการร่วมกันปลูกป่า	1.64	0.48	1.64	0.48	0.000
- การร่วมตรวจตราแนวกันไฟและแนวเขตป่าอนุรักษ์ที่มีการปักหลักเขตที่แน่นอน	224.35	79.21	210.98	83.64	0.956
- การร่วมเพาะชำกล้าไม้ ดูแลรักษาต้นไม้	1.20	0.46	1.11	0.31	1.460
- การร่วมตรวจป่าเพื่อป้องกันการลักลอบการตัดไม้	266.49	87.32	275.80	88.47	0.615
- การร่วมบวชต้นไม้	1.18	0.42	1.13	0.38	0.770
- การร่วมทอดผ้าป่าต้นไม้และพันธุ์ไม้	1.11	0.35	1.09	0.29	0.318

ตารางที่ 17 เปรียบเทียบความคิดเห็นของกำนันผู้ใหญ่บ้านต่อสภาพที่ควรจะเป็นในกิจกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ของสำนักสงฆ์จำแนกตามระดับการศึกษา ของกำนันผู้ใหญ่บ้าน (ต่อ)

กิจกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้	ไม่เกินชั้นประถมศึกษา (n = 84)		สูงกว่าชั้นประถมศึกษา (n = 56)		ค่า t.
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	
- การร่วมศึกษาปัญหาตลอดจนแนวทางแก้ไขปัญหาในการอนุรักษ์	3.93	2.95	3.30	2.18	1.438
- การร่วมวางแผน โครงการในกิจกรรมการอนุรักษ์	3.24	2.46	3.25	2.06	0.030
- การร่วมปฏิบัติการดำเนินงานตามโครงการ	3.15	1.48	3.34	1.40	0.738
- การร่วมติดตามผลการปฏิบัติงาน	3.08	1.47	3.29	1.40	0.815
กฎระเบียบข้อบังคับในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของสำนักสงฆ์ในป่าอนุรักษ์สำนักสงฆ์ดูแล					
- ห้ามตัดไม้ในบริเวณป่าสำนักสงฆ์วันแต่ได้รับอนุญาตจากเจ้าอาวาสเสียก่อน	2.29	0.28	2.91	0.29	0.122
- ห้ามบุกรุกพื้นที่ป่าสำนักสงฆ์	2.95	0.21	2.98	0.13	0.926
- ห้ามล่าสัตว์ทุกชนิดในเขตป่าสำนักสงฆ์	2.75	0.44	2.70	0.46	0.694
- ห้ามเผาป่า	2.98	0.15	2.96	0.19	0.411
- การให้เก็บไม้แห้งไปทำฟืน	1.70	0.55	1.66	0.61	0.418
- การนำไม้ล้มขอนนอนไปไร่ไปใช้ประโยชน์ต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าอาวาสเสียก่อน	2.69	0.49	2.70	0.64	0.072
- การตัดไม้หักยอดคว้นไปใช้ประโยชน์ต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าอาวาสเสียก่อน	2.80	0.43	2.77	0.47	0.386
- การให้ชาวบ้านเข้าไปเก็บเห็ด เก็บหน่อไม้ไปเพื่อบริโภคในครอบครัว	1.57	0.52	1.68	0.66	1.017

หมายเหตุ * แสดงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** แสดงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

12. ผลการทดสอบสมมติฐาน

ในการศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของกำนันผู้ใหญ่บ้านที่มีสภาพสังคมเศรษฐกิจแตกต่างกันต่อสภาพที่ควรจะเป็นในกิจกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของสำนักสงฆ์ในจังหวัดขอนแก่น ผลการศึกษาพบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติบางกิจกรรมการอนุรักษ์ของสำนักสงฆ์ ดังแสดงในตารางที่ 18

1. ผลการศึกษาพบว่า พบว่า กำนันผู้ใหญ่บ้านที่มีสภาพการถือครองที่ดินของครัวเรือนแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการกิจกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของสำนักสงฆ์แตกต่างกันทางสถิติ จำนวน 3 เรื่อง ได้แก่ การใช้ประโยชน์เพื่อเป็นสถานที่ขังหรือพักผอนหย่อนใจสวยงาม ร่มรื่น การใช้ประโยชน์เพื่อการเก็บหาสมุนไพรมาใช้ประโยชน์ และการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ โดยการนำพืชสมุนไพรที่มีจำนวนน้อยหรือไม่มีในพื้นที่อนุรักษ์ที่สำนักสงฆ์ดูแลปลูกเพิ่มเติม

ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานข้อที่ 1 ที่ว่า กำนันผู้ใหญ่บ้านที่มีพื้นที่ถือครองที่ดินที่ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ที่ควรจะเป็นของสำนักสงฆ์ไม่แตกต่างกัน

2. ผลการศึกษาพบว่า พบว่า กำนันผู้ใหญ่บ้านที่มีลักษณะอายุแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการกิจกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของสำนักสงฆ์แตกต่างกันทางสถิติ จำนวน 6 เรื่อง ได้แก่ การอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้โดยการนำต้นไม้ หรือพืชสมุนไพรที่มีจำนวนน้อยมาใช้ประโยชน์ การอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ โดยการวางแผนโครงการในกิจกรรมการอนุรักษ์ป่า การอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้โดยการปฏิบัติตามกฎหมายห้ามประชาชนเข้าไปใช้ประโยชน์จากป่าโดยเด็ดขาด การมีส่วนร่วมของราษฎร โดยการร่วมตรวจตราแนวกันไฟและแนวเขตป่าอนุรักษ์ที่มีหลักเขตที่แน่นอน การมีส่วนร่วมโดยการร่วมบวชต้นไม้ และการปฏิบัติตามกฎหมายห้ามตัดไม้บริเวณป่าสำนักสงฆ์วันแต่ได้รับอนุญาตจากเจ้าอาวาสเสียก่อน

ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานข้อที่ 2 กำนันผู้ใหญ่บ้านที่มีอายุแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าที่ควรจะเป็นของสำนักสงฆ์ไม่แตกต่างกัน

3. ผลการศึกษาพบว่า พบว่า กำนันผู้ใหญ่บ้านที่มีระยะเวลาการดำรงตำแหน่งที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการกิจกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของสำนักสงฆ์แตกต่างกันทางสถิติ จำนวน 1 เรื่อง กล่าวคือ การอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ โดยการนำพืชสมุนไพรที่มีจำนวนน้อยหรือไม่มีในพื้นที่อนุรักษ์ที่สำนักสงฆ์ดูแลปลูกเพิ่มเติม

ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐาน ข้อที่ 3 ที่ว่า กำนันผู้ใหญ่บ้านที่มีระยะเวลาการดำรงตำแหน่งที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ที่ควรจะเป็นของสำนักสงฆ์ไม่แตกต่างกัน

4. ผลการศึกษาพบว่า พบว่า กำนันผู้ใหญ่บ้านที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการกิจกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของสำนักสงฆ์แตกต่างกันทางสถิติ จำนวน 2 เรื่อง กล่าวคือ การอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้โดยการปลูกป่าเพิ่มเติมในส่วนที่มีสภาพเสื่อมโทรมหรือถูกทำลายมาก่อนและการป้องกันดูแลรักษาโดย การตรวจตราป่าเพื่อป้องกันการลักลอบตัดไม้ทำลายป่าพื้นที่อนุรักษ์

ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานข้อ 4 ที่ว่า กำนันผู้ใหญ่บ้านที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ที่ควรจะเป็นของสำนักสงฆ์ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 18 สรุปผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของกำนันผู้ใหญ่บ้านต่อสภาพที่ควรจะเป็นในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของสำนักสงฆ์จำแนกตามลักษณะพื้นฐานบางประการของกำนันผู้ใหญ่บ้าน

การอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของสำนักสงฆ์	ขนาดพื้นที่ ถือครอง	อายุ	ระยะเวลา การดำรง ตำแหน่ง	การศึกษา
การใช้ประโยชน์				
- เพื่อเป็นสถานที่ท่องเที่ยวหรือพักผ่อนหย่อนใจของจามรมรุ่ม	**			
- เพื่อการเก็บหาพืชสมุนไพรใช้ประโยชน์	*			
การอนุรักษ์				
- การนำต้นไม้หรือพืชสมุนไพรที่มีน้อยมาใช้ประโยชน์		**		
- การนำพืชสมุนไพรที่มีจำนวนน้อยหรือไม่มีมาปลูกเพิ่มเติม	**		*	
- การปลูกป่าเพิ่มเติมในส่วนที่มีสภาพเสื่อมโทรมหรือถูกทำลายมาก่อน				**
- การวางแผนโครงการ ในกิจกรรมการอนุรักษ์ป่า		*		
- การตรวจป่าเพื่อป้องกันการลักลอบตัดไม้ทำลายป่าของสำนักสงฆ์ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์				*
- การปฏิบัติตามกฎที่ห้ามประชาชนเข้าไปใช้ประโยชน์จากป่าโดยเด็ดขาด		*		
การมีส่วนร่วม				
- การร่วมตรวจตราแนวกันไฟและแนวเขตป่าอนุรักษ์ที่มีการปักหลักเขตที่แน่นอน		*		
- การร่วมบวชต้นไม้		*		
กฎระเบียบข้อบังคับ				
- การห้ามตัดไม้ในบริเวณป่าสำนักสงฆ์เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากเจ้าอาวาสเสียก่อน		*		

หมายเหตุ * แยกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** แยกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01